

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TELEVİZYON MERKEZLİ TASARLANAN MOBİLYALAR ÜZERİNE BİR
KULLANICI ARAŞTIRMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nesrin TÜRER

Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı

Endüstri Ürünleri Tasarımı Programı

EYLÜL 2015

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TELEVİZYON MERKEZLİ TASARLANAN MOBİLYALAR ÜZERİNE BİR
KULLANICI ARAŞTIRMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Nesrin TÜRER
(502121916)**

Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı

Endüstri Ürünleri Tasarımı Programı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Şebnem TİMUR ÖĞÜT

EYLÜL 2015

İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü'nün 502121916 numaralı Yüksek Lisans Öğrencisi Nesrin TÜRER, ilgili yönetmeliklerin belirlediği gerekli tüm şartları yerine getirdikten sonra hazırladığı “TELEVİZYON MERKEZLİ TASARLANAN MOBİLYALAR ÜZERİNE BİR KULLANICI ARAŞTIRMASI” başlıklı tezini aşağıda imzaları olan jüri önünde başarı ile sunmuştur.

Tez Danışmanı : **Doç. Dr. Şebnem TİMUR ÖĞÜT**
İstanbul Teknik Üniversitesi

Jüri Üyeleri : **Doç. Dr. Hatice Hümanur BAĞLI**
İstanbul Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Elçin TEZEL
Bahçeşehir Üniversitesi

Teslim Tarihi : **14 Eylül 2015**
Savunma Tarihi : **16 Eylül 2015**

Aileme...

ÖNSÖZ

Tez çalışma sürecim boyunca bir çok yeni bilgi öğrendim. Bu öğrenme süreci boyunca problem yaşadığım tüm konularda desteği ve yardımlarıyla yanımda olan aileme, arkadaşlarıma ve hocalarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Kültürel çalışmalar ve ürün tasarımıyla ilgili alanlarında, merak duyduğum konularla ilgili zengin bilgi kaynaklarına ulaşmamı sağlayan, çalışmalarım konusunda beni yönlendiren ve desteğini esirgemeyen danışman hocam Doç. Dr. Şebnem Timur Ögüt'e desteği ve tezime yaptığı değerli katkılar için teşekkürlerimi sunarım.

Tezimle ilgili kritik noktalarda, verdikleri fikirleriyle yeni bakış açıları kazanmamı, yeni yollar keşfetmemi sağlayan Doç. Dr. Hümanur Bağlı ve Doç. Dr. Elçin Tezel'e teşekkürlerimi sunarım.

Bu tez kapsamında görüştüğüm, bir çoğuyla görüşmelerden hemen önce tanıştığım, ailelerine, evlerine ve hayatlarına ilişkin bilgileri benimle çekinmeden paylaşan tüm katılımcılara teşekkürlerimi sunarım.

Tezimle ilgili çalışmalarımda güzel dileklerle beni destekleyen tüm arkadaşlarıma ve özellikle Pelin Adıgüzel ve Seher Temizkan'a teşekkür ederim.

Sınıf arkadaşı ve çalışma arkadaşı olarak başlayan arkadaşlığımızın zaman içerisinde yakın arkadaşlığa dönüştüğü Saniye Fıışın'a bu tezin yazılabilmesi konusundaki önemli desteği ve yardımları için sonsuz teşekkür ederim.

Bana verdikleri tüm emekler, katkılar ve destekler için ve ayrıca eğitim hayatım boyunca, özellikle tez aşamasına geçmemle birlikte başlayan süreç boyunca gösterdikleri sabırla, sevgiyle, destek ve olumlu yaklaşımlarıyla yanımda olan, sevgilerini ve desteklerini her zaman yanımda hissettiğim babam Ali Türer'e, annem Hayriye Türer'e, ablam Sema Sultan Özdemir'e ve tüm aile üyelerime ayrı ayrı sonsuz teşekkür ederim.

Bana öğrettiği maniler, atasözleri ve karakterine has bir çok zenginlik için kendisine minnet duyduğum, tez yazma gerekçesiyle hastalığı süresinde yanında olamadığım babaannem Sultan Türer'i rahmetle anarım.

Eylül 2015

Nesrin Türer
(Endüstriyel Tasarımcı)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR	xi
ÇİZELGE LİSTESİ.....	xiii
ŞEKİL LİSTESİ.....	xv
ÖZET.....	xvii
SUMMARY	xix
1. GİRİŞ	1
1.1 Tezin Amacı ve Kapsamı	1
1.2 Literatür Araştırması	2
2. GÜNDELİK HAYATTA TELEVİZYON	5
2.1 Televizyonun Evrimi.....	5
2.2 Televizyonun Teknolojik ve Biçimsel Dönüşümü.....	8
2.3 Türkiye’de Televizyon Kullanımı	12
3. SALON VE TELEVİZYON.....	21
3.1 Türkiye’de Yaşanan Sosyal Dönüşümler ve Salon Kavramı	21
3.2 Salon Kullanımı ve Mobilyaları	23
3.3 Televizyonun Ev İçerisindeki Konumu.....	25
3.3.1 Televizyon Sehпасından Yaşam Ünitesine Televizyon Merkezli Tasarlanan Mobilyalar	27
4. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE ÖRNEKLEM	31
4.1 Araştırmanın Yöntemi.....	31
4.1.1 Literatür Taraması.....	32
4.1.2 Yüzyüze Yarı Yapılandırılmış Görüşme.....	32
4.2 Katılımcılar.....	33
4.2.1 Örneklem.....	35
5. ELDE EDİLEN VERİLERİN ANALİZİ.....	37
5.1 Katılımcıların Görüşme Bulguları ve Analizi	37
5.1.1 Katılımcılar ve ailelerine ilişkin bulgular ve analizi	38
5.1.2 Katılımcıların konutlarına ilişkin bulgular ve analizi	40
5.1.3 Katılımcıların televizyon kullanımlarına ilişkin bulgular	42
5.1.4 Katılımcıların televizyon kullanımlarına ilişkin bulguların analizi	47
5.1.5 Katılımcıların televizyon merkezli mobilya kullanım bulguları ve analizi	48
5.1.5.1 Katılımcıların televizyon merkezli mobilyaları	49
5.1.5.2 Katılımcıların televizyon merkezli mobilyaları ile ilgili kullanım kararları	64
5.1.5.3 Katılımcıların televizyon merkezli mobilyaları ile ilgili kullanım kararlarının analizi	78
6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER.....	84
6.1 Çalışmaya Genel Bakış	84
6.2 Kısıtlar ve İleride Yapılabilecek Çalışmalar	86
KAYNAKLAR	88
EKLER.....	91
ÖZGEÇMİŞ.....	103

KISALTMALAR

CD	: Kompakt Disk
DLNA	: (Digital Living Network Alliance) Digital Canlı Bağlantı Birleşimi
DVD	: (Digital Versatil Disc) Digital Versatil Disk
HD	: Yüksek Çözünürlük
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TV	: Televizyon
UHD	: Ultra Yüksek Çözünürlük
USB	: (Universal Serial Bus) Evrensel Seri Veriyolu

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 3.1 : 1980-2000 yıllarındaki oda ve mobilya kullanımındaki dönüşümler. .	24
Çizelge 4.1 : Katılımcılar için araştırma boyunca kullanılacak kodlar.	34
Çizelge 5.1 : Katılımcılar ve ailelerine ilişkin bulgular.	39
Çizelge 5.2 : Katılımcıların konutlarına ilişkin bulgular.	41
Çizelge 5.3 : Katılımcıların konutlarındaki odalar ve bu odalarda televizyon bulundurma durumu	42
Çizelge 5.4 : Katılımcıların televizyon merkezli mobilya alım kararları	63
Çizelge 5.5 : Katılımcı G1E ve kullanım kararları	65
Çizelge 5.6 : Katılımcı G2K ve kullanım kararları.....	66
Çizelge 5.7 : Katılımcı G3Kve kullanım kararları.....	69
Çizelge 5.8 : Katılımcı G4K ve kullanım kararları.....	70
Çizelge 5.9 : Katılımcı G5K ve kullanım kararları.....	71
Çizelge 5.10 : Katılımcı G6K ve kullanım kararları.....	72
Çizelge 5.11 : Katılımcı G7K ve kullanım kararları.....	74
Çizelge 5.12 : Katılımcı G8K ve kullanım kararları.....	75
Çizelge 5.13 : Katılımcı G9K ve kullanım kararları.....	76
Çizelge 5.14 : Katılımcı G10K ve kullanım kararları.....	77
Çizelge 5.15 : Katılımcı G11K ve kullanım kararları.....	78
Çizelge 5.16 : Tüm katılımcıların kullanım kararları	79
Çizelge 5.17 : Katılımcıların televizyon merkezli mobilyalarındaki eşyaların envanteri.....	82

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 2.1 : Televizyonun evrimi (URL-1).....	6
Şekil 2.2 : Televizyon sehпасı üzerinde katılımcılardan G5K'nın evinde bulunan tüplü televizyon örneği.....	9
Şekil 2.3 : 1990'lar ve sonrasında televizyonun gelişimi (URL-2, URL-3).....	11
Şekil 2.4 : Seksenler dizisinden bir sahne.	18
Şekil 2.5 : Doksanlar dizisinden eve yeni televizyon alma sahneleri.....	18
Şekil 3.1 : Umut Sarıkaya'nın Türkiye'de 1970-80'lerdeki tipik ev içlerine dair çizdiği bir karikatür.....	22
Şekil 3.2 : 2015 İstanbul Mobilya Fuarından görüntülenen televizyon merkezli tasarlanan mobilyalar.....	28
Şekil 3.3 : İstikbal Firmasının ürettiği bir "TV Sehпасı" (URL-5). (Eylül 2015) 622TL.....	29
Şekil 3.4 : İstikbal Firmasının ürettiği "Duvar Ünitesi" (URL-6) (Eylül 2015) 1798TL.....	29
Şekil 3.5 : Alfemo Firmasının ürettiği bir "Yaşam Ünitesi"(URL-7) (Eylül 2015) 1487TL.....	29
Şekil 5.1 : Görüşme deşifrelerinden işaretlenmiş bir sayfa örneği.....	37
Şekil 5.2 : G2K kodlu katılımcının oturma odasındaki televizyonu.	43
Şekil 5.3 : G2K kodlu katılımcının mutfaktaki televizyonu.....	44
Şekil 5.4 : G1E ve eşinin salonunda yer alan TV ünitesi (2013).....	50
Şekil 5.5 : G1E ve eşinin salonunda yer alan TV ünitesinin çocukları olduktan sonraki hali (2015).....	51
Şekil 5.6 : G2K'nın Televizyon sehпасının konumlandırılışı.	51
Şekil 5.7 : G3K evinin açık mutfaklı oturma odasında yer alan yaşam ünitesi, televizyon ve oğlunun oyuncakları.....	53
Şekil 5.8 : G3K'nın evinin açık mutfaklı oturma odasında yer alan, biblo vb yerleştirdiği raf sistemi.....	54
Şekil 5.9 : G4K'nın evinin salonundaki televizyon sehпасının konumlandırılışı.	55
Şekil 5.10 : G4K'nın evinin açık mutfaklı oturma odasında yer alan televizyon Sehпасı.....	55
Şekil 5.11 : G5K'nın evinin oturma odasında yer alan duvar ünitesi ve televizyon.	56
Şekil 5.12 : G5K'nın evinin üst katında yer alan vitrin takımı ve televizyon.	57
Şekil 5.13 : G6K evinin salonunda yer alan TV ünitesi	58
Şekil 5.14 : G7K evinin oturma odasında yer alan TV sehпасı.....	59
Şekil 5.15 : G8K evinin salonunda yer alan TV sehпасı, gümüşlük ve konsol takımı	60
Şekil 5.16 : G9K evinin salonunda yer alan TV ünitesi, yemek masası.....	61
Şekil 5.17 : Katılımcı G10K'nın salonunda yer alan TV sehпасı ve diğer mobilyalar	62
Şekil 5.18 : Katılımcı G11K'nın salonunda yer alan TV sehпасı ve diğer mobilyalar	63

TELEVİZYON MERKEZLİ TASARLANAN MOBİLYALAR ÜZERİNE BİR KULLANICI ARAŞTIRMASI

ÖZET

Eşya çeşitli işlevlere sahip olmakla birlikte, insanlar arası iletişim ve etkileşimin de bir parçası olan araçsal bir varoluşa sahiptir. Kültürel değerlerin, yaşam tarzlarının taşıyıcısı ve yaşam dekorumuzun ögesidir. Kültürümüzün üzerine yansıdığı, sosyal bir mesaj niteliği taşıyan, kültürel birikimlerin üzerine kayıt edildiği ürünlerdir. Özellikle gündelik yaşantımızın önemli bir parçası olan evlerimizde kullandığımız eşyalar, içinde bulunduğumuz sosyal koşullar ve kültürümüzle karşılıklı bir etkileşim içindedir. Bu eşyalar içinden televizyon ise gerek bir yayın aracı olarak, gerekse bir eşya olarak toplumsal dönüşüm ile çok yakın bir ilişki içinde olmuştur.

Televizyon icat edilışinden itibaren ailelerin gündelik hayatı açısından dönüştürücü bir etkiye sahip olmuştur. Televizyonun ev içindeki konumunun ayrılmaz bir parçası olan mobilyaların televizyon ile ilişkisi zaman içerisinde değışse de bir süreklilik göstermiştir. Bu çalışma bu konuya odaklanmakla birlikte, bu kapsamda araştırılmaya değer bulunan nokta; ev içi kullanımdaki televizyon sehpaşı, televizyon ünitesi, duvar ünitesi gibi televizyon merkezli tasarlanan mobilyaların, teknolojik bir aleti taşıma fonksiyonun yanı sıra bir takım sosyal ve öznel anlamlar taşıdığı ile ilgili tasavvurlardır.

Bu tez çalışması kapsamında; gelişen ve dönüşen teknolojilerin televizyonun fonksiyonlarında ve biçiminde ortaya çıkardığı değışiklikler ve bu değışikliklerle bağlantılı olarak televizyon merkezli mobilyalarda yaşanan değışim incelenmiştir. Buna ek olarak televizyon merkezli mobilyanın kullanımının, tasarımının ve sosyal bağlamlarının analizi yapılmıştır.

Çalışmaya literatür taraması ile başlanmış, literatür taramasında; yapılan araştırmaya zemin oluşturacak kaynaklardan alıntılar yapılmıştır. Literatür taramasından sonra 2. Bölüme geçilerek, bu bölümde gündelik hayatta televizyon başlığı altında televizyonun icadından bugüne; televizyonun evrimi ve televizyonun yaşadığı teknolojik ve biçimsel dönüşüm incelenmiştir. Sonrasında ise Türkiye’de televizyon kullanımı araştırılmıştır. Televizyonun Türkiye’de ilk kullanılmaya başlandığı zamanlar yapılan ilk yayınların etkileri de göz önünde bulundurularak, dönemin sosyal ve kültürel ortam şartları ile birlikte incelenmiştir.

3. Bölümde ise Türkiye’de yaşanan sosyal dönüşümler ile evlerin olmazsa olmazı haline gelmiş bir oda olan salon kavramı ve orta sınıf ailelerin salon kullanımı üzerinden televizyon ve televizyon merkezli mobilya kullanımlarına ilişkin daha önce yapılan çalışmalardan alıntılar yapılmıştır. Salon ve oturma odası kıyaslamaları üzerinden yapılan alıntıların ışığında salon mobilyaları ve oturma odası mobilyaları karşılaştırılmış, zaman içerisinde yaşanan sosyal, ekonomik ve kültürel değışimlerle misafir odası kullanımından, oturma odası ve salonu kullanım alışkanlıklarına benzerlikler ve farklılıklar tartışılmıştır. Gündelik yaşamın bu odalarla ilişkisi ve televizyon izleme tutumları ile ilgili alıntılardan sonra konu televizyonun hangi mobilyalarla kullanıldığı noktasına getirilmiştir. Devamında araştırmanın konusu olan televizyon merkezli tasarlanan mobilyalar hakkında bilgiler aktarılmış ve televizyon sehpaşı, duvar ünitesi, yaşam ünitesi ile ilgili görseller eklenmiştir.

4. Bölümde araştırma ile ilgili yöntem bilgisi aktarılmıştır. Araştırmada niteliksel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın yürütüleceği örneklem, amaçlı örneklem teknikleri kullanılarak belirlenmiştir. Örneklem kapsamına seçilen bir grup ailenin evlerinin televizyon olan bölümlerinin fotoğrafları çekilmiş ve yüz yüze yarı

yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Ailelerin seçiminde televizyon sehpası, televizyon ünitesi, duvar ünitesi veya yaşam ünitesi ürünlerinden bir ya da birkaçına sahip olma kriteriyle birlikte, araştırmacının güvenliği ve katılımcıların güven duyup evlerinin fotoğraflanmasına izin vermeleri, detaylı sorulara cevap vermek istemeleri ve ses kaydı alınmasına müsaade etmeleri temel kriterler olmuştur. Katılımcılarla yapılan yarı- yapılandırılmış görüşmelerin ses kayıtları alınmış, daha sonra her bir görüşme kaydı deşifre edilerek görüşmelerin metni hazırlanmıştır. Hazırlanan metinler, soru formunun hazırlığı sırasında da esas alınan ana başlıklar altında analiz edilmiştir. Öncelikle her bir görüşme metnindeki ifadelerin hangi başlık altında analiz edileceğini belirlemek üzere farklı renkte kalemle işaretlenmiştir. Başlıklara ayrılabilir şekilde işaretlenen ifadeler 5. Bölümde analiz edilmiştir. Görüşmeler; katılımcılar ve ailelerine ilişkin bulgular, konutlarına ilişkin bulgular, televizyon kullanımlarına ilişkin bulgular, televizyon merkezli mobilyalarına ve bu mobilyaların kullanımlarına ilişkin bulgular başlıkları altında analiz edilmiştir. Elde edilen verilerin analizi sırasında görüşmelerden elde edilen bulgular olabildiğince tarafsız bir şekilde aktarılmaya çalışılmıştır. Analiz aşamasında tablolardan çokça faydalanılmış, elde edilen bulguların net bir şekilde görülebilmesini sağlamak amacıyla bulgular tablolar halinde aktarılmıştır. Ayrıca katılımcılardan elde edilen veriler arasındaki ilişkilerin ve farklılaşmaların görülebilmesine yönelik analiz tabloları oluşturulmuştur.

Elde edilen bulguların analizinden yola çıkarak ulaşılan sonuçlardan bazıları şunlardır: Katılımcıların çoğu, önemli ve gündelik hayatta sık sık lazım olabilecek, hızlı ulaşmak istedikleri şeyleri evin en çok kullanılan odasında bir arada depolamaya eğilimlidir. Diğer taraftan kendilerine belirli anıları, sevdiği kişileri hatırlatan çeşitli süs eşyası, fotoğraf gibi şeyleri ise televizyonun etrafına yerleştirerek hem bu kişilere değer verdiklerini göstermek istediklerini hem de devamlı görerek özledikleri kişilerin özlemine gidermeye çalıştıkları tespit edilmiştir. Ayrıca, katılımcılar evlerine yeni mobilya alırken o dönemin popüler ürünlerini tercih edebilmektedirler. Fakat mobilya alım veya değiştirme kararları hayatlarındaki evlenme, çocuklarının doğması, yeni bir eve taşınma gibi değişimlerle kesiştiği takdirde yeni mobilya alımı tercih edilmektedir. Hayatlarında bir değişiklik yaşanmadan sadece mobilya değiştirmek maksadıyla alım katılımcılar arasında tespit edilmemiştir. Teknolojik aletleri değiştirme kararı mobilyaları değiştirme kararına nazaran; teknolojinin gelişim hızı ve kullanım standartlarında yarattığı pozitif anlamdaki farklılıklara bağlı olarak daha kolay verilebilmektedir. Mobilyalar ise mümkün olması durumunda önce onarılmakta, daha sonra ise köy evi, balkon, evin iç kısımları gibi alanlarda değerlendirilebilmektedir. Benzer şekilde teknolojik aletler için daha kolay yenileme kararı alınabilmesine karşın eskileri atılmamakta, evin farklı odalarında kullanılabilmekte ya da sadece saklanabilmektedir. Salon mobilyalarının, perdeler, aydınlatmalar, halı, duvar rengi gibi bileşenlerle uyumu ve kendi içlerindeki uyumu katılımcıların çoğu tarafından, ifadelerinden yola çıkarak, oldukça önemli gözükmektedir. Bir diğer sonuç ise salonlarda yer alan eski vitrin, gümüşlük, konsol gibi mobilyaların fazla yer işgal etmesi gerekçe gösterilerek salondan kaldırılması onun yerine derinliği daha az olan ve isteğe bağlı bir depolama sağlayan televizyon ünitesi gibi mobilyalar tercih edilmeye başlanmıştır. Katılımcıların odalar ile ilgili sorularda televizyonun bulunduğu odayı yaşam alanına dönüştürmesiyle ilişkilendirilebilecek ifadelerine rastlanmıştır. Ayrıca televizyon merkezli tasarlanan mobilyaların işlevleri ve tasarımına yönelik analizler üzerinden ürünlerin kullanımına yönelik sonuçlar sunulmuştur.

A USER RESEARCH ON THE DESIGN OF TV CENTERED FURNITURE IN THE LIVING ROOM

SUMMARY

Objects, in addition to being items with various positions and functions; act like tools of communication and interaction among people. They are the carriers of cultural values and significant elements of our lives and essential décor of lifestyles. They are products with social messages that our culture is reflected and recorded upon. Objects we use in our homes, which is a particularly important part of our everyday life, are agents of interaction with our social and cultural conditions which form a state of reciprocal influence.

Since it was invented, television has a transformative effect on daily life on families. There is a continues relationship between home furnitures and television, even though there are changes by time. It can be observed that the primitive television models are more like a furniture piece which has a screen. In time, the shape of televisions became more like an electronic device, rahter than a furniture piece. However, it is still used with a furniture. The process of using TV with a furniture was started with television table and television cabinet. Since the years of 2000's, because of the development on television technologies, some dramatic changes have been emerged. Televisions became thinner and their scenes got wider by the new technologies. In parallel of those changes, different usage scenarios emerged. The usage scenarios led some shifts on the design of TV centered furnitures. The changes on the design of these furnitures are not only depending on the technological changes and the new designs of the televisions, but it is also related with social, cultural and subjective issues. Beginning with studying on technological shifts on TV and Tv centered furniture, this research focuses on the social and the subjective meanings of the usage of TV table, TV unite and wall unite at home.

In this research, the functional and stylistic changes on TV by advancing technologies are studied with changes on the TV focused furniture. Additionally, under the light of social and cultural changes from 1980's to present, the usage of home and especially livingroom where everyone spend the most of their time at home and the usage, design and social content of TV centered furnitures at these rooms were analyzed.

The study is started with a literature review. There are quotations from sources which can form a basis for the main research of this research. After the literature review, in the second part which is about television in the daily life, the evolution of TV are examined from the invention of TV to present. This part continues with studying on the first tele castings in the Turkey, the examinations are done with the social and cultural conditions of these period.

When we look at the history of TV in Turkey, the increase on the usage of TV was started with attempts at Istanbul Technical University. Starting with a forecasting for a limited area, The forecastings were continued with TRT's (TRT is the channel which is supported by government) single forecasting. The social and cultural changes led private channels opened. The first TVs' at homes were emerged parallel to these

developments. At first times of television in Turkey, television was watched on a TV table which has a few shelf and which was madden by formica. While TRT's forecasting period got longer, televisions started to take place in the living room at home and televisions have become a part of everyday life.

By changing and developing technologically and varying in terms of price, since 2000s, design of the TV has been thinner, the screen has got wider. Integration with the internet and three-dimensional viewing while revealing significant differences in design and prices in the market, also caused a transformation within the way TV is located and viewed inside living spaces. These new generation televisions, due to their high prices require a certain purchasing power on consumers. While the earlier televisions have been used with TV units, currently the television is being placed on a special "wall unit" often referred or marketed as the "entertainment unit" in the living room. These wall units in which TV is reserved a central place have; glass doors, multipurpose shelves, drawers on the lower parts and book shelves. Wall unit is designed to fill one wall or construct a wall itself acting like separator of functions within a living room. Different technological devices like receivers, video players, game consoles etc. have their places on this wall unit, but there is also room for decorative objects, too.

In the third section, there are quotations from previous researches which are about the concept of saloon that has been an indispensable part of houses after social transformations in Turkey and the use of TV, and TV centered furniture through the utilization of saloon by middle-class families. In the light of quotations from comparisons of saloons and living rooms, saloon furniture and living room furniture are compared in addition to discussion of similarities and differences habits of saloon and living room usage beyond the use of guest room in time of social, economic and cultural changes. After the quotes about the relations between daily life, and rooms, and the attitudes of TV watching, the topic has been continued with the furniture used with TV. Afterwards information about TV centered furniture was conveyed -the main subject of this research- and some visuals were added including wall units and life units.

The fourth section of this research includes the methodology of the study. The Qualitative Research Method and Purposive Sampling Techniques were used for determining the sample. Photographs showing the parts of the rooms including TV were taken from the group of sample families and semi-structured face to face interviews were done with those families. In the process of determining families the criterion of having one or more than one TV tables, TV units, wall units, entertainment units were considered beside the security of researcher, the permission and faith of participants for taking photos and voice recordings.

Each voice recordings from semi-structured interviews were deciphered and then textualized. The texts were analyzed under the main headings that were already based during the preparation the form of questions. First of all, each statement in the text was marked with color according to type of the head that the statement would be analyzed. The marked statements composing the heads were shown and analyzed in the fifth section. Interviews were separated to headings such as 'findings related to participants

and their families, findings related to houses, findings the use of TV and the findings having and using TV centered furniture. In the analyzing part it was tried to be as objective as possible. In order to show the findings explicitly tables were often used. Furthermore, analyzing tables were formed to display the relations and differentiations of the data taken by participants.

Those are the results which are come up with the analysis of evidences : Most of the participants tend to store the things that they want to reach fast and mostly need in their daily life in a room which they mostly use. On the other hand, It is concluded that photographs or ornaments, which remind their beloved ones or special moments, are kept near to TV, meaning they care about those people and want to fulfill their longing by seeing them often. Besides, participants can prefer popular furniture at that time when choosing new furniture to their houses. However, if the time when they buy or change their furniture coincide with other changes in their life including marriage, having a child or moving, it is preferred to buy new furniture. Without any change in their life, buying just to change the furniture is not found among the participants. Compared to changes in the furniture, decisions for changes in technological devices can be made more easily depending on the rapid changes in technology and positive changes created by usage standards. Furnitures, on the other hand, are first repaired as far as possible, later they can be used in such areas as balcony, country house or particular parts of the house. Similarly, although they can be changed with new ones more easily, technological devices are not being thrown, but being kept in different rooms in the house. Removing the furnitures like old cabinets and consoles by justifying that they occupy a lot space, makes people choose the TV units which are less depth, and which provide optional storing. Last, the results for usage of the products have been presented in the light of analysis of TV-centered designed furnitures' functions and style.

1. GİRİŞ

Günlük hayatın bir parçası olarak kullandığımız eşyalar, ihtiyaç duyduğumuz belirli fonksiyonları yerine getirmenin yanı sıra bizim için farklı anlamlar da taşıyabilmektedir. Özellikle ev içinde kullandığımız ürünler ihtiyaçlarımıza yönelik tüketim nesneleri gibi gözükebilmesine karşın bir takım sosyal anlamlar da taşımaktadırlar. Ürünlerin sosyal anlamları gerek *maddi kültür* çalışmaları içerisinde gerekse, sosyal bilimlerin *gündelik hayat, boş zaman incelemeleri, kültürel çalışmalar* başlıkları içerisinde incelemelere tabi tutulmuştur. Bu çalışmada araştırılmaya değer bulunan nokta; ev içi kullanımdaki bir mobilya olan TV/duvar ünitelerinin, teknolojik bir aleti taşıma fonksiyonun yanı sıra bir takım sosyal ve öznel anlamlar taşıdığı ile ilgili tasavvurlardır. Söz konusu mobilyaların; *TV ünitesi, duvar ünitesi, yaşam ünitesi, televizyon sehpa* gibi isimlendirmelerle tanımlanıyor olması ilk bakışta bu fikri destekler gözükmemektedir. Literatür taraması sürecinde incelenen tezler arasında gerek orta sehpa (Kavalcı,2011), gerek çekyat (Çelikoğlu, 2011) sosyal çözümlemelerle birlikte incelenen iç mekan ürünleri olarak ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda televizyon merkezli mobilyalar sosyal ve kültürel değişimler üzerinden incelenmiştir.

1.1 Tezin Amacı ve Kapsamı

Bu çalışmada; gelişen ve dönüşen teknolojilerin televizyonun fonksiyonlarında ve biçiminde ortaya çıkardığı değişiklikler ve bu değişikliklerle bağlantılı olarak televizyon merkezli mobilyalarda yaşanan değişim incelenmiştir. Buna ek olarak Türkiye’ de 1980’lerden bugüne yaşanan sosyal ve kültürel değişimlerin ışığında konut kullanımı özellikle evin odaları arasında ayrı bir özen gösterilen salona ve evin en yoğun kullanılan odasına ilişkin yaşanan dönüşümler ve kullanılan mobilyalar ve özellikle televizyon merkezli mobilyanın kullanım, tasarım ve sosyal bağlamlarının analizi yapılmıştır.

Araştırma televizyonun biçimsel olarak varoluşuna odaklanmakla birlikte, televizyon yayınlarına ilişkin araştırmaları ve yayınların izlenme kararlarını büyük oranda dışarıda bırakmıştır. Bu bağlamda tez ana hatlarıyla televizyonun özellikle biçiminde ve bununla ilişkili olacak şekilde teknolojisinde ortaya çıkan dönüşümler üzerinden ilerleyerek, konuyu 1980’lerden itibaren yaşanan toplumsal değişimlerle ilişkilendirmektedir. Televizyon sehpa, televizyon ünitesi, duvar ünitesi ve yaşam ünitesi yani bu tez kapsamında televizyon merkezli mobilya olarak da ele alacağımız mobilyaların kullanım biçimleri derinlemesine analiz edilecektir.

1.2 Literatür Araştırması

Bilgin’in “Eşya ve İnsan” kitabında belirttiği üzere; sosyal farklılaşmanın mantığı içinde, değer, kalite ve benzeri nitelikler, her zaman, eşyanın objektif özelliklerine işaret etmektedirler. Eşyada bu özelliklerin sosyal olarak tanınması ve kabul edilmesi yeterli olmaktadır. Bazı hallerde, bunlar birbiriyle zıtlaşmakta ve eşya, objektif işlevsel özelliklerinden uzaklaştığı ölçüde, sahibine prestij sağlamaktadır. Büfelerde sergilenen gümüş takımlar, mutfaklarda dizili çeşitli büyüklükte tencereler ve tavalar, bir fırsat çıktığında kullanılmak üzere bekleyen pasta ve tatlı takımları, 50- 100 arasında değişen sayıda parçadan oluşan ve özel günlerde kullanılan porselen servis takımı gibi pek çok örneğini bulabileceğimiz eşyalara, genellikle işlevsel yanlarından dolayı değil, sosyal statü ve prestij değerleri yüzünden sahip olunmaktadır. Bu eşyalarda işlev meşrulaştırıcı bir rol üstlenmektedir. Göçebe, geleneksel, modern olmak üzere üç ayrı kültürel yapıdan ailelerde, eşya envanterleri ve mekan organizasyonları üstünde durularak, eşya sistemlerinin kuruluş ve anlam yapılarının aydınlatılmaya çalışıldığı farklı sosyo-kültürden grupları karşılaştırma esasına dayalı alan araştırmasında; araştırmaların yürütüldüğü modern kesimden ailelerin pekçoğunda, salon duvarlarından birini boydan boya kaplayan büfelerin, porselen çay takımı, kristal bardaklar, cam veya metal biblolar için bir vitrin olmaktan öte bir anlam taşımadığı görülmektedir. Büfe hacminin büyük bir kısmının açık veya camlı gözlemlere ayrılması ve buralara konan eşyanın azlığı, büfelerin geleneksel evlerdeki gömme dolaplar gibi bir eşya koyma yeri değil, eşya sergileme yeri olduğunu göstermektedir. Büfe dolap olmaktan uzaklaştığı ölçüde, sosyal statü göstergesi olmaktadır. Büfeye

konan az sayıda eşya ve bu arada televizyon, büfenin işlevsel bir temeli olduğu izlenimini vermektedir (Bilgin, 1991, ss. 373-374).

Ev içi, özellikle misafir odası veya salonda kullanılan mobilyalardaki, süs eşyası veya sadece özel durumlarda kullanılan mutfak ürünleri, kristaller ve buna benzer eşyaların vitrin, gümüşlük gibi mobilyalar içerisine yerleştirilmesinin gösterişçi tüketim için olup olmadığı, işlevsellik vurgusunun arttığı günümüzde sorgulanabilir gözükmektedir.

Bilgin (1991) yaptığı araştırmanın sonuçlarından yola çıkarak eşya kullanımının sosyal statü göstergesi olması durumuna odaklanmakta, kullanım değerinin eşyayı tüketmek için bir nedensellik yaratmada kullanıldığını ifade etmektedir (Bilgin, 1991). Bu açıdan bakıldığında sosyal statü göstergesi eşyaları kullanan aileleri tüketim kültürü üzerinden değerlendirmektedir. Eşya alım kararları ve kullanımına tüketim kültürü üzerinden baktığımızda bir çok görüş ortaya çıkmaktadır. Ayata'nın uydu kentlerde yaşayan orta sınıflar üzerine yürüttüğü araştırmasının sonuçlarından yola çıkarak belirttiği üzere; uydu kentlerde yaşayan orta sınıfa mensup ailelerin evinde geçmişten kalma değerli eşyalara pek rastlanmamakla birlikte; iyi bir aileden geldiğini söyleyenlerde bile anne babalarından ya da büyükanne büyük babalarından sadece birkaç parka porselen ve mücevher ya da bazı resimlerin kaldığını görülmüştür. Evdeki eşyalarda geçmişin pek az görsel işareti bulunurken, günümüzde orta sınıf yaşamının göstergesi olarak bilinen eşyalara parası olan herkes kolayca erişebilmektedir. Yeni kazanılmış para sayesinde köklü orta sınıf alışkanlıkları ve ortamı ile özdeşleştirilen eşyalar hemen satın alınabilmektedir. Tam da bu bağlamda, giyimde, kişisel bakımda, arabalarda ve ev dekorasyonunda günlük yaşamın estetikleştirilmesi büyük önem kazanmaktadır. Bu durum iki farklı estetik uyum tipine işaret etmektedir. İlkinde uyum, bir setin kendi estetik özelliklerinden, ikincisinde ise nesnelere kendi uyum standartlarını yükleyen tüketiciden kaynaklanmaktadır. Bu ikinci durumda parçalar çeşitli yerlerden toplanarak bir araya getirilir ve genellikle tüketicinin kişisel tercih tarihini yansıtır. Bu kesimde evdeki mobilyalar kadınların hayat öykülerini, kişisel geçmişlerini ve kimliklerini yansıtmaktadır. Bunun tersine, set halinde alınan eşyaların –çatal bıçak takımı gibi eşyalar bunun dışında tutulabiliyor olsa da- uyumu zevksizlik olarak algılanmaktadır (Ayata, 2005, ss.49).

Tüketim yalnızca satın alma süreciyle kısıtlı olmayıp bir eşyanın arzulanmasını, onun için dolaşmayı, vitrinlere bakmayı, ürünlerin sergilenmesini ve elde edildikten sonra bakımını ve onarımını da içeren çok geniş kapsamlı ve karmaşık bir etkinliktir. Uydu kent kadınları bu aşamaların çoğunda erkeklerden daha faaldir (Ayata, 2005, ss.47).

Diğer taraftan Veblen'in gösterişçi tüketim kavramına benzer bir tüketim anlayışı kendini toplumsal cinsiyet rolleri eşliğinde gösterebilmektedir (Veblen, 2005).

Kadınların zevk sahibi olması ile erkeklerin başarısı arasında ince bir ilişkinin var olduğunu söyleyebiliriz: Erkek ya da aile tarafından kazanılan gelir kadınların ev düzenlemedeki hünerleri, ev eşyalarını sergilemedeki meziyetleri aracılığıyla ailenin prestijine dönüşmektedir (Ayata, 2005, pp.47).

Belirli nesnelerin, ait oldukları ortak kişileri bir sınıf haline getirdiği ve insanların da nesneler, özel zevkler, kısaca yaşam tarzları aracılığıyla kendilerini diğer sınıflardan ayırttıklarını belirtip ve nesnelerin kullanımının hiç bir şekilde kültürden ayrı olarak sorgulanamayacağını belirten Bourdieu'ya göre estetiğin mobilya, kıyafet, yemek gibi gündelik hayata dair gerçekleştirilen gündelik seçimlere yansıtılış becerisi, ayırdediciliğin en yoğun olduğu durumdur (Bourdieu, 1984).

Baudrillard; Nesneler Dizgesi (2014) adlı, aslı 1968 yılında yayınlanan kitabının güncel çevirisinden yola çıkarak söylüyor: Modern tasarımın yalın biçim, kaplama, yontma, bütünün ya da süslemenin uyumu üzerine yaptığı vurgu, işlev üzerinde durarak nesneyi gelenekselciliğin duygusallığından kurtarır. İşlevsellik örneğin 'büyükbabanın saati'nden ya da baba andacı saatten belirli bir modaya göre tasarlanmış soyut, işlevsel saate geçiş olarak dile getirilir.

Baudrillard'ın dediği gibi, nesneler duygudan kurtarılıp işleve indirgendiğinde, insanlar duygusallıktan kurtulmuşlardır, ama yalnızca "kullanıcıları" olmuşlardır. Modernitenin bu dönüştürücü geçişi, tüketim malları olarak işlevsel bir nesneler dizgesi ve kullanıcılar ya da tüketiciler olarak bir insani durum yaratır. Bu da evi, geleneğin evinden ve tarihsel süreklilikten, tüketicilik ve toplumsal konum için bir vitrine dönüştürür. Baudrillard modern durumun işlevsel mantığının, insancılaştırılmış geleneksel ev eşyalarının niteliklerinin yerine geçen teknolojinin egemenliğiyle yükseldiğini söyler (Gottdiener, 1995).

2. GÜNDELİK HAYATTA TELEVİZYON

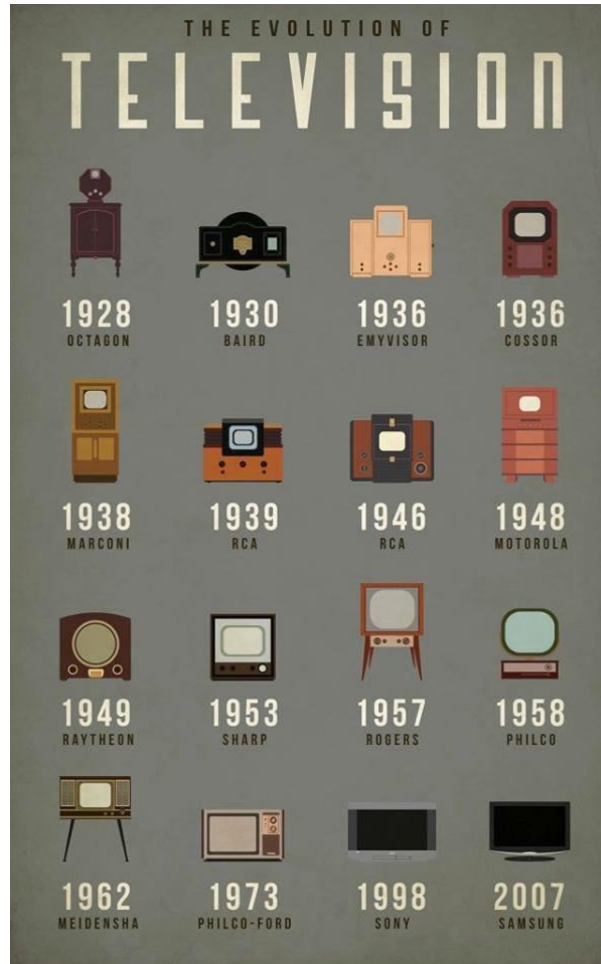
2.1 Televizyonun Evrimi

Televizyon, radyo ile uzaktan sesleri dinleyebilmenin peşi sıra görüntüleri de uzaktan görebilme hayalinin gerekli teknik altyapı tamamlandığında ürünleşmiş halidir. Bir ürün olarak televizyon ve içinde akan görüntüler, öncesinde bakmayı kendi seçtiğimiz ve gördüğümüz görüntülerden farklı olarak bizim için seçilmiş görüntüleri, farklı coğrafyalardan bize sunabilir. Program üreten ve yayan kurum olarak televizyon, eğlence ve bilgi endüstrisinin hazırladığı programları, izleyen kitleye evlerinin içinde ulaşan bir *kültür makinesi* olarak düşünülebilir (Ruppert 1996).

“.....Bildik divanın ya da oturma köşesinin karşısındaki büyük **bir görüntü duvarı düşü**, ellili yıllardan bugüne dek tüm TV ütopyelerinin belirgin özelliğidir. HDTV (yüksek çözünürlüklü görüntü) yine bu düşle bağlantılıdır.....” şeklinde bir tespit yapan Hickether 20. yy başlarındaki Almanya’dan bu tespitleri yapmıştır, ama bugün dönüp baktığımızda bu düş hala geçerliliğini korumakta ve televizyon teknolojisinde bir itici güç olarak gözükmektedir. Diğer taraftan televizyonda akan canlı yayınların yaşam dünyasıyla iç içe geçmişliği ve adeta bizzat yaşamla kıyaslanabilen görüntüler dünyasının ara yüzü olarak televizyon Alman TV kanalı “NWDR” Genel Müdürü Adolf Grimme tarafından 1950’lerde *yaşamın “büyülü tas”* ve *“büyülü ayna”*sı olarak tanımlanmıştır (Ruppert, 1996).

İlk çıktığı zamanlarda sahip olunması bir prestij sağlayan televizyon gelişen teknoloji ve endüstrileşmenin artmasıyla çok kolaylıkla sahip olunabilen bir ürün haline gelmiştir fakat diğer taraftan ürün çeşitliliği artmış, yeni teknolojiler ön plana çıkmış ve gerçekliği yaşamımızdakine oldukça yakın yakalama iddiasıyla sunulan görüntü teknolojilerine sahip televizyonlar prestij objeleri haline gelmiştir. 3 boyutlu, yüksek çözünürlüklü derken televizyon yaşam dünyamızla iç içe geçmişliğini hat safhaya çıkarmıştır.

İlk çıktığı zamanlarda teknik aksamının olabildiğince gizlenmesine dayalı bir görüntüye sahip olan ve ev içi mobilyalarından biri olarak görülen televizyon aygıtı, sadece görüntü ekranı açıkta kalacak şekilde kaplanmış, bir televizyon dolabının içine yerleştirilerek *görüntü mobilyası* olarak kullanılmıştır (Ruppert,1996). Genel olarak insanların yaşama çevreleriyle estetik bir biçimde bütünleşmesi gerektiği düşünülen bu mobilya hane halkının gelir düzeyine göre parlak cilalı ahşaptan da üretilerek bir dekor olarak evin diğer eşyalarından çok değişik olmamasına dikkat edilmektedir. Şekil 2.1’de görülebileceği gibi 90’lı yıllardan itibaren; teknik görüntüyü gizleyen bu anti teknik dekor, ahşap çerçeve, aygıt üretiminin artmasıyla birlikte yerini sentetik çerçeveye bırakarak, teknoloji kokan çoğunlukla pürüzsüz, çağdaş görüntülü bir forma dönüşmüştür. Bu dönüşümler sırasında ilk etapta odanın genel görünümüne uydurulmaya çalışılan televizyon aygıtı, odayı kendi etrafında şekillendirmeye başlamıştır.

Şekil 2.1 : Televizyonun evrimi (URL-1).

İlk çıkışı itibariyle eve uyum sağlamış, mobilyaların bir parçası haline gelmiş, kısmi zamanlı yayınlarla evi dış dünyaya bağlayan bir dekor olan TV, teknolojik ve endüstriyel gelişmelerle birlikte ev içi düzenlemenin dizginlerini eline almış, ev içi günlük hayatın çoğunun geçirildiği odada baş köşeye yerleşerek kendine bir sahne edinmiş gibi gözükmetedir ki bu sahne, televizyonun etrafına diğer küçük günlük yaşam objelerini de alarak evin bir sahnesi konumuna gelmiştir. Bu durumu destekleyen unsurlar televizyon ünitesi, duvar ünitesi gibi mobilya tasarımları olarak gözlemlenmiştir.

Televizyon ekranının göz hizasında durması ihtiyacı ve televizyonun tek başına bunu sağlayamayan bir ürün olması nedeniyle, televizyon evlerimize girdiği ilk günden beri ek bir mobilyayla kullanılagelmiştir. Bu, kimi zaman televizyonun içine saklandığı bir dolap ile, kimi zaman altı çekmeceli ya da kapaklı ek bölmelerle birlikte kullanılan tv sehpaları ile, kimi durumda daha büyük depolama ve sergileme işlevlerini yerine getiren vitrinin orta kısmındaki alana yerleştirilmesiyle sağlanmıştır. Bugünlerde ise plazma, LCD, LED televizyonlar ve televizyonla birlikte kullanılan uydu alıcısı, DVD oynatıcı, ses sistemi, oyun konsolu gibi tüm ürünlerin yerleştirildiği ve yanında dekoratif objeler ya da hatıra nesnelerinin yerleştirildiği televizyon üniteleri kullanılmaktadır. Televizyon üniteleri bugün tek başlarına salon mobilyası olarak satıldığı gibi, yemek takımı olarak geçen bir mobilya setinin içinde de satılmaktadır. Ayrıca televizyonun her odada kendine bir yer edinmesiyle birlikte yatak odası mobilyalarının içinde de gardırop ile bütünleşik olarak da yer almaya başlamıştır. Bu noktada televizyon ünitelerinin gerek firmalar tarafından farklı şekillerde isimlendirilmesi, gerekse kullanım biçimleri bize toplumsal anlamda bir şeyler söylemektedir. Baudrillard'ın bahsettiği anlamda görüntü dünyalarının, gerçekçilik iddialarının arttığı bugünlerde televizyon ünitelerinin, her türlü görüntü sistemlerini yerleştirdiğimiz bir mobilya olarak “yaşam ünitesi” ismini alabiliyor olması ise dikkat çekici gözükmetedir.

2.2 Televizyonun Teknolojik ve Biçimsel Dönüşümü

Televizyon icat edildiği 1920'lerden ve Londra'da ilk televizyon yayınının gerçekleştiği 2 Kasım 1936'da bu yana hızla yayılan bir buluş olarak tarihteki yerini almıştır. Sinema teknolojisinin bir yansıması olarak gerçekleştirilen televizyon tekniği önce siyah beyaz ardından da 1951 yılında renkli olarak (ABD'de) gelişir (Serim, 2007, ss.24-25).

Televizyonun ilk çıktığı yıllarda teknik özellikler ve fiyatları açısından çok fazla çeşitlilik göstermese de zamanla teknolojinin gelişme hızı artmış, bu durum televizyonları da etkilemiştir. Tüplü televizyon olarak ifade edilen CRT televizyondan bugünlere televizyonun teknolojisinde meydana gelen değişimler, biçimsel anlamda da değişmesini beraberinde getirmiştir.

Şekil 2.1'de televizyonun icadından itibaren üretilen televizyonlar, üreten firmaların isimleri ve firma ile özdeşleşmiş televizyon tasarımları ve bu tasarımların piyasaya sürülme yılları ile birlikte gözükmetedir. Bu firmalar üretim yaptığı yıllarda tasarımsal anlamda ve televizyonun biçimiyle öne çıkan firmalardandır.

Televizyon teknolojisinin icadından bir süre sonra, söz konusu ilksel teknolojinin kullanılabilmesine yönelik ev kullanımı için televizyonlar üretilmiştir. İlk başlarda bu televizyonlar zengin aileler için ilgi çekici fantezi oyuncaklar olmuşlardır. Tasarımcılar televizyonun yenilikçi bir ürün olduğunun farkına varmış, reklamcılar ise teknolojik yeniliğin avantajlarından faydalanmaya yönelik tutumlarını takınmıştır. 1936 yılında piyasaya sürülen İngiliz Cossor firmasının ürettiği televizyonların reklamlarında, televizyonun radyonun yarattığı heyecanı 100'e katlaması temalı bir slogan kullanılmıştır. Cossor marka televizyonun ekranının etrafında bulunan ceviz ağacından yapılmış kabini, kendisinden sonraki tasarımları da etkileyecek şekilde, ekranın kullanılmadığı zamanlarda iki kapakla kapatılabilmesini sağlayacak şekilde tasarlanmıştı. 1949'da piyasaya sürülen Amerika Birleşik Devletleri menşeli Raytheon markalı televizyon ise dairesel bir ekrana sahipti. 1950'ler ve 1960'larda üretilen televizyonların bazılarında ise ek bir mobilyaya ihtiyaç duymadan izleme yüksekliği sağlayan ayaklara sahip tasarımlar yer almıştır (URL-1).

İlk kullanımından bugüne biçimsel anlamda en göze çarpan kırılma Şelik 2.2' de bir örneği görülen tüplü televizyonlardan LCD ve plazma televizyonlara geçişte ortaya

çıkmiştir. Bundan önce tasarımında, üretim teknolojilerinin gelişmesi ile ahşap görünüm yerine, plastik kabuk tasarımına sahip olmasıyla yaşanan değişime rağmen televizyonun mobilya ile ilişkisi kopmamıştır. Diğer taraftan LCD ve plazma televizyonların görüntüleme teknolojisindeki devrim ile birlikte biçiminin incelenmesi, televizyonun ev içi kullanımında mobilya ile ilişkisine farklı bir perspektif katmıştır. Televizyondaki bu incelmeye paralel bir zamanlamayla ahşap üretim teknolojilerinde kullanılan panel malzemelerin yaygınlaşmasıyla, mobilyalar da biçimsel anlamda dönüşüm yaşamıştır.

Zaman içerisinde farklı aydınlatma alanlarında kullanılan LED teknolojisinin televizyon panellerinde kullanılabilir hale gelmesiyle, görüntü kalitesi, daha canlı renkler ile yükselmiş, enerji tüketimi daha tasarruflu hale gelmiş, yüksek çözünürlüklü görüntüde sınırlar zorlanmaya başlamıştır.

Şekil 2.2 : Televizyon sehpası üzerinde katılımcılardan G5K'nın evinde bulunan tüplü televizyon örneği.

LCD, Plazma ve LED televizyonların kendi içlerindeki teknolojik farklılıklar konusunda “ekşi sözlük” gibi sosyal platformlarda, teknolojik ürünlerin inceleme ve analizlerinin yapıldığı farklı web sayfalarında bu ürünlerin kıyaslanması yoluyla aralarındaki farklar ve benzerlikler tartışmaya açık bir hal almıştır. Bu çalışma kapsamında görüntü işleme teknolojisindeki farklılıkların ortaya çıkardığı bu televizyonlar ile ilgili teknik detaylardan daha ziyade, izleme alışkanlıklarında belirleyici olabilecek konular üzerinde durulmuştur.

LCD, Plazma ve LED televizyonların kullanımıyla ilgili kriterlerden bazıları, görüntüdeki renk kalitesi, görüntünün farklı açılardan görülüp görülemediği, yüksek ışıklı ortamlarda ekranın yansıma yapıp yapmaması, televizyonun ne kadar ince olduğu, enerji tüketimi konusunda tasarruf sağlayıp sağlamaması, ürünün ömrü ve ürünün fiyat aralığıdır.

Şekil 2.3'te görülen 1990'lar sonrasında televizyonun gelişimine ait görseller ve açıklamalarından da anlaşılacağı üzere CRT TV'ler, yaygın kullanımıyla tüplü televizyonlar yerlerini düz ve daha büyük ekranlı televizyonlara bırakmaya başlamıştır. Bununla birlikte görüntü kalitesiyle ilgili olarak yüksek çözünürlüklü görüntü istenen özellikler arasına girmiştir. Ekran boyutlarındaki değişimle birlikte televizyonlar incelmış, ekranların boyutları yatayda artmaya başlamıştır. Bu anlamda ekranlar kareden dikdörtgene doğru bir evrim geçirmişlerdir. Diğer yandan son zamanlarda rekabet yaratan ürünlerden biri olarak ortaya çıkan ultra yüksek çözünürlüklü (UHD) ve kavisli televizyonlar biçimsel olarak yeni bir görünüme sahiptirler.

Televizyon teknolojisindeki değişimlerle birlikte değişen televizyonlara ek olarak akıllı televizyon kullanımı da yaygınlaşmaktadır. Akıllı televizyon ise LCD, LED ve Plazma gibi televizyon teknolojisi değildir. Televizyonun sahip olduğu işletim sistemi sayesinde ekstra özelliklerin kullanılabilmesine olanak sağlayan sistemdir. Televizyonun internete bağlanması, USB girişi üzerinden film izlemek gibi, akıllı televizyonlara özgü oyun ve uygulamalar yükleyebilmek gibi özelliklere sahip olması söz konusudur. Patent hakkı 1994 yılında alınmış olan Akıllı TV(Smart TV) sistemi, son yıllarda televizyonlarla bütünleşerek kullanıcılara ulaşan ve rekabet unsuru olan bir sistemdir. Akıllı televizyon sisteminin sağladığı özellikler arasında; cep telefonu, tablet bilgisayar ve bilgisayardan USB veya DLNA girişi ile görüntü aktarımı, kamera ve ses komutlarıyla televizyonun kontrol edilmesi, televizyon üzerinden internete bağlanabilme, sosyal medya uygulamaları kullanabilme gibi markalara göre de farklılaşabilen özellikler bulunabilmektedir (URL-4). Akıllı televizyonların beraberinde getirdiği internete bağlanabilme özelliği ile, televizyon üreticisi firmalar internet üzerinden televizyon yayınları (Samsung Internet TV gibi) sunmaktadırlar.

		
Philips CRT TV (Cathode Ray Tube): Görüntü teknolojisinden kaynaklı büyük hacime sahiptir.	Sony RP TV (Rear Projection TV): Görüntü teknolojisi projeksiyon mantığına benzer bir mantıkla çalışan bu televizyon 2000 yılı öncesinde üretilen büyük ekranlı televizyonlardandır.	Samsung DLP TV (Digital light Processing): Yüksek çözünürlüklü görüntü ile birlikte televizyon boyutunun derinliği nispeten azalmıştır.
		
JVC LCoS TV (Liquid Crystal on Silicon): Daha da incelen televizyon boyutuyla birlikte fiyatı da tercih edilir düzeyde tutulmuş bir televizyondur. Yüksek çözünürlüklü görüntüye sahip televizyonlar kategorisindedir.	Samsung Plasma TV (Plasma Display Panel): Daha koyu siyahlar, daha parlak renkler, sahne geçişlerinde görüntü kaybı olmaması, 1997 yılında Fujitsu tarafından tanıtılan televizyon büyük boyutlu ve yüksek fiyat aralığında yer alan bir televizyon olarak piyasaya girmiştir. LCD televizyonlara göre birçok artısı olmasına karşın, LCD televizyonlara nazaran yüksek fiyatlı olması nedeniyle LCD televizyona göre daha az talep görmüştür.	LG LCD TV (Liquid-Crystal Display): Fiyatı nispeten daha uygun. Öncelikle bilgisayar monitörlerinde kullanılan LCD teknolojisi, ekran boyutunun büyümesine ek olarak düşük fiyat aralığının da etkisiyle 2007 yılında en çok satılan televizyon tipi olmuştur.
		
Sharp LED TV (Light Emitting Diode): LCD'ye göre daha ince ve daha parlaktır. Detayları net gösterir ve tasarruflu enerji tüketimine sahiptir.	LG OLED TV (Organic Light Emitting Diode): Diğer LCD'lere göre daha koyu siyahlar ve daha belirgin kontrast sağlamakta birlikte organik formlara, kavisli ekran biçimine olanak sağlamaktadır.	Samsung UHD TV (Ultra High Definition TV): Ultra yüksek çözünürlüğe sahip bu televizyonlar, normal bir yüksek çözünürlüklü televizyondan (HDTV) dört ya da sekiz kat yüksek çözünürlüğe sahiptir.

Şekil 2.3 : 1990'lar ve sonrasında televizyonun gelişimi (URL-2, URL-3)

2.3 Türkiye’de Televizyon Kullanımı

Türkiye’de 1953 yılında İTÜ bünyesinde yapılan deneme yayınlardan sonra, TRT 1968’de ulusal yayına başlamıştır. Renkli televizyona geçiş ise 1980’lerde olmuştur (Nelson,1988). Bu yayınların televizyon kullanımına olan etkileri gerek kişisel anlatılardan gerekse televizyonun Türkiye’deki tarihi ile ilgili kaynaklardan yola çıkarak aktarılmıştır.

Ömer Serim’in “Türk Televizyon Tarihi 1952- 2006” isimli kitabında ifade ettiği üzere: Telefon ile haberleşme imkânlarının kısıtlı olduğu 1950’li ve 1960’lı yıllarda; evin küçük çocuğu komşuya ya da yakın oturan arkadaşlara yollanarak misafirlğe gelinmek istendiği belirtilip, müsait olup olmadıkları ‘bu akşam bir maniniz yoksa annemle babam size gelecekler’ sözleriyle iletilmiştir. Bu dönemde sosyal hayatta görülen belirgin davranışlardan biri aileler arasındaki akşam misafirlikleri olarak belirtilmektedir(Serim, 2007, s.11).

İstanbul Teknik Üniversite’sinin girişimleriyle 9 Temmuz 1952’de İTÜ tarafından yapılan ilk yayınlı birlikte önce İstanbul’da, zamanla gelişen ve yayılan yayınlar ile birlikte ülke geneline yayılacak şekilde sosyal hayat üzerinde belirleyici olmuştur (Serim, 2007)(Tunç, 2001).

1952 yılında başlayan İTÜ televizyon yayınıyla İstanbul’da yayının ulaştığı kesimler tarafından izlenmesiyle (İstanbul’a yakın bazı çevre illerde de izlenebildiği ek bir durum olarak belirtilmiştir.) ortaya çıkan değişiklikler ele alınacaktır.

Ömer Serim’in 1950’li yıllar ile 1960’lı yıllardaki gazete haberlerinden aktardığı bilgiler üzerinden İstanbul Teknik Üniversite’sinin televizyon yayınlarının etkileri şu şekilde olmuştur. 13 Kasım 1951 yılına ait Vatan Gazetesi’nde yer alan Burhan Arpat’ın hazırladığı “İstanbul’da Televizyon Tecrübeleri” başlıklı haberde kendisi oldukça büyük olmasına karşın ekranı küçük bir televizyonun fotoğrafı paylaşarak altına “Yukarıdaki resim bir televizyondur” yazılmıştır (Serim, 2007, s. 28). Televizyon yayıncılığı ile yeni tanışacak olan kitlelerin televizyon ile bu yolla tanıştırılması yoluna gidilmiştir. Televizyonun dönemin Türkiye şartlarına göre yüksek bir fiyata sahip olduğunu 10 Temmuz 1952 tarihli Cumhuriyet Gazetesi haberinden alıntılar yaparak aktaran Ömer Serim şu durumlardan bahsetmiştir: Teknik Üniversite’nin haftanın bir- iki günü yapacağı yayını izleyebilmek için o yıllarda

yüksek miktarda bir paraya denk gelen 800- 900 Lira gibi bir tutar gerekmektedir. Bu cihazın(televizyonun), televizyon izlemek dışında, radyo dinlemek gibi başka bir işe yaramaması nedeniyle satın alınıp alınmayacağı net değildir. Bununla birlikte İstanbul'daki bir radyo şirketi söz konusu televizyonlardan getirtmiş ve Teknik Üniversite'nin yayınını davetlilerine izletmiştir. Bir diğer televizyon ise Beyoğlu'ndaki bir mağaza vitrininden halka gösterilmiştir (Serim, 2007, s. 29).

Her hafta Cuma günleri yayın yapan İstanbul Teknik Üniversitesi televizyon yayını, üniversitenin Gümüşsuyu'ndaki binasında yer alan bir konferans salonundan halka izletilmiş ve bu gösterimlere halkın gösterdiği ilgi sonucunda birkaç radyo şirketi otuz kadar televizyonu yurtdışından getirtmiştir. Getirtilen bu televizyonlar ile eğlence yerlerinde, otellerde, satış mağazalarında ve hatta evlerde televizyon izlenmiştir. Bu şekilde her hafta yaklaşık 5000 kişinin İTÜ'nün televizyon yayınını izleme imkânı elde ettiği tahmin edilmektedir(Serim, 2007).

Televizyonun kısıtlı bir erişim imkânıyla yayına başlamasından ardından 1966 yılında Fenerbahçe- Beşiktaş maçının canlı (naklen) yayınlanması bir diğer önemli gelişme olmuştur. Bu yayının ardından 19 Mayıs gösterileri, 29 Ekim geçit törenleri, Açıkhava tiyatro gösterimleri, bilgi yarışmaları, güzellik yarışmaları, klasik Türk ve Batı müziği konserleri canlı olarak yayınlanmıştır (Serim, 2007, s. 33).

1956 yılında İstanbul'da 50- 60 civarında televizyon bulunduğu tahmininin yanı sıra 1966 yılına gelindiğinde zengin evlerinin yanı sıra, bazı mağaza vitrinlerinde ve bazı liselerde televizyon bulunmaktadır. Bununla birlikte televizyon sayısının artmasında Almanya'da işçi olarak çalışanların Türkiye'ye ailelerini ziyarete gelirken getirdikleri televizyonların da etkili olduğu belirtilmiştir (Serim, 2007).

İstanbullular, İstanbul Teknik Üniversitesi'nin yayınları ile televizyon ile tanışırken, 1963 yılında çıkan TRT(Türkiye Radyo Televizyon Kurumu) ile ilgili kanunla birlikte televizyon yayınının kapsamı genişlemiş, ulusal yayıncılık için ilk adım atılmıştır. 1968 yılında ise TRT ilk yayınını gerçekleştirmiştir. Bununla birlikte İstanbul Teknik Üniversitesi bünyesinde televizyon yayını için kurulan stüdyo TRT'ye devredilmiştir. Bu stüdyo uzun süre TRT İstanbul stüdyosu olarak kullanılmaya devam edilmiştir (Serim, 2007).

1968 yılında TRT'nin Ankara Stüdyosundan yaptığı ilk yayından itibaren televizyon hızlı benimsenmiştir. Keza televizyon sahibi olmayan aileler, dönemin televizyon

sunucularından Halit Kıvanç'ın deyimiyle “telesafirlik” (“televizyon” ve “misafirlik” kelimelerinin birleşiminden oluşan bu sözcük, sonraları yaygın bir kullanım kazanmıştır.) yani televizyon misafirliği yaparak, komşusunun, akrabasının ya da dostlarının evinde televizyon izlemişlerdir. Erol Mutlu'nun kişisel tarihinden aktardığı bir anısından yola çıkarak o dönemde insanların televizyon teknolojisine oldukça yabancı olmalarına rağmen izlemeye yönelik motivasyonlarının yüksek olduğu görülmektedir. Erol Mutlu'nun “Televizyon ve Toplum” kitabında paylaştığı anısı şöyledir: Dönemin TRT İstanbul stüdyosundan yapılan yayını izlemek isteyen televizyon sahiplerinden gelen telefonlardaki şikâyetler, televizyonu sehpanın üzerine yerleştirdikleri, fakat görüntünün gelmediği yönündedir. Dönemin yayın müdürü ve diğer yayıncı ile ilgili teknik sorumlularının rehberliğinde, televizyonun markası ve modeline bağlı olarak açma- kapama düğmesinin tarif edilmesiyle sorunlar çözülmüştür. O dönem açma- kapama düğmesinin olma ihtimalinin düşünülmemesine gerekçe olarak televizyon sahibi olanların satıcı- uzman desteğine ulaşamamasını göstermiştir. Türkiye’de montaj tarzında dahi televizyon alıcısı üretilmediğini, alıcıların yurt dışından getirtildiği ya da Almanya veya diğer Avrupa ülkelerinde işçiler aracılığıyla Türkiye’ye çok sayıda televizyon bulunduğunu belirtmiştir. Bunun yanında televizyon sahipliğinin çoğunlukla bu yolla olması nedeniyle her herhangi bir satıcı desteği alamayan kullanıcıların TRT’nin teknik ekibinden yardım alarak bu teknolojiyi kullanabilir hale geldiğini anlatılmaktadır (Mutlu,1999). TRT’nin deneme yayınları başladığı zamanlarda, yayınları izleyebilmek için ihtiyaç duyulacak olan televizyonların potansiyel izleyiciler tarafından nasıl ve nereden satın alınacağı pek göz önünde bulundurulmamış ve Türkiye’de kurulacak bir fabrika ile oluşması muhtemel talebi karşılama fikri üzerinde düşünülmemiştir. TRT’nin deneme yayınlarının izlenebilmesi konusunda Ankara’daki talebi ise o yıllarda ünlü olan Ulus Hergelen Meydanı’ndaki Amerikan Pazarlarında satılan televizyonlar karşılamıştır. Fiyatı 5000- 6000 TL arasında olan bu televizyonları gelir seviyesi yüksek olan Ankara’lılar adeta kapışarak almıştır. O yıllarda Ömer Serim’in belirttiği üzere ortalama bir memurun aylık geliri 500 TL’dir (Serim, 2007, s. 41-42).

Türkiye’deki televizyonlarda; Almanya’nın Grundig, Telefunken, Normende, Saba, Körting, ITT Shaublorenz, Blaupunkt gibi firmalarının televizyonlarının

yaygınlaşmasını, Sharp (Japonya), National ve Philips (Hollanda) firmalarının televizyonları izlemiştir. Türk televizyon piyasasındaki yerlerini çok sonraları alan Arçelik, Beko, Nevtron gibi markalar ise başlangıçta yabancı sermaye ortaklığıyla kurulmuştur (Serim, 2007, s.40-41).

Ayfer Tunç'un kendi kişisel tarihinden yola çıkarak yazdığı "Bir Maniniz Yoksa Annemler Size Gelecek" kitabındaki gözlemleri üzerinden eklemeler yaparak, televizyonun Türkiye'de içine doğduğu koşullar hakkında ve televizyonun dönemin sosyal yaşantısında ortaya çıkardığı değişiklikler ile ilgili genel izlenimler edinilebilmektedir (Tunç, 2001).

Televizyon yayını Türkiye'de haftanın birkaç gününde yalnızca belirli saatler arasında yapılmıştır. Bu dönemde televizyon sınırlı sayıda kişinin evinde bulunmakla birlikte, bu durum televizyon izleme amaçlı misafirlilik alışkanlıkları oluşturmuştur. Televizyon, komşu ziyaretleri ve akşam oturmalarının niteliğinde de dönüşümler yaşanmasına neden olmuştur. Öncesinde aileler arasındaki ziyaretler ev sahibinin ikramları eşliğinde sohbet etmeye, birlikte vakit geçirmeye dayalı iken, televizyonlu evlerde bu durum televizyon izleme seanslarına benzer bir hal almıştır.

Mal varlığının sergilenmesinin görgüsüzlük olarak kabul edilmesi, davranış ve nezaketle asaletin ortaya konulmasının önemli olduğu bu dönemde iyi aile olmanın koşulu varlıklı olmak değil, görgülü olmaktır.

Zengin ama görgüsüz bir aile parasının gücüyle eş dost sahibi olamaz, yoksul ama görgülü bir aile çevreden saygı, itibar görürdü. "Fakir ama gururlu" yıllardı; ahlak, görgü, nezaket, haddi bilme gibi değerler maddi varlıktan daha büyük bir zenginliği ifade ederdi. Böyle "fakir ama gururlu" aileler meraktan çatlasalar da, televizyon almış olan ahabplarına çağrılmadan gitmezlerken, "hem fakir, hem gurursuz" aileler televizyonlu komşularını hayatlarından bezdirdiler. (Tunç, 2001, s. 56)

1980'li yıllarda renkli televizyona geçilmesiyle misafirliliklerde de değişim gözlemlendiğini belirten Tunç (2001) bu değişimin, televizyonun ilk kullanılmaya başladığı zamanlardaki kadar şiddetli olmamış olmasına rağmen, ilk renkli televizyon sahibi ailelerin misafir sayısında artışın gerçekleştiğini ifade etmiştir. Renkli televizyonlarla birlikte gerçekleşen en önemli değişim ise Tunç'un anlatımıyla şöyledir:

"Ama renkli televizyon ağır komplekslere neden oldu. Tutumluluk çağının kapanıp, tüketim yıllarının başladığını işaret ediyordu. O zamana kadar yoksulluğundan utanmayan ve yoksul

görünmemek için onuruyla bağdaşmayacak davranışlara eğilim göstermeyen toplumda, yoksulluğundan utanma ve gizleme eğilimleri başladı. Ekranların renklendiği ilk yıllarda bazı çocuklar, evlerindeki televizyonun hâlâ siyah-beyaz olduğunu söyleyemediler.”(Tunç, 2001, s. 60)

Televizyon yayınlarının düzenli bir hal almasıyla birlikte aile hayatında da bir takım değişiklikler yaşanmıştır. Gündelik hayatın önceki rutini içerisindeki faaliyetlerden zaman çalan televizyon, çocukların ev ödevlerini yapmak yerine televizyon izlemesi, ev hanımlarının televizyona dalıp ocaktaki yemeği yakması gibi durumların yaşanmaya başlamasına neden olmuştur (Tunç, 2001).

Türkiye 1980’lerde dünyanın yaşadığı köklü dönüşümlerin dışında kalamamış, Türkiye’ye özgü koşullarla birlikte dünyadaki değişimlere ayak uydurmuştur. Dünyanın yaşadığı dönüşümlerle insanın kendini gerçekleştirme, paylaşma, özgürlük, demokrasi gibi siyasal- felsefi kavramlar yerlerini “verimlilik”, “büyüme”, “gelişme”, “tüketim” gibi ekonomik kavramlara bırakmıştır. Bu ekonomik temellere dayanan anlayışın bakış açısıyla, korumacı, rekabeti kısıtlayıcı, uluslararası mal ve hizmet akışını engelleyen yaklaşım yeni dünya düzeni için giderilmesi gereken pürüzler olarak gözükmekteydi. Türkiye de 1980’lerde bu değişim süreci doğrultusunda bir takım dönüşümler gerçekleştirilmiştir. Bu dönüşümlerden önce 1980’li yıllara bir askeri darbe ve onu izleyen askeri yönetim ile başlayan Türkiye’de, 1983 yılında yapılan seçim sonucunda Turgut Özal liderliğindeki Anavatan Partisi’nin iktidar partisi olmuştur. Özal’ın politik tavrı ekonomide hızlıca liberalleşme ve bunu izleyen süreçte siyasal ve toplumsal liberalleşme yönünde olmuştur. Özal’ın ekonomik politikaları İngiltere’de Thatcher’ın, Amerika Birleşik Devletleri’nde ise Reagan’ın başını çektiği yeni- sağ politikaların Türkiye’ ye uyarlanmış biçimi olarak görülmektedir. Bu ekonomi politikalarının uygulamalarından bazıları; ithalatta serbestlik, katma değer vergisinin uygulamaya konması, tüketimi özendiren girişimler olmuştur (Mutlu, 1999, s. 62).

1990’lı yıllarda ilk özel televizyon kanalı açılınca kadar TRT’nin yayıncılık anlayışı televizyonun Türkiye’deki varoluşsal anlamlılığını belirlemiş gözükmektedir.

Türkiye’nin televizyon yayınları konusunda 90’lı yıllarda ilk özel televizyon kanalının yayına başlaması kırılma noktalarından biri olmuştur. Bu süreçte televizyon yayıncılığı yasasıyla ilgili değişiklikler olmuş, önceden sadece Türkiye Radyo Televizyon Kurumu’nun yaptığı yayınları izleyen halkın, özel televizyonlardaki yayın

çeşitliliği ile televizyon izleme alışkanlıklarında dönüşümler yaşanmıştır. Türkiye’de özel televizyon yayınlarının çoğalması, serbest pazar ekonomisi uygulamalarının yükselişe geçtiği bir döneme rastlamaktadır.

Türkiye’deki televizyon kullanımıyla ilgili genel anlamda görsel hafızamızda yer edinmiş bir kaç örnek Şekil 2.4 ve Şekil 2.5’te gösterilmektedir. Şekil 2.4’te görülen sahne 1980’li yıllarda Türkiye’deki sosyal, kültürel ortamda geçen dönem dizisindeki bir ailenin televizyon kullanımına dair bir sahnedir. Burada televizyonun mobilyaya gömülü halde olması, mobilyanın sahip olduğu sürgülü kapak ile televizyonun ön kısmının televizyonun izlenmediği zamanlarda kapatılması ve izlemeden önce açılması dikkate değerdir. Şekil 2.5’te ise 1990’lı yılları anlatan dönem dizisinde aile yeni bir televizyon almaktadır. Bu televizyon dönemin son teknolojisi olan renkli ve uzaktan kumandalı bir televizyondur. Kurgu içerisinde özenle yerleştirilen televizyonun üzerine evin hanımı hemen bir çerçeve yerleştirmektedir ve böyle iyi olduğunu söylemektedir. Tarihsel olarak televizyon kullanımının Türkiye’deki durumu Hülya Uğur Tanrıöver’in National Geographic Türkiye’nin Nisan/2015 sayısında yayınlanan makalesinde de değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Bu makale, televizyon ile ilgili alışkanlıklar hakkında bilgiler içermektedir. 70’li yıllar ve ardından gelen askeri darbe dönemi, insanların sokaktan eve çekilmelerine neden olmuş, bu doğrultuda yeni başlayan televizyon yayınları ilgi odağı haline gelmiştir. Bunda, ciddi ekonomik krizlerin eğlence ve kültürel etkinliklere ayrılan bütçeleri kısıtladığı ve daha öncesinde popüler bir eğlence biçimi olan sinemanın endüstriyel anlamda ağır darbe aldığı 1990’ların sonunun sosyo- kültürel ortamını da göz önünde bulundurursak; evde bedava televizyon yayını, rahat koltuğunda oturarak izlemenin tercih edilmesi, 1980’lerin popüler deyişleriyle “*pijama, terlik, televizyon*” üçlüsünün bir arada olduğu eğlence anlayışının tercih edilmesi, anlaşılabilir bir durum olarak gözükmektedir (Serim, 2011). Televizyon artık evin rahatı ve konforunu bütünleyen bir öge olarak, içselleştirilmiş bir şekilde karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 2.4 : “Seksenler” dizisinden bir sahne.

Şekil 2.5 : “Doksanlar” dizisinden eve yeni televizyon alma sahneleri

Hülya Uğur Tanrıöver’in tespitine göre; 1996’dan bugüne kadar yürütülen araştırmaların büyük bir kısmı ailecek televizyon izlemenin belli ritüellerinin olduğunu, geçmişten bu güne bu ritüellerin değişmediğini hatta iyice yerleşik hale geldiğini göstermektedir. Bu alışkanlıklardan bazıları; aile içindeki herkesin belli bir koltuğunun ya da oturma alanının olması, çay zamanı veya kuru yemiş servisinin önceden planlı olması gibi davranış ve tutumlardır. Bu alışkanlıklardan en yenisi ise sosyal ağlardan televizyonda izlenen yayınlarla ilgili yorumlar paylaşmanın izleme pratiğini beslemesidir. Diğer taraftan ailece televizyon izlemenin, aile içi iletişimi arttırdığı, izlenen program ya da dizi üzerinden normal hayatta konuşulmayan bazı konuların konuşulması gibi etkileri olduğunu da tespit edilmiştir. Bu duruma örnek olarak, “Kurtlar Vadisi” isimli dizi ile ilgili erkek çocukların babalarıyla izleme

olanağı yaratarak ihtiyaç duydukları iletişimi kurmada yardımcı olduğu tespit edilmiştir (Tanrıöver, 2015). Diğer taraftan televizyon teknolojik ve fonksiyonel olarak değişimler geçirmekte, televizyon yayınına ulaşım imkanları dönüşmektedir. Yüksek çözünürlüklü görüntü teknolojisi ile ekran boyutları artmış, hacimsel olarak incelenmiş olan televizyona fonksiyonel bakımdan akıllı televizyon (Bkz. s.12) özelliği yüklenmiş, yaygın televizyon kullanım pratikleri dönüşüme uğramaktadır. Televizyon yayınlarını, gelişen iletişim teknolojileri ile internet bağlantısı üzerinden dizüstü bilgisayarlardan, tabletler ya da cep telefonlarından izleyebilen izleyiciler ortaya çıkmıştır. Televizyonun ilk yıllardaki büyük ve hacimli biçimiyle tezat şekilde taşınabilir özellikteki cihazlardan izlenebilmesi televizyon kullanımında, izleme, paylaşma, tüketme biçimlerini etkilemiştir. Akşam saatlerinde evde bir arada izleme, paylaşma davranışı bazı izleyiciler açısından yerini bireysel televizyon izleme davranışına bırakabilir olmakla birlikte bu durumlarda yayınlarla ilgili paylaşımlar sosyal paylaşım sitelerine taşınabilmektedir. Televizyon yoluyla sosyalleşen, tartışan paylaşılan, kendini ifade eden ve anlatan bireylerden, yeni medya aracılığıyla fiziksel anlamda yalnızlaşan fakat sanal dünya aracılığıyla sosyalleşen izleyicilere doğru dönüşüm söz konusu olabilmektedir (Özsoy, 2011). Bu değişimlerin beraberinde televizyon, aileler için önemini korumakla birlikte akşam hep birlikte televizyon karşısında çay, kahve eşliğinde televizyon izleme davranışı devam etmektedir (Özsoy, 2011, s.174-175), (Tanrıöver, 2015).

3. SALON VE TELEVİZYON

3.1 Türkiye’de Yaşanan Sosyal Dönüşümler ve Salon Kavramı

Salonun geleneksel Türk evinin bazı özelliklerini taşımasına rağmen özünde 1980’li yıllardan önceki birkaç on yıldan itibaren hızla yayılan bir oluşum olduğu Ayata tarafından ifade edilmektedir (Ayata, 1988). Ayata’nın bu görüşüne ek olarak Öncü; 19. yüzyılın sonlarından bu yana İstanbul’un üst-orta kesimleri için apartman yaşamı, modernliğin ve Batılılaşmanın sembolü olduğunu, orta sınıfın kültürünün vazgeçilmez unsuru olan apartman yaşamının öneminin, 1950’lerden başlayarak kırsal kesimden art arda gelen göç dalgaları ile daha da arttığını ifade etmiştir (Öncü, 1999).

Bu dönemlerde değişen tarım politikalarıyla köyden kente göçün yoğun bir şekilde yaşanmış ve özellikle büyük şehirlerde gecekondulaşma görülmüştür. Eski yapılarda ve gecekondularda görülen misafir odası anlayışı yerini “üç oda bir salon” apartman dairelerindeki salon kullanımına bırakmıştır. Ailenin çok yakını olmayan misafirleri ağırlama işlevi açısından benzerlik taşıyan salon ve misafir odası kullanımı, yerleşim anlamında farklılıklar taşımaktadır. Salona kıyasla daha küçük ve sade bir oda olan misafir odasında eşyalar daha az olmakla birlikte, salonda bulunan mobilyalara nazaran küçüktürler. Misafir odalarında, salonlarda bulunan büyük yemek masasının aksine yemek masası bulunmamakta, yemekli misafir geldiğinde geçici bir masa odanın ortasına yerleştirilerek yemek burada yenmektedir. Salonda bulunan büyük yemek odası takımının aksine misafir odasında küçük bir büfe bulunur. Misafir odasının süs eşyaları ise tabla, şekerlik, vazo gibi kullanım değeri de olan eşyalardır. Misafir odası kullanımının azalması, yaşam alanlarının apartmanlara kaymasıyla yaygınlaşan salon kullanımında ortaya çıkan iki temel değişiklik; eşya değerinin artması ve mekânsal büyüme olmuştur. Ayata’nın özel kesimde ya da kamuda maaş karşılığı çalışan orta gelir düzeyinde memurlar ile büyük işveren konumunda olmayan girişimcilerin aileleri üzerine yaptığı araştırmasında belirttiği üzere bu üç oda bir salonlu apartman daireleri Türkiye’de o dönem için adeta evin tanımı haline gelmiştir. İncelediği evler üzerinden, salonun toplam konut alanının üçte biri ya da dörtte biri arasında değişen bir büyüklüğe sahip olduğunu belirten Ayata, konut içerisindeki aile

nüfusu artsa bile salonun özel zamanlarda kullanılmak üzere kapalı tutulduğunu belirtmiştir. Salonun evin girişine yakın bir konumda bulunması ve evin gündelik hayatın sürdürüldüğü “iç ev” olarak tanımladığı kısımdan ayrı tutulması üzerinde durarak, salonun görece mesafeli bir ilişki içinde bulunan misafirlerin kabulünde kullanıldığı tespitinde bulunmuştur. Ailenin oturup dinlendiği, yoğun olarak kullandığı oda ise oturma odası olmaktadır. Bu oda aile fertleri tarafından yoğun olarak kullanılan, samimi arkadaş ve misafirlerin kabul edildiği evin daha mahrem bir alanı olan “iç ev”e dâhildir. Özellikle sobalı apartman dairelerinde, kaloriferli dairelere göre çok daha yoğun bir oturma odası kullanımı söz konusudur. Kullanılan eşyalar açısından bakıldığında oturma odasında daha işlevsel bir doluluk bulunmaktadır (Ayata, 1988).

Şekil 3.1’de görülen karikatürde 1970 ve 1980’lerdeki tipik bir orta sınıf evinin karikatürize edilmiş hali gözükmemektedir. Karikatürde görülen kalabalık ve karmaşık eşya yerleşimi ve sobanın bulunduğu oda olması bu odanın oturma odası olduğuna işaret etmektedir. Keza söz konusu dönemde oturma odası genellikle evin daha korunaklı iç ev kısmına dâhil olan, ailenin yakın akraba ve arkadaşlarına açık olan, evin salonuna nazaran daha fonksiyon odaklı, estetik detayların çoğu zaman daha az önemsendiği bir odasıdır. Karikatürde görülen televizyon, televizyonun altında yer alan büfe/ televizyon sehпасı ve içindeki eşyaların küçük bir detay olarak görünmesine rağmen sergileniş biçimi ve televizyonun üstünde yer alan dantel ve üzerindeki biblo gerek kişisel tarihimize, gerekse döneme dair yapılan araştırmaların sonuçlarından yapılmış bulunan alıntılarla örtüşen detaylar olarak dikkat çekmektedir.

Şekil 3.1 : Umut Sarıkaya’nın Türkiye’de 1970-80’lerdeki tipik ev içlerine dair çizdiği bir karikatür.

Zaman içerisinde salonlar ile oturma odaları arasındaki keskin ayrım değişmiş, apartman dairelerinin yaşam koşullarına göre bazı durumlarda salon, aynı zamanda oturma odası olarak da kullanılmaya başlanmıştır.

3.2 Salon Kullanımı ve Mobilyaları

Salonda, hem eşyalar hem de yaşantılarda çeşitlilik gözlemlenmektedir. Estetik ve dekoratif kaygılar ve eşyaya bağlanan statü değeri, belirli bir stil arayışına yol açmaktadır. Mutfak ve banyoya nazaran daha az sabit fonksiyonlu olan salon, değişik alanlarda doyum sağlayan eşyalarla donatılmaktadır. Estetik ve dekoratif eşyaların büyük kısmı burada toplanmaktadır (Bilgin, 1986, s. 49).

Orta sınıf aileler, apartman dairelerinde, ev içi yaşamlarında eşya ile ilişkileri bakımından bir takım kültürel örüntüler geliştirmiştir. Daha eski evlerde ve gecekondularda görülen misafir odası anlayışının yerini 3 oda 1 salon olarak nitelendirilen dairelerdeki salon anlayışı almıştır. Salon temel işlev olarak ailenin çok yakını olmayan misafirlerin ağırlandığı bir odadır. Amaç evin iç odalarının görülmesini engellemektir. Bu bakımdan temel işlevleri açısından misafir odası ile benzeşmektedir. Fakat gösterişçi tüketimin artmasıyla birlikte salonlarda misafir odasındaki eşyalardan farklı olarak daha büyük salon takımları yer almıştır ve salonlar için yemek takımları satın alınmaya başlamıştır. Salon eşyalarla donatılmış, gecekondulardaki göçebelik algısına karşıt olarak yerleşiklik algısı için çabalanmıştır. Bu dönemde televizyon evin daha yoğun kullanılan kısmında, oturma odasında yer almaktadır. Salondaki eşyaların seçimi ve bakımı ailede kadının sorumluluğundadır ve salonlardaki eşyaların yerleşim ve bakımı kadınlar arası rekabet aracıdır (Ayata, 1988). Evden eve küçük farklılıklara rastlanmış olmasına rağmen genel anlamda evlerin oturma odasında bulunan eşyalar; somya, sedir, açılır kapanır kanepeler, koltuk, sehpa, TV, çocukların çalışma masası, halı, kilim, seccade, sandalyeden oluşmaktadır. Salonda kullanılan eşyalar ise koltuk, yemek odası takımı, sehpa takımı, halı, avize ve perdedir. Eşya seçimlerine de dikkat çeken Ayata; serbest meslek sahibi orta sınıf ailelerde fiyatı yüksek, kendisi hacimli koltuk takımlarının tercih edildiğini, evin kadının orta veya yüksek eğitim gördüğü ailelerde salona çok sayıda biblo, tablo, gümüş ve kristal süs eşyaları yığma davranışının görüldüğünü, gelir düzeyi nispeten düşük ailelerde ise salondaki takımların düz olduğu, küçük eşya sayısının az olduğu, gelirlerinin artması durumunda hacimli koltuk takımı ve kristal avize, gümüş sofralar

takımı gibi eşyaları edinmeyi tercih edecekleri gibi tespitlerde bulunmuştur (Ayata, 1988). Ayata'nın bu tespitinden yola çıkarsak salona hacimli, gösterişli, fiyatı yüksek eşyalar yerleştirmek ve dolu bir görünüm elde etmenin yanında yığılmış eşya görüntüsünden ziyade yerleşiklik hissi veren bir düzenle eşya yerleşiminin yapıldığı söylenebilmektedir.

Salon nasıl gecekonduda ile apartmanı sosyal sınıf boyutunda ayırıyorsa, salon eşyası da sosyal sınıflar arasındaki ayrışma unsuru olarak belirmektedir. Salon eşyası yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda kültürel içerikli bir olgudur. Salon eşyası; yemek masası takımı, koltuk ve sehpa takımı ve büfeden oluşan bir bütün anlamına gelmektedir. Gecekonduda oturanlar arasından salon eşyasını tamamlayamayanlardan ilerleyerek, önce büfe sonra oturma odası ve en son ise yemek odası takımının alındığını görülmüştür. Büfe içine giren küçük eşyalar kullanım değerinden çok, gösteriş değeri için sergilenmişlerdir (Ayata & Ayata, 1996).

Salon Kullanımı ve mobilyaları konusunda edilen bilgiler doğrultusunda Çizelge 3.1 1980- 2000 yılları arasında oda ve mobilya kullanımlarındaki dönüşümleri daha net görebilmek amacıyla hazırlanmıştır.

Çizelge 3.1 : 1980-2000 yıllarındaki oda ve mobilya kullanımındaki dönüşümler.

1980	1990	2000	2010
Gecekonduda	Apartment	Site	Uydu Kent
Göçebelilik	Doluluk/Yerleşiklik	Seçilmişlik	Yalınlik
Salon/ Misafir Odası	Oturma Odası+Salon	Oturma Odası+ Salon	Salon
Gösterişli Mobilyalar/Yığılmış Eşya	Salon Takımları Çok ve Büyük Eşya	Parçaların Küçülmesi, Seçilmiş Boşluklar	Seçilmiş Tekil Ürünler

1990'larda ise şehir merkezlerinde yoğunlaşma artmış, bu durum orta sınıfı rahatsız eder hale gelmiştir. Şehir merkezindeki gürültü, kirlilik, nüfus yoğunluğu gibi nedenlerin etkisiyle, şehirlerin çeperlerinde inşa edilmeye başlanan siteler orta sınıf için "ideal ev" hayalinin karşılığı olmuştur. 1990'ların başında özel televizyon kanallarının yayına başlaması, magazin basınındaki patlama -sadece ev ve dekorasyon

dergileri değil, tüm kuşe kağıda basılmış renkli dergilerdeki ev görüntüleri düşünülürse – “idealinizdeki ev” mitolojisine ivme katmıştır. Ayrıca, standart bir plana göre düzenlenmiş iki-üç yatak odası, “salonu”, ayrı mutfak ve banyosu olan bir daireye taşınmak, taksitle satın alınabilecek çok çeşitli ev esyalarını -salon takımları, yemek masası vb.- sergileyecek mekânlar oluşturmaktadır (Öncü, 1999).

3.3 Televizyonun Ev İçerisindeki Konumu

Televizyon, yayınlarının başladığı ilk yıllarda ortaya çıkan, yayınların süresinin oldukça sınırlı olması ve televizyon fiyatlarının yüksek olması sebebiyle salona konulmaktadır. Zamanla televizyon yayınlarının süresinin uzaması ve televizyonun satın alınmasının nispeten kolaylaşması gibi nedenlerle televizyonu salona koyma davranışı giderek terkedildiğinden televizyonun en çok görüldüğü yer yine oturma odası olmuştur. Ev hanımları özellikle sabah yayınlarını izleyebilmek için sebze ayıklama, hamur açma gibi mutfak işlerini oturma odasında televizyon karşısında yapmaktadırlar (Ayata,1988).

Ailelerin değer sistemleri ve yaşam tarzları resmi, pahalı ve bakımı zor olan salona karşı, günlük yaşamın rahatlığını ve pratik gereklerini daha uygun biçimde yerine getirmekte kullanılan bir alternatif mekânı zorlamaktadır. Televizyon merkezli aile, televizyonu oturma odasına koymayı tercih ederek, günlük yaşamın merkezini salondan başka mekânlara kaydırmaktadır (Ayata & Ayata, 1996). Televizyon bir teknolojik alet olarak evin yaşam merkezini bulunduğu oda ve odalara çekmektedir.

Bazı durumlarda ise konut, bir teknoloji sergileme alanına dönüşmektedir. Teknolojiden ne oranda yararlanılmış olursa olsun, her konutta eskiye özlemi, nostaljiyi barındıran bir öge bulunmaktadır (Eriç, Ersoy & Yener, 1986, s. 71).

Nazlı Bayram’ın editörlüğüyle Anadolu Üniversitesi tarafından yayınlanan “Toplum ve İletişim” ders kitabının Alper Altunay’ın yazdığı 5. Ünite’inde yer alan aşağıdaki metin Türkiye’de televizyonun ev içerisindeki konumuna dair yaşanan değişimin olası nedenlerine değinmektedir.

“Türkiye’de özel televizyon kanallarının yayın yapmaya başlaması, sayılarının artması, serbest Pazar ekonomisi uygulamalarının yükselişe geçtiği bir döneme rastlamaktadır. Televizyonun kitle iletişim aracı olarak cazip özelliklerinin fark edilmesiyle birlikte, evlerin salonlarındaki en özel bölümlerde radyoların yerini televizyonlar alır. Bu geçiş tabi ki çok hızlı olmaz ve televizyon alıcıları orta halli ailelerin satın alabileceği fiyatlara düştüğünde, televizyon

seyretmek için komşuya gitme alışkanlıkları git gide kaybolur ve televizyon alıcıları her evin olmazsa olmaz parçası haline gelir.

Televizyon, ilk olarak ailelerin akşam saatlerindeki ev yaşamlarını değiştirmiştir. Çünkü ilk yayınlar akşamüstü başlamakta ve üç-dört saat sonra sona ermekteydi. İlk yıllarda gerek yapım ve yönetim, gerekse yayın aktarma sürecindeki güçlükler nedeniyle 24 saat yayın yapılamıyordu. Haberleri, dizileri izleyebilmek amacıyla bir araya gelen ve yayınların başlamasını bekleyen insanlar için televizyon, salonların baş köşesinde ağırlanan önemli bir konuktu. Günümüzde ise, her saat açık olan, yaşamın doğal bir parçası haline gelmiş bir araçtır. (Bayram, 2002, s. 82).

Ayrıca televizyon icat edildiği tarihten bu yana ev içi kullanımlarda mobilya ile hem fonksiyonel hem de estetik anlamda tamamlayıcı bir ilişki içinde olmuştur. Televizyonun evrimi başlığında incelediğimiz biçimsel dönüşümlere ve ev içi dekorasyon alışkanlıklarındaki dönüşümlere bağlı olarak televizyonun mobilya ile olan ilişkisi dönüşmüş fakat kopmamıştır.

Televizyonun Türkiye’de yeni yeni evlere girmeye başlamasıyla, Gündelik hayatın sıradan akışına hareket ve heyecan getirerek süsleyen televizyon evin başköşesine yerleştirilmiştir. Televizyon giren her evde oturma düzeni değiştirilmiş, divanlar, koltuklar, sehpa televizyona göre yeniden yerleştirilmiştir. O yıllar her odaya bir televizyonun düşmemektedir, evdeki televizyon tektir ve düzen ona göre ayarlanmıştır. Televizyon evlere aksesuarlarıyla birlikte girmiştir. Televizyon sehpa bunlardan biridir. Yıllar boyunca evlerin birçoğunda televizyonlar, tekerlekli, standart bir sehpanın üzerine konmuştur. Gösterişsiz, sıradan olan bu sehpa; sekizgen görünümündedir, soluk renkli formikayla kaplanmış, açık raflardan oluşmaktadır. En üst rafına televizyon konmuş, simetrik olarak dağıtılmış diğer raflarına dantel örtü serilmiş, üzerlerine resim çerçevesi, biblo, bebek, vazo gibi şeyler yerleştirilmiştir. Sehpa televizyon izlemeye uygun bir yüksekliktedir. Televizyon, oturanların tam görüş mesafesine denk gelmektedir (Tunç, 2001).

“Bu sehpanın televizyonun altındaki ilk rafının diğerlerinden dikkat çekici şekilde kısa olmasının bir anlamı vardı: Bu, televizyonun diğer tamamlayıcı aksesuarı olan regülatörü koymak için tasarlanmıştı. Elektrikte sık sık voltaj değişimleri yaşanırdı. Voltajın aniden düşmesi ya da çıkması, televizyonun onarılamayacak kadar bozulmasına neden oluyordu, bu nazik aleti korumak için regülatör almak şarttı. Regülatör televizyonun önemli bir parçasıydı.

Birçok evde bu televizyon sehpasından vardı, kalan evlerin birçoğuna da televizyon dolabı girdi. Televizyonun hayata girmesiyle birlikte, onu da içine alacak şekilde vitrin dolapları yaptırmak yaygınlaştı. Küçük şehirlerin orta halli aileleri masife göre çok daha ucuz olduğu için, formika kaplı, vitrinli, büyük dolapları tercih ettiler. Bunların yanında bir de standart televizyon dolapları

vardı. Hazır satılan bu dolaplar da formika kaplıydı. Altında çift kapaklı, tek raflı büyük bir dolap olur, üstünde de televizyonun konacağı bölme bulunurdu. Televizyon kutuyu andıran bu bölmeye yerleştirilir, seyredilmediği zamanlarda bu bölmenin sürgülü kapağı çekilip kapatılırdı.”(Tunç, 2001, s. 58)

Şekil. 2.4’ te “Seksenler” dizisinden, baba rolündeki karakterin yukarıdaki alıntıda bahsedilen televizyon dolabının kapağını açtığı bir sahne görülmektedir.

Eşyaların kıymetinin fazla olduğu, evin eşyalarının üzerindeki dantellerle hem süslendiği hem de korunduğu yıllardan bugünlere danteller bazı evlerde salon mobilyalarıyla birlikte kullanılmaya devam edilse de pek çok evde eski önemini kaybetmiştir. Eşyaya verilen değer ise nispeten azalmış olmasına rağmen, bu araştırmanın sonuçlarında da belirtildiği üzere korunmaktadır. Eşyalar uzun süreler kullanılmaya devam edilmekle birlikte, önce onarılarak kullanılıp daha sonra ya elden çıkarılmakta ya da farklı şekillerde değerlendirilmektedir. Televizyon ise Türkiye’de ilk kullanılmaya başladığı zamanlarda, hem fiyatının yüksek olması hem de ulaşılması güç bir ürün olması nedeniyle salonların baş köşesine yerleşirken, zamanla yayın saatlerinin uzaması, televizyonun daha alınabilir bir ürün haline gelmesi ile oturma odalarına geçerek daha izlemeye, kullanmaya yönelik bir eşya haline gelmiştir. Televizyonun yaşadığı teknolojik ve biçimsel dönüşümle ise televizyonun fiyat aralığı çok açılmış, yüksek ücretler gerektirebilir hale gelmiştir. Bu noktada evlerdeki kullanımıyla ilgili bulgular 5. Bölümde analiz edilmiştir.

3.3.1 Televizyon Sehpasından Yaşam Ünitesine Televizyon Merkezli Tasarlanan Mobilyalar

Televizyon merkezli mobilyalar ile kastedilen; televizyonu taşıyan ya da bir şekilde televizyonun merkezi bir konum alarak mobilyanın bir parçasının televizyon ile birlikte düşünüldüğü mobilyalardır. Bu mobilyalar; TV sehpa, televizyon ünitesi, duvar ünitesi ve yaşam ünitesidir.

TV sehpaları bir dönem tüplü televizyoların altında hem depolama hem televizyonu göz hizasına getirme fonksiyonu ve dantel vb. süslerle evin estetize edilmesi görevini üstlenirken, günümüzde daha küçük, az yer kaplayacak şekilde tasarlanmış, bir kaç raf veya çekmeceye sahip yeni nesil televizyon taşıyıcılar olmuşlardır. TV üniteleri, duvar ünitesi olarak da isimlendirilebilmekle birlikte, genellikle evin bir duvarını kaplayan ve salonlarda yer alan yeni nesil bir mobilyadır.

Yaşam ünitesi isminin nasıl kullanılmaya başlandığı ve yaygınlaştığı ile ilgili farklı spekülasyonlar olmasına rağmen “yaşam alanı” kavramından türemiş olma ihtimali sözkonusudur.

Fonksiyonel anlamda; televizyonu taşıyan kısma eklenen birimler yoluyla çok fonksiyonlu bir biçime sahip olan televizyon merkezli mobilyalar, tasarımları açısından depolama, sergileme gibi amaçlarla kullanılan konsol, büfe, gümüşlük, vitrin, yüklük, kitaplık gibi mobilyalarla gerek fonksiyonel anlamda gerekse biçimsel anlamda benzerlikler gösterebilmektedir.

Panel mobilyanın elverdiği olanaklar çerçevesinde sade modeller kadar gösterişli modellerin de piyasaya sürüldüğü televizyon üniteleri gerek firmaların kataloglarında gerekse mobilya fuarlarında gözlemlenebilmektedir. Örnek olarak 2015 İstanbul Mobilya Fuarı’nda çekilen bir kaç fotoğrafın yer aldığı Şekil 3.2’de görüldüğü üzere, modellerin görünümünde çeşitlilik gözlemlenmektedir.

Şekil 3.2 : 2015 İstanbul Mobilya Fuarından görüntülenen televizyon merkezli tasarlanan mobilyalar.

Şekil 3.3’te, Şekil 3.4’te ve Şekil 3.5’te yer alan görsellerde, araştırma kapsamında örnekleme dahil olan ailelerin mobilya tercihleriyle paralellik gösteren, İstikbal ve

Alfemo firmalarına ait örnekler, parantez içerisinde belirtilen tarihlerdeki fiyat bilgileri yer almaktadır.

Şekil 3.3 : İstikbal Firmasının ürettiği bir “TV Sehпасı” (URL-5).
(Eylül 2015) 622TL.

Şekil 3.4 : İstikbal Firmasının ürettiği “Duvar Ünitesi” (URL-6)
(Eylül 2015) 1798TL.

Şekil 3.5 : Alfemo Firmasının ürettiği bir “Yaşam Ünitesi”(URL-7)
(Eylül 2015) 1487TL.

4. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE ÖRNEKLEM

4.1 Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada genellenebilir verilerden ziyade ürünlerin kullanımıyla ilgili detaylı bilgiye ulaşmak amaçlandığından dolayı niteliksel yöntem tercih edilmiştir.

Nitel araştırmanın birincil kaygısı, belirli bir evrene yönelik genellemeler yapmaktan ziyade, evrende olması olası bütüncül bir resim elde etmektir. Nitel araştırma çalışılan konuyu derinlemesine ve olası ayrıntıları ile incelemeyi amaçlar (Yıldırım&Şimşek, 2011, s.107).

Nitel araştırmalarda; olasılık temelli örnekleme teknikleri yerine, amaçlı örnekleme teknikleri kullanılır. Nitel araştırmada amaçlanan, olgu ve olayların keşfedilmesinde ve açıklanmasında daha yararlı bulunan, amaçlı örnekleme teknikleri tercih edilir.

Amaçlı örnekleme tekniklerinde, örneklem araştırmanın kapsamı doğrultusunda belirlenir; bazı durumlarda araştırma ile ilgili tipik durumlara ulaşmak, maksimum düzeyde çeşitliliği yansıtmak, aşırı ve aykırı durumlara dair verileri elde etmek gibi amaçlarla örnekleme yer alacak gruplar ve örneklem sayısı belirlenebilir. Amaçlı örnekleme tiplerinin seçiminde bazı durumlarda örnekleme yer alması amaçlanan gruplara ulaşmanın veya bu grupları belirlemenin zorlukları göz önüne alınarak örneklem belirlenir. Bu durumlarda kolay ulaşılabilir durum örnekleme veya kartopu örnekleme gibi teknikler kullanılabilir (Yıldırım&Şimşek, 2011).

Bu araştırmada seçilen bir grup ailenin evlerinin televizyon olan bölümlerinin fotoğrafları çekilmiş ve yüzyüze yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Ailelerin seçiminde televizyon sehpası, televizyon ünitesi, duvar ünitesi veya yaşam ünitesi ürünlerinden bir ya da birkaçına sahip olma kriteriyle birlikte, araştırmacının güvenliği ve katılımcıların güven duyup evlerinin fotoğraflanmasına izin vermeleri, detaylı sorulara cevap vermek istemeleri ve ses kaydı alınmasına müsaade etmeleri temel kriterler olmuştur.

4.1.1 Literatür Taraması

Araştırma süreci içerisinde literatür taraması yapılırken sosyal bilimler ve maddi kültür çalışmalarından ortak yararlanılmıştır. Maddi kültür çalışmaları kapsamında tek bir ürünün kültürel temellerinin çeşitli sosyal konularla ilişkilendirilerek incelendiği araştırmalar kaynak oluşturmuştur. Sosyal bilimler kapsamında ise orta sınıf ile ilişkili sosyolojik araştırmalar kaynak oluşturmuştur. Ulaşılan ilk kaynakların kaynakçaları taranarak daha detaylı kaynaklara ulaşılmıştır. Kültürel araştırmalar kapsamındaki çalışmalardan, gündelik hayat, konut kullanımına ilişkin sosyal değişimler gibi temalardaki kitap, makale ve tezlerden faydalanılmıştır.

4.1.2 Yüzyüze Yarı Yapılandırılmış Görüşme

Niteliksel yöntem kapsamında yarı-yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler yaparak, ürün, kullanımı ve kullanan ailelere dair detaylı bilgiler elde etmek amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında yürütülen yarı yapılandırılmış görüşmeler ile evlerin içerisinde incelenmesi ve ev yaşantısına dair detaylı bilgiler alınması amaçlanmıştır. Ayrıca görüşmeler öncesinde veya sonrasında katılımcıların onayı ile mahremiyet ihlali yapılmamasına özen göstererek evin içinde sadece gerekli kısımlar fotoğraflanmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşmenin temel özellikleri, görüşme sırasında sorulacak soruların belirli başlıklar altında önceden planlanması, diğer taraftan görüşme soruları sorulurken gerekli durumlarda ek sorular sorulması ya da katılımcının istenen bilgileri ifade etmesi sonucu bazı soruların sorulmaması, soruların sırasının değiştirilebilmesi ile önceden hazırlanmış olan görüşme formu üzerinden benzer konulara yönelmek yoluyla değişik insanlardan aynı tür bilgilerin alınması amacıyla uygulanabilmektedir (Yıldırım&Şimşek, 2011).

Yarı yapılandırılmış görüşme soru formunun hazırlanmasında demografik bilgilerden başlayarak, konut kullanımı sosyal hayat, aile yaşantısı, konut tercihleri ve konut içerisindeki oda yerleşimlerinden televizyon alımı ve kullanımına ilişkin bilgiler ve son kısımda televizyon merkezli mobilyaları ile ilişkili sorular olacak şekilde bir akış takip edilmiştir. Görüşmeler boyunca soruların soruluş sırası, görüşmenin akışına göre değişebilmekle birlikte, gerekli durumlarda ek sorular sorulmuştur. Yarı yapılandırılmış soru formunun başında araştırmacı ve eğitim hayatı ile ilgili kısa bir bilgi, araştırmanın başlığı, kapsamı ve yapılaş amacını içeren genel bir giriş metni yer

almaktadır. Buna ek olarak sorulara başlamadan önce katılımcının isim bilgisinin gizli tutulacağı ifade edilip devamında görüşme sorularından önce katılımcının görüşme ile ilgili sormak istediği bir şey olup olmadığı sorusu eklenmiştir.

Görüşmelerin 9. katılımcı hariç hepsi katılımcıların evlerinde, televizyon merkezli mobilyalarının bulunduğu odada yapılmıştır. Görüşmeler sırasında her katılımcı çay-pasta veya Türk kahvesi ikramında bulunmuştur. Bu ikramların yapılmasından bir iletişim ortamının oluştuğunu, katılımcıların evlerinde bulunmamızı misafir ağırlamak gibi gördüğü sonucu çıkarılabilir. Katılımcılardan G1E ve G5K dışında diğerleri ile görüşme için tanışılmış olup, görüşmeye başlamadan önce bir süre sohbet edilmiştir. Gerek katılımcılarla bağlantının, güvendikleri bir arkadaşları aracılığıyla kurulması, gerekse görüşme öncesi sohbetlerin, karşılıklı güven ilişkisinin oluşmasında olumlu katkı sağladığı düşünülmektedir. Ayrıca görüşmeler sırasında araştırmacının katılımcıya ulaşmasını sağlayan yakını da görüşme için katılımcının evine araştırmacı ile birlikte gitmiştir. Görüşmeler çoğu durumda odada bulunan diğer aile üyeleri veya araştırmacının katılımcı ile iletişimini sağlayan yakınının da bulunduğu ortamda yürütülmüştür. Görüşmeler sırasında odada bulunan diğer kişilerin ifadeleri de gerekli durumlarda görüşme deşifresine eklenmiş ve bulgular arasında belirtilmiştir. Yüz-yüze yarı yapılandırılmış görüşmelerin ses kaydı alınmış, görüşmelerin tamamı yapıldıktan sonra, görüşmelerin deşifreleri yapılmıştır. Görüşmelerin deşifresinde katılımcıların susma, düşünme, gülme gibi davranışları kişinin tavrına, yaklaşımına ilişkin yorumlarla araştırmanın analiz aşamasında bulunulabileceği düşünülmektedir. Görüşmelerin deşifresinde vurgular ve noktalama işaretleri, katılımcının görüşme sırasındaki ses tonu, vurguları ve duraklamalarından yola çıkılarak araştırmacı tarafından belirlenmiştir.

4.2 Katılımcılar

Bu tez çalışması kapsamındaki araştırmada evlerin içerisinin incelenmesi ve fotoğraflanması, ayrıca ev yaşantısına dair bilgiler alınmasının amaçlanması nedeniyle belirli bir güven ilişkisinin sağlanabileceği grupları örnekleme dâhil etmek uygun bulunmuştur. Bu kapsamda Muğla ilinde yaşayan, araştırmacının yakın çevresi ve onların tanıdıkları aracılığıyla ulaşılan kişilerle görüşmek uygun bulunmuştur.

Aile üyeleri, komşular ve yakın çevreye yöneltilen “TV ünitesi veya TV sehpası sahibi tanıdığınız kimler var? Benimle görüşmeyi kabul ederler mi? / Bu konu ile ilgili kim

veya kimlerle görüşmemi önerirsiniz?” sorularına alınan yanıtlar doğrultusunda ulaşılan kişilerle evlerinde yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılması planlanmıştır. Katılımcıların 1’i erkek, 10’u kadındır. Kadın ağırlıklı bir katılımcı grubunun, örneklem içerisindeki katılımcılara ilk olarak kadınlar aracılığı ile ulaşılmaya başlanması ve kadınlar arası iletişim açısından yararlanılması nedeniyle ortaya çıkması muhtemeldir. Bu durum araştırmacının hemcinsleriyle sohbet ortamında derinlemesine görüşmeler yapmasını kolaylaştırmıştır. Diğer taraftan görüşme sorularının teknoloji ve televizyon ile ilgili olanlarında, konu ile erkeklerin ilgilendiği ifade edilerek kısıtlı cevaplar alınabilmektedir. Bazı durumlarda katılımcıların eşleri görüşme sırasında aynı ortamda ise onların da cevapları görüşmeye dahil edilmiş ve katılımcının eşinin ifadesi olduğu görüşme deşifrelerinde belirtilmiştir.

Çizelge 4.1’de de görülebileceği gibi araştırma kapsamında görüşülen kişilerden ilki 35 yaşında diyetisyen, ikincisi 51 yaşında ev hanımı, üçüncüsü 32 yaşında mali müşavir yardımcısı, dördüncüsü 33 yaşında turizmci, beşincisi 46 yaşında bir ev hanımı, altıncısı 40 yaşında bir ev hanımı, yedincisi 55 yaşında emekli memur, sekizincisi 61 yaşında emekli öğretmen, dokuzuncusu 39 yaşında öğretmen, onuncusu 46 yaşında hemşire, onbirincisi 40 yaşında bir ev hanımıdır.

Çizelge 4.1 : Katılımcılar için araştırma boyunca kullanılacak kodlar.

Katılımcı	Yaş	Meslek\Çalışma Durumu	Toplam Hane Geliri	Evin Oda Sayısı	Hane Nüfusu	Konut Kendilerine mi Ait?
G1E	35	<i>Diyetisyen</i>	5000TL	2 + 1	3	Evet
G2K	51	<i>Ev Hanımı</i>	Değişiyor	3 + 1	3	Evet
G3K	32	<i>Mali Müşavir Asistanı</i>	4000TL	4 + 1	3	Evet
G4K	33	<i>Turizmci</i>	800TL	4 + 1	1 + 1	Evet
G5K	46	<i>Ev Hanımı</i>	2200TL	6	3	Evet
G6K	40	<i>Ev Hanımı</i>	Değişiyor	3 + 1	2 + 1	Evet
G7K	55	<i>Emekli Memur</i>	6000TL	3 + 1	2	Evet
G8K	61	<i>Emekli Öğretmen</i>	-	3 + 1	3	Evet
G9K	39	<i>Öğretmen</i>	5000TL	3 + 1	4	Lojman
G10K	46	<i>Hemşire</i>	5000TL	2 + 1	4 + 1	Lojman
G11K	40	<i>Ev Hanımı</i>	-	3 + 1	4 + 1	Lojman

Katılımcıların isim bilgileri gizli tutularak katılımcıları ifade etmek için bir kodlama yapılmıştır. Kodlamada görüşme yapılan kişileri belirtmek üzere “G” harfi, hemen devamında katılımcı ile kaçınıcı sırada görüşüldüğü ve sonrasında “K” harfi katılımcının kadın olduğunu belirtmek için, “E” harfi ise erkek olduğunu belirtmek için eklenmiştir. Örnek olarak “G3K” kodu bahsi geçen katılımcının kadın olduğunu ve yapılan görüşmenin üçüncü görüşme olduğunu ifade etmektedir.

4.2.1 Örneklem

Araştırma kapsamında Muğla ilinde yaşayan, araştırmacının yakın çevresi ve onların tanıdıkları aracılığıyla ulaşılan kişilerle görüşmek uygun bulunmuştur.

İlk aşamada araştırmacının akraba ve yakınlarında, belirlenen kriterler araştırılmıştır. Akrabalardan biri ile görüşülmüştür, araştırmacının ablası ve annesinin arkadaşları arasından kişiler ile görüşülmüş, daha sonra görüşülen bu kişilerin tanıdıkları ile görüşmeler sürdürülmüştür.

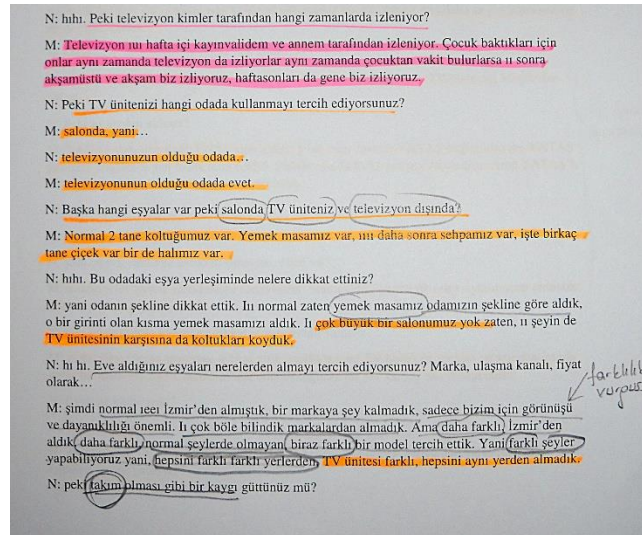
Doğası gereği esnek bir yapıda olan nitel araştırmalarda, esneklik tüm araştırma sürecini kapsamaktadır. Araştırmanın örneklem ile ilgili karar verme aşamalarında da sürecin bu esnekliği, araştırma veri setinin daha zengin, betimsel ve derinlemesine bilgiye dayanması amacıyla yapıcı anlamda kullanılabilir. Gereçekleri açık ve inanılır olması durumunda birden çok örnekleme yöntemi aynı anda kullanılabilir veya başlangıç aşamasında kullanılmayan bir örnekleme yöntemi sonradan sürece dahil edilebilir (Yıldırım&Şimşek, 2011). Bu tez kapsamında yürütülen araştırmada amaçlı örneklem yöntemleri kullanılmıştır. Başlangıç aşamasında örneklem tercihi kartopu örneklem olmuştur, fakat yaklaşım olarak araştırmacının kolay ulaşabileceği bir sosyal çevre olması maksadıyla Muğla ilinin tercih edilmesi örneklem yöntemini kolay ulaşılabilir örnekleme de yaklaştırmıştır. Katılımcı sayısının başta sınırlı olması, süreç içerisinde katılımcıların araştırmacı ile bağlantı sağladığı yakınları, arkadaşları ve sosyal çevresinden kişilerle görüşülerek katılımcı sayısı arttırılmasına kartopu örnekleme yöntemi ile ulaşılmıştır. Mevcut araştırmada örnekleme yer alan katılımcı sayısı zaman kısıtı nedeniyle sınırlı kalmıştır, diğer taraftan katılımcılardan elde edilen veri seti çeşitlilik, betimsel ve derinlemesine bilgi içerdiği için araştırma ile ilgili bulgular geçerli ve yeterli bulunarak örneklem büyüklüğü netleştirilmiştir.

5. ELDE EDİLEN VERİLERİN ANALİZİ

5.1 Katılımcıların Görüşme Bulguları ve Analizi

Katılımcılardan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanan veriler, soru formundaki soru başlıklarını kapsayan 4 genel başlık üzerinden analiz edilmiştir. Analiz için öncelikle yapılan görüşmelerin deşifre işlemi yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış soru formundaki soru grupları için belirlenen; kişisel bilgiler, aile (hane halkı) bilgileri, konut bilgileri, konut ve hane halkı etkileşimi, televizyon- TV sehpa/ünitesi- odalar ve kullanım kararları, TV sehpa/ünitesi kullanım süreci başlıkları daha genel ana başlıklar altında, katılımcıların görüşmelerinin deşifre edilmiş metinlerindeki ifadelerde aranmıştır.

Görüşmelerin deşifre edilmesi yoluyla elde edilen metinler; katılımcılar ve ailesine ilişkin bilgiler, katılımcıların konutlarına ilişkin bilgiler, katılımcıların televizyon kullanıma ilişkin bilgiler, televizyon sehpa/ünitesine ilişkin bilgiler olarak belirlenen 4 başlığın herbirinin kapsamına giren bilgileri daha net görebilmek için 4 farklı renkteki fosforlu kalemle işaretlenmiştir.

Şekil 5.1 : Görüşme deşifrelerinden işaretlenmiş bir sayfa örneği.

Katılımcıların demografik bilgileri ve sosyal yaşamlarına dair bilgiler; katılımcı ve ailesine ilişkin bilgiler kapsamında ele alınmış ve yeşil kalem ile işaretlenmiştir.

Katılımcıların konutlarının özellikleri, odalarının kullanım amaçları, konut ve aile etkileşimine dair bilgiler ise; katılımcıların konutlarına ilişkin bilgiler kapsamında ele alınarak sarı kalemle işaretlenmiştir. Televizyon alım kararları ve kullanım kararları ise katılımcıların televizyon kullanıma dair bilgiler kapsamında ele alınmış ve pembe kalemle işaretlenmiştir. Katılımcıların televizyon sehpası/ünitesine ilişkin bilgiler başlığı kapsamında ise; söz konusu televizyon merkezli mobilyanın alım kararları, kullanım kararları, TV sehpası/ünitesi üzerinde veya içerisindeki eşyalar ve yerleşimleri, TV sehpası/ünitesi etrafındaki nesneler, mobilyanın bulunduğu odadaki diğer mobilyaların yerleşimine ilişkin veriler turuncu kalem ile işaretlenmiştir. Görüşme metnlerinin işaretlenme safhasında katılımcıların TV sehpası/ünitesine dair bilgiler olarak ele alınan başlık, analiz aşamasında katılımcıların televizyon merkezli mobilya kullanımlarının analizi şeklinde ifade edilmiştir.

5.1.1 Katılımcılar ve ailelerine ilişkin bulgular ve analizi

Katılımcılar ve ailelerine ilişkin bulgular Çizelge 5.1’de verilmiştir. Katılımcıların 1’i erkek, 10’u kadındır. Eğitim durumlarına bakıldığında ise 6’sı lisans mezunu, diğer 5’i ise lise mezunudur. Genel tabloya bakıldığında eğitim alabilmiş bir grup sözkonusudur. Katılımcıların bir kısmı emekli olduğu için çalışmamakta, bir kısmı ev hanımı, bir kısmı ise çalışmaktadır. Çalışanlar arasında çalışma saat aralıkları farklılık göstermektedir. Tüm bu farklılıklara rağmen sosyal yaşamlarında aile- arkadaş ziyareti, yürüyüş yapmak gibi daha yaygın aktivitelerden bahsedilmiştir. Fakat katılımcılardan biri sergi benzeri aktivitelere katıldığını, biri bisiklet bindiklerini belirtmiştir. Bunun dışında katılımcıların sosyal yaşamını etkileyen anne bakımı, bebek bakımı gibi zorunlu görülen faaliyetlere de rastlanmıştır ve bu katılımcılar sosyal hayatlarının düzenini bu duruma göre planladıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların günlük rutinleri sorulduğunda verdikleri cevaplar Şekil 5.1.’de görülmektedir. Katılımcıların günlük rutinlerine tablo üzerinden baktığımızda, bu soru ile ilgili görüşü alınmamış olan G6K ve emekli öğretmen olan G8K dışındaki, tüm katılımcılar için televizyon izlemek gündelik rutinlerinin bir parçası olarak görülmektedir.

Çizelge 5.1 : Katılımcılar ve ailelerine ilişkin bulgular.

	Yaş	Meslek/ Çalışma Durumu	Eğitim Durumu	Çalışma Gün ve Saatleri	Günlük Rutinler
G1E	35	<i>Diyetisyen</i>	Lisans Mezunu	Hafta içi 08:00-17:00	İşe Gitmek, Oğullarıyla ilgilenmek, Yemek Yemek, <u>Televizyon İzlemek</u>
G2K	51	<i>Ev Hanımı</i>	Lise Mezunu	-	Kahvaltı, Evi toparlamak, komşu ziyareti, yemek hazırlığı, yemek, çay-kahve ya da meyve saati (<u>Gün içinde televizyon hep açık</u>)
G3K	32	<i>Mali Müşavir Asistanı</i>	Lisans Mezunu	Hafta içi 09:00-17:00	Kahvaltı, oğullarını okula bırakmak, işe gitmek, eve geliş, akşam yemeği, oğullarıyla ilgilenmek, oğulları uyuyunca <u>televizyon izlemek</u> ya da ders çalışmak
G4K	33	<i>Turizmci</i>	Lisans Mezunu	Yaz sezonunda 6 gün 09:00-19:00	Kahvaltı, ev toparlamak, alışveriş, akşam yemeği, kitap okumak, <u>televizyon izlemek</u> , internette gezinmek
G5K	46	<i>Ev Hanımı</i>	Lise Mezunu	-	Kahvaltı, kış aylarında sobayı yakmak, ev temizliği, bulaşık, yemek, el işi yapmak, <u>televizyon sevmek</u> ,
G6K	40	<i>Ev Hanımı</i>	Lise Mezunu	-	
G7K	55	<i>Emekli Memur</i>	Lise Mezunu	-	Kahvaltı, ev temizliği, bulaşıkları makineye yerleştirmek, Pazar veya market alışverişi, akşam yemeği (<u>Televizyon evde olunan süre boyunca açık</u>)
G8K	61	<i>Emekli Öğretmen</i>	Lisans Mezunu	-	Kahvaltı, oğullarını okula göndermek, eşiyle kahvaltı sonrası oturup sohbet etmek, evin toparlanması - temizliği, çamaşır, ütü, yürüyüş, akşam yemeği
G9K	39	<i>Öğretmen</i>	Lisans Mezunu	Hafta içi 08:20-15:40	Kahvaltı, okula gidiş, eve dönüş, yemek, çocukların ders çalışması, çay saati, <u>çay saati sırasında televizyon izlemek ya da TV’de internetten film izlemek</u> , çocukları yatırmak, serbest zaman
G10K	46	<i>Hemşire</i>	Lisans Mezunu	Nöbetesli/1 ayda 6 nöbet	Çamaşır, ütü, bulaşık, <u>televizyon izlemek</u> ,
G11K	40	<i>Ev Hanımı</i>	Lise Mezunu	-	Bebeklerinin bakımı, kızı ve eşini okula ve işe göndermek, bebek uyuyunca ev işleri yapmak, akşam yemeği, <u>televizyon izlemek</u>

5.1.2 Katılımcıların konutlarına ilişkin bulgular ve analizi

Katılımcıların konutları ve oda kullanımıyla ilgili bulgular Çizelge 5.2’de görüldüğü gibi tablolastırılmıştır. Bu tablodan yola çıkarak söyleyebileceğimiz bir kaç şeyden biri konut içerisinde katılımcıların banyo, tuvalet, mutfak dışında sabit olarak mutlaka bulunan odaları ebebeyn yatak odası ve salondur. Katılımcılar arasında görülmektedir ki, oda sayısı arttıkça odaların hizmet ettiği aktiviteler ayrırmakta ve bir odaya daha az aktivite düşmektedir. Bunun yanında genel eğilim oda sayısı fazla olan evlerde salon’un daha az aktiviteye mekan oluşturmasıdır fakat, katılımcı G5K’nın bulguları bu genellemenin tersi yönde bir yapıya sahiptir. Burada tüm katılımcılardan farklı olarak evin ısınma sisteminin etkili olduğunu belirtebiliriz. Katılımcı G5K ile kış mevsimi içerisinde görüşme yapıldığı için ve katılımcının evi soba ile ısıtıldığı için evin bir odası gündelik hayatın tüm aktivitelerini kapsayabilecek şekilde çok fonksiyonlu olmaya yetecek şekilde dekore edilmiştir. Bu anlamda çok fonksiyonluluğu saylayan temel eşyalar açılıp yatak olabilen kanepeler ve depolama, saklama, düzenleme, sergileme gibi işlevlerin hepsini bir arada yerine getiren duvar ünitesidir. Ayrıca sadece katılımcı G5K müstakil evde oturmaktadır, bu da ısınma sistemi ile birlikte odaların kullanımında esneklik ortaya çıkarmış olabilir.

G5K dışında kalan 10 katılımcı apartman dairesinde oturmaktadır. 11 katılımcıdan 8’i ev sahibidir, 3’ü ise eşlerinin çalıştığı kurumun lojmanında ikamet etmektedir.

Evin genel oda kullanımını etkileyen bir diğer faktör ise evdeki çocuk sayısı ve bu çocukların yetişkinlik durumlarıdır. Duruma göre yetişkin çocuklarıyla kalan katılımcılar birden çok odayı, katılımcı G8K’nın durumu gibi, oğullarının kullanımına ayırabilmektedirler. Bazı katılımcıların evlerinde ise, evin nispeten daha küçük olabilecek odaları başat ve özelleşmiş bir işleve ayrılabilir. Buna örnek olarak katılımcı G4K’nın bilgisayar odası, Katılımcı G2K’nın ise televizyon odası verilebilir. Bu örneklerde görülen teknolojik bir cihazın bir odanın genel kullanımını domine edebilmesi dikkat çekebilecek bir noktadır.

Çizelge 5.2 : Katılımcıların konutlarına ilişkin bulgular.

Katılımcı	Konutun Türü	Oda Sayısı	Odaların İsimleri	Kullanım Amaçları	
G1E	Ev Sahibi	Apartman Dairesi	2 + 1	Salon	Oturma Odası
				Misafir Odası	Yatılı misafir için
				Yatak Odası	Ebeveyn Yatak Odası
G2K	Ev Sahibi	Apartman Dairesi	3 + 1	Salon	Salon+Oturma Odası
				Çocuk Odası	Televizyon Odası+Oturma Odası
				Yatak Odası	Ebeveyn Yatak Odası
				Oğullarının Odası	Oğullarının Yatak Odası
G3K	Ev Sahibi	Apartman Dairesi	4 + 1	Salon	Misafir Ağdırlamak için+Depo
				Oturma Odası(Açık Mutfaklı)	Gündelik Hayat Aktiviteleri
				Yatak Odası	Ebeveyn Yatak Odası
				Oğullarının Yatak Odası	Çocuğun Yatak Odası
				Çalışma Odası	Çalışma Odası
G4K	Ev Sahibi	Apartman Dairesi	4 + 1	Salon	Misafir Ağdırlamak için
				Oturma Odası(Açık Mutfaklı)	Gündelik Hayat Aktiviteleri(Yaşam Alanı olarak ifade edilmiş)
				Yatak Odası	Annenin Odası
				Yatak Odası	Katılımcının Odası
				Bilgisayar Odası	
G5K	Ev Sahibi	2 Katlı Müstakil Ev	6	Oda	Kış Aylarında Gündelik Hayat Aktiviteleri+ Yatmak İçin
				Çocuk Odası	Oğullarının Odası
				Misafir Odası(2.Katta)	
				Oturma Odası(2. Katta)	
				Yatak Odası(2. Katta)	Yaz Aylarında Ebeveynlerin Yatak Odası
				Salon(2. Katta)	
G6K	Ev Sahibi	Apartman Dairesi (Site İçerisinde)	3 + 1	Salon	Günlük Hayat Aktiviteleri
				Oturma Odası	Yatılı Misafir İçin
				Yatak Odası	Ebeveyn Odası
				Çocuk Odası	Şehir Dışında Yaşayan Kızın Odası
G7K	Ev Sahibi	Apartman Dairesi	3 + 1	Salon	
				Oturma Odası	Gündelik Hayat Aktiviteleri
				Yatak Odası	Ebeveyn Yatak Odası
				Yatak Odası	
G8K	Ev Sahibi	Apartman Dairesi	3 + 1	Salon	Gündelik Hayat Aktiviteleri
				Oturma Odası	Oğullarının Yatak Odası
				Çocuk Odası	Kitap Odası/ Oğullarının Kitaplarının Deposu
				Yatak Odası	Ebeveyn Yatak Odası
G9K	Lojman	Apartman Dairesi	3 + 1	Salon	Gündelik Hayat Aktiviteleri
				Yatak Odası	Ebeveyn Yatak Odası
				Çocuk Odası	Kızlarının Odası
				Çocuk Odası	Oğullarının Odası
G10K	Lojman	Apartman Dairesi	2 + 1	Salon	Günlük Hayat Aktiviteleri+Büyük Kızın Yatma Alanı
				Yatak Odası	Ebeveyn Yatak Odası
				Yatak Odası	Küçük Kız ve Nine kalıyor
G11K	Lojman	Apartman Dairesi	3 + 1	Salon	Oturma Odası
				Yatak Odası	Ebeveyn Yatak Odası
				Yatak Odası	Kızlarının Odası
				Yatak Odası	(Şehir Dışındaki Oğullarının Odası)Bebek Odası Olacak

Çizelge 2.4'te “√” işareti soldaki sütunda ismi bulunan odaların katılımcıların evlerinde bulunması durumunu ve “+” evde bulunan odalarda televizyon bulunması durumunda ilgili kutucuğa bu işaret eklenmiştir. Çizelge 5.3'te de görüldüğü üzere katılımcıların tümünün evinde “salon” kullanımı görülmekle birlikte tüm

katılımcıların salonunda televizyon bulunmaktadır. Diğer taraftan oturma odası olarak kullanılan odaya 11 katılımcıdan 6'sında rastlanmakta ve bunlar arasında 5 katılımcının oturma odasında televizyon bulunmaktadır. Misafir odası kullanımı 2 katılımcıda tespit edilmekle birlikte, bunlar arasında sadece 1 katılımcının misafir odasında televizyonu bulunmaktadır. Diğer taraftan yatak odalarında da televizyon bulunması durumu Çizelge 5.3'te görüldüğü şekilde tespit edilmiştir.

Çizelge 5.3 : Katılımcıların konutlarındaki odalar ve bu odalarda televizyon bulunma durumu.

Oda İsimleri	G1E	G2K	G3K	G4K	G5K	G6K	G7K	G8K	G9K	G10 K	G11K
Salon	√ +	√ +	√ +	√ +	√ +	√ +	√ +	√ +	√ +	√ +	√ +
Oturma Odası			√	√ +	√ +	√ +	√ +	√ +			
Misafir Odası	√				√ +						
Ebeveyn Yatak Odası	√	√	√	√	√ +	√ +	√ √	√	√	√ +	√
Çocuk Yatak Odası		√	√	√ +	√	√ +			√	√	√
Çalışma Odası			√								
Bilgisayar Odası				√ +							
(Kullanım Amacı Farklı) Çocuk Odası		√ +						√			
Oda (Katılımcı isim belirtmedi)					√ +						

5.1.3 Katılımcıların televizyon kullanımlarına ilişkin bulgular

Katılımcıların televizyon kullanımına ilişkin verilerin analizinde, tez konusunun kapsamı gözetilerek ve yarı yapılandırılmış soru formundaki katılımcıların televizyonları ile ilgili soruların hazırlanmasında da belirleyici olan belirli başlıklar seçilmiştir. Bu başlıklar; televizyon ünitesindeki televizyonun alım kararları ve televizyonun kullanım kararlarıdır. Bu iki başlık kapsamında; katılımcıların televizyonu hangi yıl aldıkları, neden aldıkları, televizyonun markası ve daha çok kullanılan özellikleri, evde kaç televizyon olduğu, hangi odalarda konumlandırıldıkları ve aktif olarak kullanılıp kullanılmadıkları analiz edilecektir. Analiz için kullanılacak ana veri kaynağı katılımcılarla yapılan görüşmeler olmakla birlikte, gerek görüşme

için gerekse fotoğraf çekmek için evlerin içerisine girilmiş olması sebebiyle, gözlemlenen bazı durumlar da verileri desteklemek amacıyla kullanılmıştır.

G1E kodlu katılımcının evinde 1 tane televizyon bulunmaktadır. Bu televizyon evin salonunda, televizyon ünitesi üzerinde kullanılmaktadır. Televizyon 2011 yılında, şu an oturmakta oldukları evi aldıklarında alınmıştır. Katılımcı alım kararıyla ilgili kriterlerini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

“Aslında evimiz çok büyük değil, ekranın çok aşırı büyük olmamasına dikkat ettik, fiyatına dikkat ettik, o zaman LED olmasına, çok fazla enerji harcamasına dikkat ettik özellikle bir de full HD olmasına, 3D olmasına da dikkat ettik o zaman, yani o dönemin en donanımlı televizyonunu almaya çalıştık, yani 2011 yılının.”

Sözkonusu televizyonun markası Samsung’tur. En çok kullanılan özellikleri ise harici bellek televizyona takılarak, bellekten film veya dizi izlemek, yayın kanallarındaki günlük yayın akışı içerisindeki programları izlemek olarak belirtilmiştir. Diğer taraftan televizyonun alımında bir kriter olarak görülen 3 boyutlu görüntü teknolojisinin, izlerken takılması gereken gözlüklerin baş ağrısı yapması sebebiyle çok kullanılmadığı ifade edilmiştir. Katılımcı televizyonun aktif olarak günlük hayatta açık tutulduğunu, yemek yerken de izlendiğini, gerek kendisi ve eşinin, gerekse oğullarına bakmak için gelen annesi ve kayınvalidesinin televizyonu izlediğini belirtmiştir.

G2K kodu ile ifade edilen katılımcının evinde 3 tane televizyon bulunmaktadır. Bunlardan en yeni olanı salonda televizyon sehpasının üzerindedir. Diğer katılımcının televizyon odası olarak ifade ettiği ve oturma odası gibi kullandığı odada, tüplü televizyonlara uygun olarak kullanılan eski tip televizyon sehpası üzerinde yer almaktadır(Şekil 5.2).

Şekil 5.2 : G2K kodlu katılımcının oturma odasındaki televizyonu.

Katılımcının bir diğer televizyonu ise mutfakta tezgahın üzerine konumlandırılmıştır (Şekil 5.3).

Şekil 5.3 : G2K kodlu katılımcının mutfaktaki televizyonu.

Salonda bulunan televizyon 2009 yılında alınmış olup, markası PHILIPS'tir. Bu televizyonun seçimini büyük oğlu yapmış olmakla birlikte alım kararında katılımcının(**G2K**) aşağıda belirttiği kriterin etkili olduğunu ifade etmiştir:

“Basık böyle şey(dikdörtgen olmasını kastediyor) olmasın, bilirsın, anlarsın. Şeyini tarif edemedim şimdi. Hani şişman göstermesin, kare olmasını daha çok şey yaptık da ondan bunu seçmişler.”

Televizyonun devamlı açık olduğunu ifade eden katılımcı bunun nedenini ise şöyle ifade etmiştir:

“Televizyonum her zaman açıktır çünkü evde bir ses olmasını isterim yani. Yalnız yaşamayı sevmem!”

Gün içerisinde hem salondaki hem de mutfaktakini aynı anda açarak salonda izlediği yayını mutfığa geçtiğinde de izlemeye devam edebildiğini belirtmiştir. Akşam yemekten sonra ise salonda eşiyle birlikte çay-kahve içerek veya meyve yiyerek televizyon izlediklerini ifade etmiştir.

G3K kodlu katılımcının evinde 1 adet televizyon bulunmaktadır. Bu televizyon evin açık mutfaklı oturma odasında bulunan yaşam ünitesinin üzerindedir. 2009 yılında evlenirken alınmıştır. Markası Samsung'dur. Televizyon seçimini etkileyen nedenler sorulduğunda ise cevabı aşağıdaki şekilde olmuştur:

“Yani benim kendi şeyime göre televizyon ünitesini dolduracak şekilde düşünmüştük büyüklüğünü, bir de oturma mesafesinde çok büyük olmasını istemiştik, mutfak kısmında oturduğumuz zaman da oturma odasında. Onun dışında da herhangi bir şey, benim bildiğim yok, eşime de soralım o konuyu.”

Televizyonun genellikle akşamları ve haftasonları açık olduğunu belirten katılımcı, oğlunun izlemesi için çoğu zaman çizgi film açtıklarını, çizgi film dışında kendilerinin haber kanalları ve belgeselleri izlediklerini belirtmiştir.

G4K kodlu katılımcının evinde 4 tane televizyon bulunmaktadır. Bu televizyonlar oturma odasında, salonda, katılımcının odasında ve bilgisayar odasında yer almaktadır. En yenisi oturma odasında kullanılmaktadır. Salondaki televizyon duvara monte edilmiş ve alt kısmında televizyon sehpası ile kullanılmaktadır. Oturma odasındaki ise tüplü televizyonla kullanımlarından kalan eski tip televizyon sehpasının üzerinde bulunmaktadır. Televizyon en çok katılımcının annesi tarafından izlenmektedir. Günlük hayatını ev içerisinde geçiren annesi sabah televizyonu açıp, gün boyunca açık tutmaktadır.

G5K kodlu katılımcının evinde 5 tane televizyon bulunmakla birlikte bunlardan 3 tanesi kullanılır durumdadır. Aktif olarak kullanılan ise, gündüz oturma odası gece ise yatak odası olarak kullanılan ve sobanın bulunduğu odada yer alan televizyondur. Katılımcı belgeseller, ulusal yayın yapan kanallardaki diziler, yarışma programlarını izlediklerini ifade etmekle birlikte, televizyona bütünleşik olan uydu aracılığıyla izlenebilen yayın kanallarındaki filmleri de izlediklerini belirtmiştir. Diğer taraftan DVD player ile de film izledikleri belirtilmiştir.

G6K kodlu katılımcının evinde 5 tane televizyon bulunmaktadır. Bu televizyonlar; salonda, mutfakta, oturma odasında, katılımcının ve eşinin yatak odasında, kızlarının odasında yer almaktadır. Evdeki en yeni televizyon salondakidir. Salonda televizyon ünitesi üzerinde yer alan televizyon genellikle film izlemek için kullanılmaktadır. Televizyonu bilgisayara bağlayarak film izlediklerini belirten katılımcı bu sırada ekstra hoparlör de kullanmaktadır. Katılımcı gün içerisinde mutfaktaki televizyonu açtığını, akşamları ise salondaki televizyonun açıldığını belirtmiştir.

G7K kodlu katılımcının evinde 3 tane televizyon bulunmaktadır. Bu televizyonlardan genellikle oturma odasındaki izlenmektedir. Katılımcı mutfakta işi olduğunda ise mutfaktakini açtığını belirtmiştir. Genellikle akşamları televizyon izlediklerini belirtmekle birlikte, gündüz evde olduğunda televizyon izlediğini belirtmiştir. Evin en yoğun kullanılan odası olan oturma odasındaki televizyon, televizyon sehpası üzerindedir. Mutfaktaki televizyon ise mutfakta yer alan bir dolabın üzerine konumlandırılmıştır.

G8K kodlu katılımcının evinde 3 tane televizyon vardır. Bu televizyonlar salonda, oğullarının odasında ve mutfakta bulunmaktadır. Öğretmen olan oğullarının

kendileriyle birlikte yaşamaya başlamasında öncesinde salonda bulunan LCD TV, oğullarının odasına geçirilmiştir. Salonda televizyon sehпасı üzerinde tüplü televizyon bulunmaktadır, 7-8 sene önce kızlarına çeyiz olarak alınan tüplü televizyon, kızlarının götürmemesi üzerine katılımcı tarafından kullanılmıştır. Gündüzleri televizyon izlemediğini belirten katılımcı, akşamları ise müzik içerikli yarışma programı, TRT müzik gibi kanalları izlediklerini belirterek, dizi izlemediklerini ve köydeki evlerine, Marmaris'e kızlarının yanına ziyarete gidip geldikleri için dizileri takip etmenin onlar için sorunlu olduğunu belirtmiştir.

G9K kodlu katılımcının evinde 2 tane televizyon bulunmaktadır. Bu televizyonlar salonda ve kızlarının odasındadır. Kızlarının odasındaki pek açmadıklarını belirten katılımcı, salondaki televizyonda ise genellikle film izlemeyi tercih ettiklerini belirtmiştir. Film izlemek dışında oğullarını ve kızlarının oyun konsolu bağlayarak oyun oynamak için de kullandığı televizyon, katılımcının, eşinin ve çocuklarının ortak ihtiyaçları doğrultusunda alınmıştır. Katılımcının televizyon ile birlikte kullanılan DVD player gibi cihazların kablolarından ve temizlik sorunlarını çözmek istemesinin, eşinin 3 boyutlu görüntü isteğinin, çocuklarının ise oyun konsolu ile kullanma isteğinin sonucunda söz konusu televizyon Muğla ilinde Media Markt firmasının mağazası bulunmadığı için bu firmanın internet sitesi üzerinden alınmıştır.

G10K kodlu katılımcının evinde 2 tane televizyon bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi salonda, diğeri ise katılımcı ve eşinin yatak odasındadır. Salondaki televizyonda çoğu zaman futbol maçları, siyasi programlar gibi eşinin tercih ettiği programları izlediklerinin belirten katılımcı, eşi ile ortak beğenileri doğrultusunda bazı dizileri takip ettiklerini belirtmiştir. Kızlarının okul ve ders yoğunluğundan televizyon izleyemediklerini de eklemiştir. Zaman zaman televizyonu bilgisayara bağlayarak film izlenebildiğini belirten katılımcı onun dışında televizyonu sadece mevcut yayın kanallarını izlemek için kullandıklarını belirtiyor.

G11K kodlu kullanıcının evinde 1 tane televizyon bulunmaktadır. Bu televizyon salonda televizyon sehпасı üzerinde kullanılmaktadır. Gün içerisinde küçük bebekleri olduğu için pek televizyon açmadığını belirtmiştir. Televizyon ile pek alakası olmadığını ifade eden katılımcı eşinin ya televizyonu bilgisayara bağlayarak, ya tablet bilgisayarından ya da televizyondaki yayın kanallarından film izlediğini eklemiştir.

5.1.4 Katılımcıların televizyon kullanımlarına ilişkin bulguların analizi

Katılımcıların televizyon kullanımlarıyla ilgili bulgulara baktığımızda genç çiftlerin evlerinde 1 tane televizyon bulunurken, nispeten yaşı daha büyük katılımcıların evlerinde birden çok televizyon bulunmaktadır. Bu durum televizyon gibi teknolojik aletlerin hala değerini koruduğunu, televizyonlar eskise bile ev içerisinde tutulmaya devam edildiğini bize gösterebilir. Keza katılımcı G3K, G4K ve G6K'nın kullanmamalarına rağmen eski DVD oynatıcı ve CD çalarlarını, televizyonlarının çevresinde konumlandırmaya devam etmeleri teknolojik aletlerin kullanılmaya bile evlerde tutulmaya devam edilmesini destekler gözükmektedir.

Katılımcıların bir kaçı televizyonu daha çok film izlemek için kullanmakla birlikte, bir kısmı ise gün boyunca açık tutmaktadır. Gün boyunca açık tutma davranışı evde uzun süre vakit geçiren katılımcılarda görülmekle birlikte, G1E de televizyonlarının çoğunlukla açık olduğunu kendisi ve eşi işte olduğu zamanlarda oğullarına bakmak için gelen annelerinin açtığını belirtmiştir. Katılımcı G2K'nın belirttiği evde ses olması, yalnızlığın giderilmesi gibi amaçlarla da televizyon açık tutulabilmektedir. Katılımcılarla evlerinin salonunda yapılan görüşmeler sırasında şöyle bir gözlem yapılmıştır; görüşmelerdeki ifadelerde genel anlamda televizyon izleme eylemi çoğu katılımcı tarafından sorulmadıkça bahsedilmeyen bir eylem olmasına karşın, katılımcı G8K ve G6K dışında görüşme veya fotoğraf çekme maksadıyla girilen tüm evlerde televizyon halihazırda açık durumdaydı. Bu bağlamda, katılımcılar ile ilgili gözlemler çerçevesinde televizyonu açmanın (aktif olarak sürekli izlenmeyebilir, ama açık tutulması) yerleşmiş ve sıradanlaşmış bir davranış haline geldiği, farkında olunmasa bile gündelik hayatın bir parçası olduğu söylenebilir. Bunlara ek olarak televizyon, televizyon yayınlarını izlemenin yanı sıra G1E tarafından harici bellekten film ve dizi izlemek için, G5K tarafından eşi ve çocuklarıyla birlikte DVD oynatıcının televizyona bağlanması yoluyla film izlemek için, G6K ve eşi tarafından televizyonu bilgisayara bağlayarak film izlemek için, G9K ve eşinin ve çocuklarının televizyonun internet bağlantısından faydalanarak internet üzerinden film izlemesi için, G11K'nin eşinin televizyonu bilgisayara bağlayarak film gibi amaçlar için de kullanılmaktadır. Televizyonun büyük bir ekran sağlaması, birden çok kişinin aynı mekanda rahat bir şekilde film izlemesine olanak vermesi gibi kolaylıklar nedeniyle bilgisayardan film izlemeye göre televizyon ekranı üzerinden film izlemek bahsi geçen katılımcılar tarafından tercih edilmiş olabilmektedir. Bu televizyonun, televizyon kanallarının

yaptığı yayınları izleme amaçlı varoluşundaki bir takım değişiklikleri işaret edebilmektedir. Akıllı televizyon kullanımları ile de televizyonun varoluşsal işlevlerinde bir takım dönüşümler yaşanmaya devam emesi ihtimal dahilinde gözükmektedir.

5.1.5 Katılımcıların televizyon merkezli mobilya kullanım bulguları ve analizi

Yeni nesil televizyonların gerek ince biçimleri, gerekse kendisiyle birlikte kullanılan diğer elektronik alet kullanımıyla ortaya çıkan bir takım gerekliliklerin ve mobilya üretiminde panel malzemenin işlenmesinin getirdiği pratiklik, televizyon ile ilişkili mobilyaların biçimlerinde değişikliği beraberinde getirmiştir. Bu değişiklik katılımcıların bir çoğunun belirttiği daha ferah yaşama alanları isteğiyle birleşince yeni nesil televizyon sehpaları ve televizyon üniteleri tercih edilir hale gelmiş gözükmektedir.

Araştırma kapsamında görüşülen katılımcıların; ilkinin televizyon ünitesi, ikincisinin televizyon sehpa, üçüncüsünün yaşam ünitesi, dördüncüsünün salon ve vitrin takımı ile birlikte alınmış olan -televizyon duvara monte edilmiş olmasına rağmen- televizyonun alt tarafına yerleştirilen televizyon sehpa, beşincisinin gardırop işlevini de yerine getirecek şekilde yaptırdıkları duvar ünitesi-TV ünitesi, altıncısının vitrin benzeri cam kapaklı, vitrin benzeri kısımlara sahip olan TV ünitesi, yedincisinin televizyon sehpa, sekizincisinin konsol, büfeye yakın bir televizyon sehpa ve gümüşlükten oluşan takımı, dokuzuncusunun rafları kitaplık olarak kullanılan televizyon ünitesi, onuncusunun konsol, gümüşlük, masa ve sandalyeler ile televizyon sehpasından oluşan yemek odası takımı, onbirincisinin gümüşlük, yemek masası ve sandalyeleri ve televizyon sehpa olarak yaptırdığı takım mobilyası bulunmaktadır. Katılımcıların kullandıkları televizyon ünitesi, televizyon sehpa, yaşam ünitesi, duvar ünitesinin tümünden bu tez kapsamında televizyon merkezli mobilyalar olarak bahsedilecektir. Tek tek bahsedilirken ürünlerin kendi isimlerinin kullanılmasının yanı sıra genelinden bahsederken tüm çeşitliliği kapsamı amacıyla bu tanım tercih edilmiştir. Zira bahsi geçen mobilyalar bu tez kapsamında televizyonla olan zorunlu ilişkileri bağlamında ele alınmaktadır.

Katılımcıların televizyon merkezli mobilya kullanımlarının analizi iki aşamada ele alınacaktır. Bu aşamalardan ilkinde katılımcıların televizyon merkezli mobilyalarının her biri tek tek ele alınarak, her bir katılımcının söz konusu mobilyasını hangi ihtiyaçlar doğrultusunda aldığı, nereden, hangi firmadan aldığı, alım sırasında

gözetdiği kriterler ile ilgili katılımcı ifadeleri belirtilecektir. İkinci aşamada ise katılımcıların televizyon merkezli mobilyaları ile ilgili kullanım kararları analiz edilmeye çalışılacaktır. İkinci aşama kapsamında katılımcıların televizyon merkezli mobilyalarının bulunduğu oda ile ilişkisi, üzerinde veya içerisinde bulunan eşyalar bu eşyaların hangi amaçsallık içerisinde mobilya ile ilişkide olduğuna dair katılımcı ifadeleri ele alınacaktır. Ayrıca katılımcıların, evlerinin fotoğraflanması yoluyla ve ifalarında belirttikleri doğrultusunda hazırlanan tablolar ile televizyon merkezli mobilyalarının kullanım kararları analiz edilecektir.

5.1.5.1 Katılımcıların televizyon merkezli mobilyaları

G1E kodlu katılımcının televizyon merkezli mobilyası, bir televizyon ünitesidir. Katılımcı bu mobilyayı, Samsung markalı televizyonlarını aldıktan sonra, EnzaHome firmasından 2011 yılında 800 TL'ye aldığını belirtmiştir. Katılımcı evlerine aldıkları mobilyaları marka, ulaşım kanalı veya fiyat olarak nerelerden, nasıl almayı tercih ettikleri sorulduğunda, gerek ürün beğenilerindeki farklılaşmaya, gerekse farklı marka ve mağazalardan alabildiklerini belirterek farklılık vurgusu yapmıştır.

“şimdi normal İzmir’den almıştık, bir markaya şey(bağlı) kalmadık, sadece bizim için görünüşü ve dayanıklılığı önemli. Çok böyle bilindik markalardan almadık. Ama daha farklı, İzmir’den aldık, daha farklı, normal şeylerde(firmalarda) olmayan, biraz farklı bir model tercih ettik. Yani farklı şeyler yapabiliyoruz yani, hepsini farklı farklı yerlerden, TV ünitesi farklı, hepsini aynı yerden almadık.”

Şekil 5.4’te yer alan fotoğrafta **G1E** kodlu katılımcının evindeki televizyon ünitesinde gerek hatıra objeleri gerekse çerçeveler yer almaktadır. Televizyon ünitesi 2+1 olan evin salonunda yer almaktadır ve evin salonu gündelik hayatta en yoğun kullanılan odadır. Katılımcı televizyon ünitesini almaya karar vermelerindeki belirleyici unsurları ve televizyonu duvara monte etmek yerine neden böyle bir mobilya almayı tercih ettikleri sorulduğunda, tercihlerinin nedenlerini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir;

“O zamanki şey(tercihimiz) daha gözümüze hoş gözüktü, hani daha iyi duracağını düşündük... yani o hoş gözükmesi belki de hani bize öyle geldi o anda o popülerdi biraz hani çok fazla gündemdeydi, televizyonda da çoktu, çok fazla mobilya mağazaları da çok fazlaydı, bize de öyle gelmiş olabilir hani öyle hissetmesek de ama o anda bizim özellikle evlendiğimiz dönemde çok fazla vardı, bir de bizim evde şöyle tabi tabi asıl şimdi aklıma geldi. Biz o zaman evimiz küçük olduğu için biliyorsunuz konsollar falan var normalde evlerde, konsol koyamayacağımız için, TV ünitesini aynı zamanda konsol gibi ya da böyle vitrin gibi ya da herhangi bir şeyleri koyacağımız bir, o amaçla düşündüğümüz için de almıştık.”

Katılımcıya yukarıdaki ifadesini daha da açmak için, popüler oluşuna hangi kaynaklardan yola çıkarak karar verdiklerine dair sorular sorulduğunda aşağıdaki ifadelerde belirttiği üzere ürünü farklı kaynaklardan araştırdıkları ortaya çıkmaktadır.

“Daha çok internetten araştırdığımız zaman çok fazla vardı, mobilya dükkanlarını dolaştığımız zaman da çok popülerdi, çok fazla vardı ürün olarak da. Normal Google görsellerden çok fazla ben yararlandım. “TV ünitesi” yazdığım zaman bir sürü sonuç çıkıyordu, oradan yararlandım, büyük firmalarınkine baktım çoğu hani bizimkine uygundu, değildi, onlara baktım hani... İstikbal baktık, Bellona baktık, ondan sonra ENZA vardı, Alfemo vardı, birkaç tane, en başka birkaç tane daha vardı ama hatta İzmir’e mobilyaları aldığımız Kısıkköy mobilya şehri vardı, orada da baktık.”

Şekil 5.4 katılımcıların televizyon ünitesinin 2013 yılına ait bir fotoğrafı iken, Şekil 5.5 2015 yılında çekilmiştir ve çiftin bebekleri olduktan sonrasına ait bir fotoğraftır. Çift, bebekleri olduktan sonra raflardaki biblo, çerçeve gibi objelerinin hepsini ünitenin üstte yer alan iki rafına yerleştirmiştir.

Şekil 5.4 : G1E ve eşinin salonunda yer alan TV ünitesi (2013).

Şekil 5.5 : G1E ve eşinin salonunda yer alan TV ünitesinin çocukları olduktan sonraki hali (2015).

Şekil 5.6’da katılımcı **G2K**’nın evinde bulunan televizyon sehpasının fotoğrafı bulunmaktadır, katılımcı televizyon sehpasını evin görüntüsünü değiştirmek, daha ferah ve modern bir hava elde etmek için tercih ettiğini ifade etmiştir. Evin salonunda bulunan televizyon sehpasının fonksiyonel anlamda çok fazla işlev yerine getirmesinden ziyade, sadelik ve boyutsal anlamda küçük olması tercih ettiğini ifade etmiştir. Söz konusu televizyon sehpasını Vatan Bilgisayar’ın Muğla Mağazasından 2014 yılında 319 TL’ye aldıklarını belirtmiştir.

Şekil 5.6 : G2K’nın televizyon sehpasının konumlandırılışı.

Televizyonunu televizyon sehpasından önce bir konsol üzerinde kullanan katılımcı hem konsolun eskimesi ve yıpranmasının bu yeni televizyon sehpasını almasında etkili olduğunu hem de aşağıda belirttiği sebeplerle yeni bir televizyon sehpası aldığını belirtmiştir.

“Valla şimdi sehpa olarak hani hem çekmeceli olsun istedim ben hem cam görünümlü tam istediğim model de bulduk, yani daha bir, hem modern gibi olsun hani bu eşyalara uysun istedim ben biraz da evin havasını değiştirsın istedim, ondan böyle camlı ve çekmeceli istedim.

Valla şöyle biraz daha ferah olayım dedim ben, öbürleri çok bastı beni, ondan yani böyle modern olsun istedim.”

Katılımcıya evin havasını değiştirme isteğiyle ilgili detaylar sorulduğunda; önceki mobilyaların renginin tarzı olmadığı, psikolojisini değiştireceğini düşündüğü için bu mobilyayı tercih ettiğini aşağıdaki şekilde belirtmiştir.

“Valla öbür mobilya artık yani renk olarak da kahverengiydi yani kahverengi aslında pek benim tarzım değildi ama her şeyi öyle almışız zamanında. Biraz psikolojim değişsin, ondan dolayı istedim.”

İfadelerinde televizyon sehpasının cam yüzeyinin tam istediği şey olduğunu belirten katılımcıya ürünün parlak olmasını mı tercih ettiği sorulduğunda ise camın kendisine hoş görüldüğünü belirtmiş ve neyin hoş görüldüğü sorulduğunda da misafirlerinin tepkilerinden bahsetmiştir.

“yani güzel görünüyor yani, ne bileyim ben çok hoşuma giden bir şeydi(üründü) bu cam olarak, yani hoş görünmesi... Valla neresi hoş görünüyo... ilk başta ne diyyim evin havası değişti en azından hani. Gelenler bile oouu ev değişmiş diyorlar. Yani evin havası değişsin, ya bir de temizliği de kolay geldi bana.”

Şekil 5.2 ve Şekil 5.3'te G2K kodlu katılımcının oturma odasında bulunan eski, tüplü televizyonu ve mutfakta bulunan televizyonunun konumunu gösteren fotoğraf yer almaktadır. Yeni eşyalar evin daha çok kullanılan ve misafirlerin ağırlandığı kısımda tercih edilirken, sahip olunan daha eski eşyalar evin iç kısmında kullanılmaktadır.

G3K kodlu katılımcının evindeki yaşam ünitesi Şekil 5.7'de görülmektedir. Çiftin çocukları olduktan sonra ünitenin üzerindeki süs eşyalarının kaldırıldığını belirtmiştir. Süs eşyalarından çok hoşlanmadığını belirten katılımcı eşinin bekarlık zamanından kalan hatıra objelerini ise ayrıca Şekil 5.8'de yer alan fotoğrafta görüldüğü gibi yerleştirmiştir.

Katılımcı televizyon alımındaki kriterlerinden bahsederken almış oldukları yaşam ünitesine uyumuna dikkat ettiklerini belirterek, ünite ile ilgili aşağıdaki ifadeyi kullanmıştır:

“Çünkü televizyon ünitesini ilk gördüğümde vurulmuştum. Evime aldığım ilk beğendiğim eşya.”

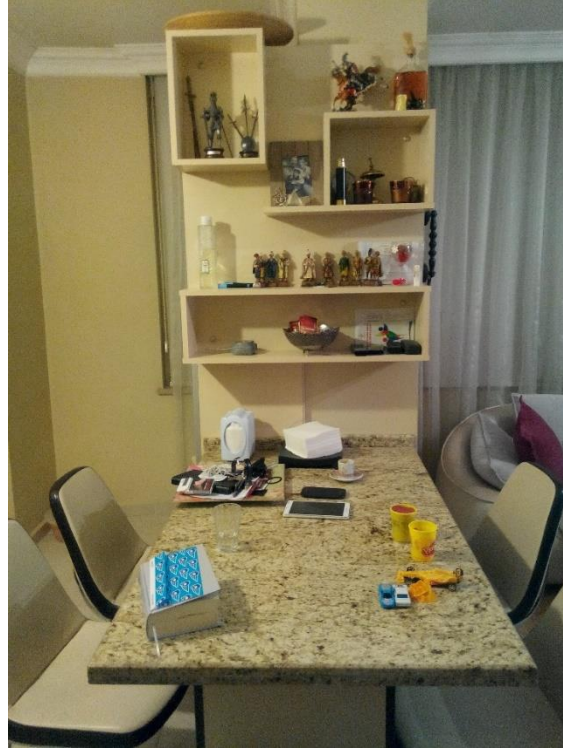
Katılımcı görüşme sürecinin ilk başlarında televizyon ünitesi ifadesini kullanırken, görüşmenin ilerleyen zamanlarında yaşam ünitesi ifadesinin kullanmaya başlamıştır. Ayrıca, katılımcıya üniteyi nereden nasıl aldıkları ile ilgili sorular sırasında da ünitenin yaşam ünitesi olarak satılan bir ürün olduğunu belirtmiştir. Bu bağlamda ürün tez kapsamında yaşam ünitesi olarak ele alınacak ve yaşam ünitesi olarak ifade edilecektir. İzmir’den Fuga Mobilya’dan alınan yaşam ünitesi için katılımcı öncesindeki araştırmalarını ve ürünün seçim kararını aşağıdaki şekilde ifade etmiştir:

“Tabi almadan önce internetten ben bir sürü firmaya bakmıştım. Eşimin kız kardeşi de benden bir yıl önce evlendi. O da aynı yerden almış, aslında onun vesilesiyle oradaki modellerin çok güzel olduğunu, modern olduğunu söylemişti. Onun vesilesiyle gittik ve beğendik hemen aldık yani başka onun için herhangi bir yer gezmedik. Diğer mobilyalarım da gezdim ama onda gezmedim, o kadar yani.”

Katılımcı yaşam ünitesini yaklaşık olarak 2010 yılında almış olup, fiyatının da yaklaşık olarak 3000 TL civarında olduğunu belirtmiştir.

Şekil 5.7 : G3K evinin açık mutfaklı oturma odasında yer alan yaşam ünitesi, televizyon ve oğlunun oyuncakları.

Şekil 5.8 : G3K'nın evinin açık mutfaklı oturma odasında yer alan, biblo vb yerleştirdiği raf sistemi.

Şekil 5.9'da yer alan fotoğrafta katılımcı **G4K**'nın yemek odası takımında yer alan televizyon sehpası gözükmemektedir. Televizyonun duvara monte ettirildiği evde televizyon sehpası görsel anlamda bütünlük oluşturması için televizyonun altına yerleştirilmiştir. Ağırlıklı olarak misafir ağırlama için kullanılan salonda bulunan televizyon sehpası yemek odası takımı içerisinde alınmıştır. 4 yıl önce alınan takım şu an oturdukları eve taşınma sonrası mobilya yenilerken Tepe Mobilya'dan alınmıştır. Katılımcı salondaki televizyonun yanında oturma odasında da LCD ekranlı televizyon kullanılmaktadır. 2014 yılı sonlarına doğru alınan bu televizyon ise Şekil 5.10'daki tipte bir televizyon sehpası üzerinde kullanılmaktadır.

Şekil 5.9 : G4K'nın evinin salonundaki televizyon sehpasının konumlandırılışı.

Şekil 5.10 : G4K'nın evinin açık mutfaklı oturma odasında yer alan televizyon sehpası.

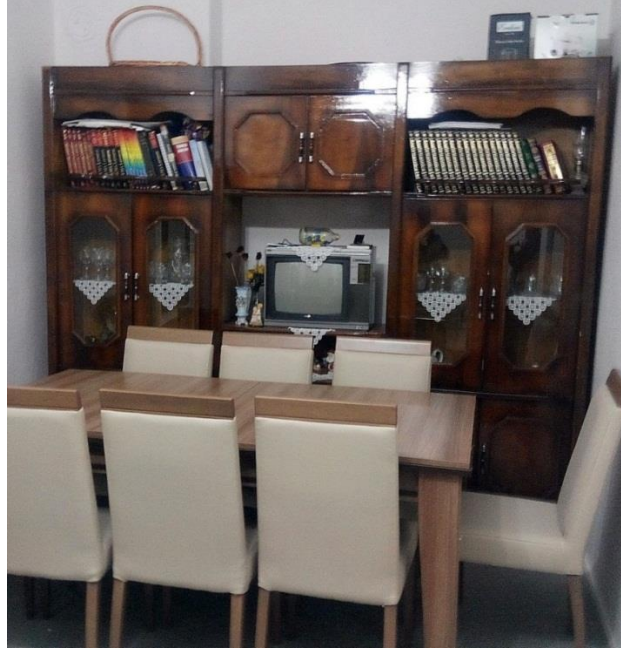
Şekil 5.11 ve Şekil 5.12 görülen duvar ünitesi ve vitrin katılımcı **G5K**'ya ait olmakla birlikte aynı ev içerisinde farklı odalarda yer almaktadır. Katılımcının müstakil evinde alt katta, evin sobalı olması sebebiyle kış aylarında hem oturma hem de yatma işlevi gören oda çok amaçlı olarak kullanılmakla birlikte, ünite de bu anlamda çok fonksiyonlu olacak şekilde, panel malzeme kullanan bir mobilyacıda özel olarak ürettirilmiştir. 2014 yılı başlarında yaptırılan üniteye, odanın zeminine yaptırılan laminat parke ücreti de dahil olacak şekilde 5000 TL ödenmiştir. Televizyon kullanımına bağlı olarak mobilya tercihlerini anlatmaları istenen katılımcı aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır:

“Aslında bu televizyon bu odaya göre büyük. Yani biz öbür odada, burada kaldığımız için buraya konuldu, daha küçüğü vardı ama gözü yormuyor bu güzel. Yani bu odaya göre başka da bu mobilyadan başka buraya alternatif mobilya kullanamazdık yani.”

Öncelikle odaya uygun şekilde yapılan bu ünite, sabit bir şekilde monte edilmiştir. Oda içerisinde bulunan mobilyalar ve televizyondan önce bu ünite alınıp, sonrasında ona uygun televizyon ve mobilya seçilmiştir.

Şekil 5.11 : G5K'nın evinin oturma odasında yer alan duvar ünitesi ve televizyon.

Şekil 5.12 : G5K’nın evinin üst katında yer alan vitrin takımı ve televizyon.

Şekil 5.13’te görülen **G6K** kodlu katılımcının televizyon ünitesinde hem cam kapaklı bölmeler, hem çekmeceler hem de raflar bulunmaktadır. Çok fonksiyonlu olacak şekilde tercih edilen ünite evin salonunda yer almaktadır. Katılımcıya karar verirken nelere dikkat ettiği, televizyonun özelliklerine üniteye göre mi karar verdikleri sorulduğunda aşağıdaki şekilde cevap vermiştir:

“Karar verirken, televizyon ünitesi olarak vitrin eşyalarını koyabileceğim tabaklarımı koyabileceğim bir alanın olmasını öncelik koşulunu koyduk. Televizyon olarak da her zaman kullandığımız marka olduğu için değiştirmedik.”

Öncesinde vitrin kullanan katılımcının neden değiştirmek istediği sorulduğunda ise aşağıdaki şekilde cevap vermiştir:

“diğeri çok yer kaplıyordu, çok alan kaplıyordu, çok hantaldı. Bu daha sıkıştırılmış, eşyalarımı kullanabileceğim, misafirim geldiği zaman çıkartabileceğim ve kaldırmak istediğim zaman başka kaldırabileceğim alanım olmamasından dolayı bu ünitenin özellikli olmasını, bu şekilde özellikli olmasını istedim ve o yüzden de çok memnunum tabaklarımı bardaklarımı istediğim şekilde koyabiliyorum.”

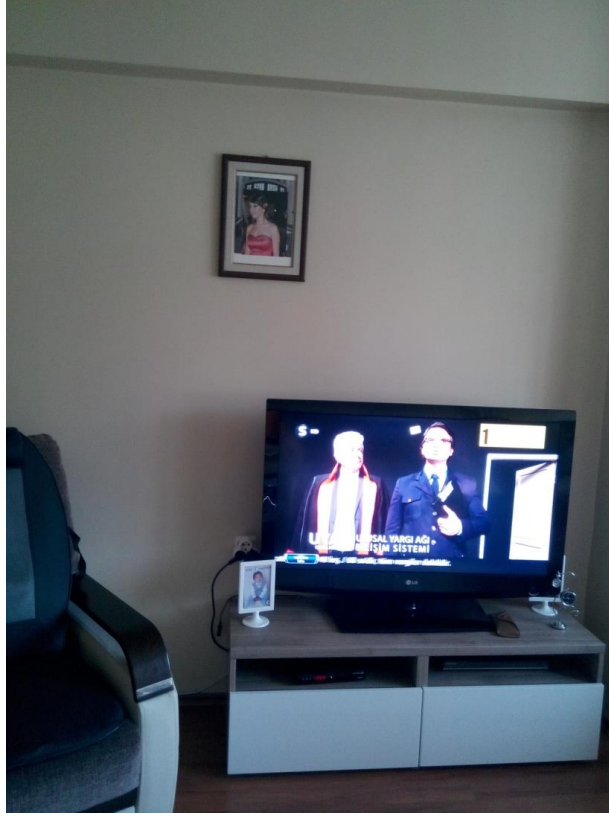
Söz konusu televizyon ünitesi katılımcıya eşi tarafından hediye edilmiştir. Eşinin şu anki işinden önce mobilya üzerine çalıştığı için mobilya konusunda bilgi sahibi olduğunu belirten katılımcı, eşinin kendisinin televizyon ünitesi olarak nasıl bir ürün istediğini eşine öncesinde söylediğini belirtmiş ve kriterlerinin neler olduğunu aşağıdaki biçimde ifade etmiştir:

“Söyledim hı hı söyledim, eşyalarımı kullanabileceğim içini yerleştirebileceğim çünkü başka kullanma alanım yok onları koyabileceğim yerim yok. Mutfak eşyaları zaten mutfağı dolduruyor ve bunlar salonda olması gerekiyor, salon masasını kullandığım zaman bu eşyalarımı kullanmam gerekiyor.”

Şekil 5.13 : G6K evinin salonunda yer alan TV ünitesi.

Şekil 5.14’te yer alan televizyon sehpası sade ve küçük olması sebebiyle tercih edilmiş olup küçük olmasına rağmen katılımcı **G7K**, göz önünde olmasını istediği çerçevelerini ünitenin üzerine ve üstündeki duvara yerleştirmiştir. Sözkonusu televizyon sehpası, Şekil 5.11’de görülen televizyon alındıktan 2-3 ay sonra kızı tarafından İzmir’deki Ikea’dan 300TL civarında bir fiyata alınmıştır. Katılımcı aslında boydan boya olan televizyon ünitelerinden istediğini fakat şimdilik bunun da yeterli olduğunu belirtmiştir.

Şekil 5.14 : G7K evinin oturma odasında yer alan TV sehpası.

Şekil 5.15’te görülen yemek odası takımı olarak kabul edilebilecek takım, katılımcı **G7K** tarafından değiştirilmek istenmektedir. Yerine daha küçük bir televizyon sehpasını tercih edeceği belirten katılımcı salonunda daha az eşya bulunmasını istediğini belirtmiştir.

5-6 yıl önce alınan İstikbal markalı yemek odası takımında hangi mobilyaların yer aldığına dair katılımcı aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır.

“Televizyon dolabı bir de o. Salonumuz fazla da büyük olmadığı için. Bir de şurda masası var işte arkamda.”

Ayrıca alırken hangi kriterlere dikkat ettiklerini de şu şekilde belirtmiştir.

“Valla çekmeceleri ondan sonra hani çok pahalı çok lüks eşyalara da gitmedim zaten. Hani kullanışlı olmasına, işte şuraya da birkaç bardak falan koyarım diye, salon da çok büyük olmadığı için hani bir şey(gümüşlük ya da konsolu kastediyor olabilir), bir o. Bunlar bile fazla geliyor, daha şimdi bunları bile burdan çıkarmayı düşünüyom, şurdan şu şeyleri(konsol, gümüşlük ve televizyon sehpasından bahsediyor).”

Şekil 5.15 : G8K evinin salonunda yer alan TV sehpa, gümüşlük ve konsol takımı.

Şekil 5.16’da görülen televizyon ünitesi, lojmanda oturan katılımcı **G9K** ve ailesi tarafından- her bir bireyin ihtiyaçları doğrultusunda- çok fonksiyonlu olması nedeniyle tercih edilmiştir. Katılımcıya televizyon ünitesini alırken hangi kaynaklardan örnekleri inceledikleri sorulduğunda aşağıdaki cevabı vermiştir:

“Anladım, önce yine internet üzerinden birkaç model baktık, sonra tabi Muğla’da az önce de dediğimiz hesap her şey yok. Birkaç mağaza gezdik, daha sonra hani hem kaliteli hem kullanışlı olabileceğine güvendiğimiz, esnafılığına da tabi ki, yarın öbür gün garantisi herhangi bir sıkıntı yaşadığımızda tekrar müracaat edebileceğimiz şekilde.”

Üniteyi alırken nelere dikkat ettiklerini ise aşağıdaki şekilde ifade etmiştir:

“Üniteyi alırken televizyonun boyutuna göre hani televizyon çok yukarda kalmasin, görüş açımıza uygun olsun ya da bir yandan da hani bir iki tane de çekmecesini de olsun çünkü lojmanın mutfağı çok küçük mutfaktan arta kalan çok da kullanmadığım eşyaları koyabileceğim iki de kapaklı bölümü var. biraz ihtiyacımızı görsün, biraz hani göze hitap edecek şekilde televizyonu doğru kullanabileceğimiz, doğru görebileceğimiz yükseklikte olması için televizyon ünitesi tercih ettik.”

Renginde ve görüntüsünde uyum kaygısı güdüp gütmedikleri, nasıl bir renk tercih ettiklerine ise aşağıdaki şekilde cevap vererek salonu ferah gösterme ve kullanışlılık vurgusu yapmıştır.

“ gütmedim, niye gütmedim, çünkü sadece koltuk takımlarım vardı. Az önce dedin ya büfe, vitrin, gümüşlük hiçbir şey yok. dolayısıyla hani salonu ferah gösterecek, kullanışlı olacak, rengi çok önemli değildi benim için yalnız yemek masamı da televizyon ünitemle birlikte aldım, ikisi uyumlu olsun yeter diye düşündüm o anda.”

Katılımcı televizyon ünitesini Muğla’da bulunan Seba Mobilya’dan almıştır. Televizyon ünitesini ve yemek masasını bir arada 3500TL’ye almıştır. Koltuk takımını da aynı firmadan alan katılımcı, şu an oturdukları lojmana taşınırken, çocukların büyümüş olması, diğer koltukların da kırık ve sökükleri olması sebepleriyle mobilya değişimi yaptıklarını belirtmiştir.

Şekil 5.16 : G9K evinin salonunda yer alan TV ünitesi, yemek masası.

Katılımcı **G10K**, Şekil 5.17’de görülen televizyon sehpasını da içeren yemek odası takımını, salonda yer sıkıntısı olması nedeniyle istediği gibi yerleştiremediğini ifade etmiştir. Şekil 5.17’de görülen yemek odası takımından önce salonundaki vitrin kullanan katılımcı, yemek odası takımını 2009 yılında Manisa’daki bir İSTİKBAL Mobilya mağazasından almış. Lojmana taşınmadan önce kirada oturduklarını belirten katılımcı, kiralık evlerden birinden diğerine taşınırken eşyalar deforme olduğunu, çabuk eskidiğini belirtmiştir. Yemek odası takımını alırken nasıl seçtiği, neden aldığı gibi sorular sorulduğunda katılımcı aşağıdaki cevapları vermiştir:

“Şimdiki aklım olsaydı iki köşedekileri almazdım.(Görüşmeyi evinde yaptığımız katılımcı G9K arkadan gümüşlük diye ekliyor.) Gümüşlükleri mesela.”

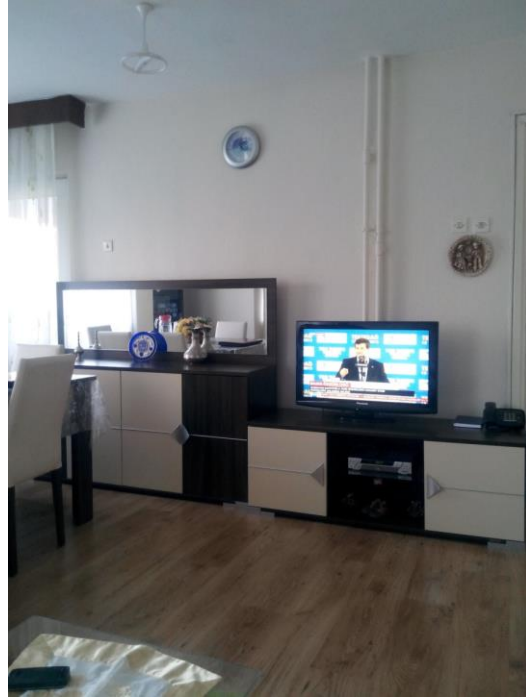
Neden gümüşlükleri istemediği sorulduğunda durumu şöyle açıklamıştır:

“Çok angarya geliyor gözüme şimdi, hani evin içerisinde abartı gibi geliyor. Keşke sade küçük bir takım almış olsaydım diyorum kendi kendime. O zaman da onlar modaydı o yüzden öyle hani köşelerde duruyor öyle süs niyetine duruyor yani.”

Almadan önce örnekler incelediler mi, seçerek mi aldılar, sorusuna ise şu şekilde cevap vermiştir:

“yok seçerek aldık da o zamanki düşüncede onların güzel olduğunu hani çok amaçlı her şeyi saklayabileceğimi düşündüğüm için almıştım. Ama şimdiki aklımda hani onları kaldırmayı bile düşünüyorum mesela.”

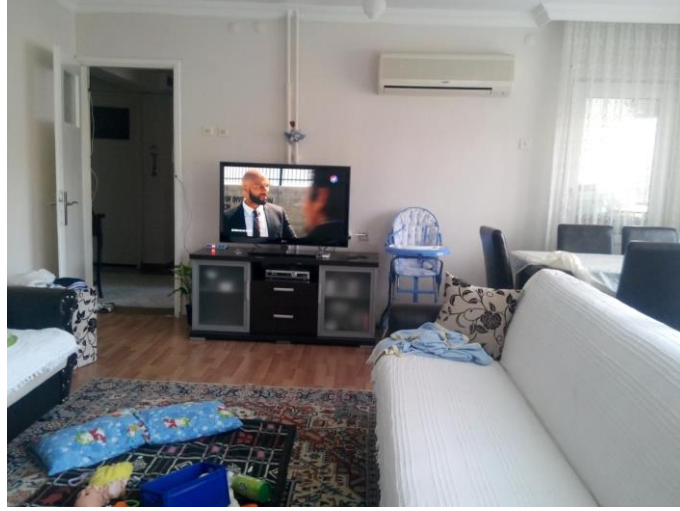
Neden kaldırmayı düşündüğü sorulduğunda ise temizliğiyle uğraştırdığını, evin içerisinde kendisine kalabalık gibi geldiğini belirtmiştir.

Şekil 5.17 : Katılımcı G10K’nın salonunda yer alan TV sehpası ve diğer mobilyalar.

Şekil 5.18’de yer alan televizyon sehpası katılımcı **G11K** tarafından mobilyacıya gümüşlük ve yemek masası ile birlikte özel olarak ürettirilmiştir. Muğla’da istediği gibi bir mobilya bulamayınca Muğla’nın Ula ilçesindeki bir marangoza bir yemek masası, büfe ve televizyon sehpası yaptırdığını belirten katılımcı, televizyon sehpasına ıvır-zıvır eşyalarını toplaması için çekmece yaptırdığını belirtmiştir. Televizyonu yerleştirdiği mobilya sorulduğunda ilk başta “**LCD’lik**” olarak ifade eden katılımcı, sorularla birlikte televizyon sehpası olarak ifade etmeye başlamıştır. Yemek masasının köşelerini çarpılmaması için oval yaptırdığını belirten katılımcı, televizyon sehpasını

öyle yaptırmayı düşünemediklerini belirtmiş ve şu sıralar bebekleri için sorun olabileceğini ifade etmiştir.

Şekil 5.18 : Katılımcı G11K'nın salonunda yer alan TV sehpası ve diğer mobilyalar.

Çizelge 5.4'te katılımcıların televizyon merkezli mobilya alım kararları tablolastırılmıştır. Katılımcıların televizyon merkezli mobilyalarına ödedikleri ücretler ve mobilyalarını alım kanalları farklılık göstermektedir.

Çizelge 5.4 : Katılımcıların televizyon merkezli mobilya alım kararları.

Katılımcı	Yaş	Meslek\Çalışma Durumu	Toplam Hane Geliri	Konut Kendilerine mi Ait?	Televizyon M. Mobilyanın Fiyatı	Alım Yılı	Nereden Alınmış?
G1E	35	<i>Diyetisyen</i>	5000TL	Evet	800 TL	2011	Enza Home
G2K	51	<i>Ev Hanımı</i>	Değişken Gelir	Evet	320 TL	2014	Vatan Bilgisayar/Muğla
G3K	32	<i>Mali Müşavir Asistanı</i>	4000TL	Evet	3000 TL	2010	Fuga Mobilya/İzmir
G4K	33	<i>Turizmci</i>	800TL	Evet	10000 TL (Ev İçin Alınan Mobilyalara Ödenen Toplam Fiyat)	2011	Tepe Mobilya
G5K	46	<i>Ev Hanımı</i>	2200TL	Evet	5000 TL (Laminat Parke de Dahil)	2014	Özel Üretim
G6K	40	<i>Ev Hanımı</i>	Değişken Gelir	Evet	-	2013	-
G7K	55	<i>EmekliMemur</i>	6000TL	Evet	300 TL	2014	Ikea
G8K	61	<i>Emekli Öğretmen</i>	-	Evet	-	2009	İstikbal
G9K	39	<i>Öğretmen</i>	5000TL	Lojman	3500 TL	2014	Muğla Seba Mobilya
G10K	46	<i>Hemşire</i>	5000TL	Lojman	1900 TL (Yemek Odası Takımının Fiyatı)	2009	İstikbal/Manisa
G11K	40	<i>Ev Hanımı</i>	-	Lojman	-	-	Özel Üretim

5.1.5.2 Katılımcıların televizyon merkezli mobilyaları ile ilgili kullanım kararları

Bu başlık altında katılımcıların televizyon merkezli mobilyalarıyla ilgili kullanım kararları öncelikle, televizyon merkezli mobilyanın bulunduğu oda, odanın işlevi, mobilyanın alımında etkili olan nedenler ve mobilya üzerinde ve içerisinde bulunan eşya ve diğer nesneleri gösterecek şekilde hazırlanan tablolar üzerinden incelenecektir. Bu tablolar üzerinden katılımcıların televizyon merkezli mobilyalarının mekan ile olan ilişkisi, satın alma motivasyonları ve mobilya üzerinde ve içerisinde ne tür nesneler bulunduğu dair ilişkilerin daha net görülebilmesi amaçlanmıştır. Televizyon merkezli mobilyaların üzerinde bulunduğu belirtilen nesneler açık raflardaki ve televizyonun bulunduğu yatay yüzeydeki kısımda bulunan nesneleri kapsamaktadır. Mobilyanın içerisi olarak tablolastırılan alanlar ise mobilyanın çekmeceleri ve gerek cam kapaklı gerekse ahşap kapaklı bölmeleridir.

Katılımcı **G1E**'nin salonunda televizyon ve televizyon ünitesi dışında hangi eşyalar olduğu sorulduğunda, 2 tane koltuk, yemek masası, zigon sehpa, halı ve çiçeklerin olduğunu ifade etmiştir.

Televizyon ünitesinin kullanımıyla ilgili, TV ünitesinin tasarımından bahsetmesi istendiğinde ve ünitenin fonksiyonel anlamda hangi işlevleri yerine getirdiği sorulduğunda aşağıdaki şekilde cevap vermiştir:

“... o boş kısma televizyonu monte etmedik. Televizyonun kendi alttaki ayağı ile kullanıyoruz. O hem televizyonun normal bir sehpa olarak kullanıyoruz, sol tarafında geniş bir alan var, orda peçetelik ya da bir vazo kullanabiliyoruz. 3 tane rafı var orda da dışardan hediye olarak aldığımız ya da dışardan aldığımız biblolar, hediyelik eşyaları koyuyoruz daha fazla.”

Öncesinde televizyonun durduğu ve sehpa gibi de kullandıklarını ifade ettiği yüzeyde vazo ve peçeteliklerinin olduğunu belirten katılımcı bebekleri olduktan sonra her şeyi bebeğin ulaşamayacağı üst raflara taşıdıklarını belirtiyor.

Çizelge 5.5'te görüleceği gibi katılımcı **G1E**, televizyon ünitesinin evlendikleri dönemde popüler olması nedeniyle ve konsol veya vitrin yerine kullanım amaçlı almışlardır. Evlerinde konsol, vitrin gibi başka bir mobilya bulunmadığını belirten katılımcı bu mobilyalara konulabilecek eşyaların bir kısmını televizyon ünitelerine yerleştirmeyi amaçlamıştır. Keza aldıktan sonra kullanırken televizyon ünitesine

biblo, hediyelik eşyalar gibi nesnelerle birlikte uydu alıcı, DVD oynatıcı gibi cihazları da yerleştirmişlerdir. Televizyon ünitesinin alımı sırasında özellikle ünitenin derinliğinin az olmasının salonlarının küçük olması nedeniyle etkili olduğunu belirtmiştir. Televizyon ünitesinin bulunduğu odada günlük hayatlarını geçirmektedirler. Katılımcı televizyonu aktif olarak uzun süre izlediklerini belirtmiştir. Televizyon ünitesinin kullanımında özellikle televizyonun, uydunun ve diğer cihazların kablolarının mobilyanın arka kısmından geçmesi dolayısıyla gözükmemesinin de tercihlerinde etkili olduğunu belirtmiştir.

Çizelge 5.5 : Katılımcı G1E ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	TV Ünitesinin Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	TV Ünitesinin Üzerindeki Ürünler	TV Ünitesinin İçerisindeki Ürünler
G1E	Salon/ TV Ünitesi	Oturma Odası(Gündelik Hayat Burada Geçiyor), Televizyon İzlemek, Misafir Ağırlamak, Yemek	Evlendikleri dönemde popüler olması Konsol, Vitrin Yerine Kullanım	Evdeki Tek Televizyon, Yoğun Olarak İzleniyor, <u>Harici</u> <u>Bellekten Film</u> <u>ve Dizi</u> <u>İzlemek İçin</u> <u>de Kullanılıyor</u>	Biblo, hediy e nesneler, fotoğraflar, vazo, peçetelik	Uydu alıcı, DVD Oynatıcı, 3 Boyutlu Görüntü Gözlükleri

Mobilya ile ilgili gündelik hayattaki temizlik gibi şeyleri eşiyile birarada yaptıklarını, çalışma durumlarına göre değişebildiğini belirtmiştir. Televizyon ünitelerini değiştirme ihtimalleriyle ilgili soru yöneltildiğinde; uzun yıllar kullanmayı planladıklarını fakat daha geniş bir ev almaları durumunda farklı bir odada kullanabileceklerini belirtmiştir. Televizyon ünitelerinde daha farklı olsaydı dedikleri bir özellik olmasını isteyip istemedikleri sorulduğunda ise televizyonun üniteye monte edilme yüksekliğine göre değişebilen bir kablo çıkış açıklığının daha iyi olacağını, şu an televizyonu monte etmeden kullandıklarını fakat biraz yukarıya monte etmek istediklerini ama bu durumda kabloların ve kablo çıkış açıklığının gözükeceğini ve bundan rahatsız olacaklarını belirtmiştir. Mobilyalarını hangi durumlarda değiştirmeyi düşünecekleri sorulan katılımcı aşağıdaki ifadelerde yeni bir eve tainma durumunun üzerinde durmuştur.

“şimdi küçük çocuğumuz olduğu, ...yani ilk önce yenilemeyi düşünmeyebiliriz belki kumaşını değiştirebiliriz çünkü artık çocuğumuzun eli kalem tutmaya alıştığı için yavaş yavaş mobilyaları da çizmeye başladı, üzerine bir şeyler dökülebilir, yani belki ilk etapta yenilemeyi düşünmeyiz ama kumaşlarını değiştirmeyi düşünebiliriz. Eğer tamamen de ana aksamda bir sıkıntı olursa ya da daha büyük bir ev almaya karar verirsek belki o zaman değiştirebiliriz.”

Çizelge 5.6’da televizyon merkezli mobilyası ile ilgili kullanım kararları tablolastırılmış olan katılımcı **G2K** fotoğrafları, biblo ve benzeri süs eşyalarını sevdiğini belirtmiş ve kutuların içinde böyle biblolarının ve süs eşyalarının olduğunu belirtmiştir. Bu tarz süs eşyalarının hatırası olduğu için mi, özel olarak aldığı için mi onun için önemli olduğu sorulduğunda ise bu tarz eşyaları o zamanki ruh haline göre aldığını, bu yüzden pek atmaya sevmediğini belirtmiş, aldığı zamanki ruh hali ve düşünceleriyle ilgili hatıralarını canlandığı için bu tarz şeyleri pek atmadığını söylemiştir. Şu an televizyon sehпасının etrafında bulunan objelerden biraz bahsetmesi istendiğinde ise çiçekleri çok sevdiği ve özellikle orda gözüne yeşil gözükmesi için oraya yerleştirdiğini ifade ederek eklemiştir:

“Valla çiçekleri çok severim. Yani özellikle orda gözüme yeşil, yeşili severim. Yeşil görünsün diye bir de mesela bazı hediye olanlar var, onlarda gözümün önünde dursun diye.”

Neden gözünün önünde durmasını istediği sorulduğunda ise nedenini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

“O insanlara biraz daha saygı duyduğum için. Yani değer verdiğim için, gözümün önünde olsun isterim.”

Gözümün önü derken bunda televizyonun orada olmasının mı etkili olduğu sorulduğunda ise televizyon izleme esnasında oraya bakmak üzerinde duruyor:

“... doğru, yönümüz öyle. Ama onu televizyon seyrederken de onları da görmek istiyorum ben.”

Odanın diğer taraflarında da süs eşyaları olduğu bunun yanında öncelikli tercihinin bu taraf mı olduğu sorulduğunda ise aşağıdaki ifadelerle konuyu açıklamıştır:

“O taraf televizyon tarafı. Yani sürekli bakıyorum orda görüyorum şimdi, arkamda olanları her zaman görmem ama ordakileri görmek istediğim zaman da şuraya köşeye otururum. Karşıdan bakarım ben.”

Çizelge 5.6 : Katılımcı G2K ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	TV Sehпасının Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	TV Sehпасının Üzerindeki Ürünler	TV Sehпасının İçerisindeki Ürünler
G2K	Salon/ TV Sehпасı	Oturma Odası, Televizyon İzlemek, Misafir Ağırlamak	Evin görüntüsünü Değiştirme İsteği, Odayı ferahlatma İsteği, Modern Görüntü Beklentisi	Gün içerisinde evde ses olması için açık tutuluyor. akşamları katılımcı ve eşi birlikte televizyon izliyor. Eşi ve oğlu spor kanallarını izliyor.	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı, Saat, Plaket, mum, Nikâh şekeri	Fotoğraf Albümü, Peçete, TV Sehпасının evrakları(garanti belgesi vb.), Telefonlarının Şarj Aletleri

Mobilyalarını nereden aldığı sorulan katılımcı **G2K** eskiden Muğla'daki bir kaç mobilya mağazasından aldığını ifade etmiştir. Şu an kullandığı salon takımlarını ise İstikbal'den aldığını söyleyip, genel olarak en çok alışveriş yapılan mağazaları tercih ettiğini çünkü satın alındığı için hızlı değişim olduğunu ve eşyaların hem kaliteliyelerinin hem de güzellerinin oraya geldiğini ifade etmiştir. Alışveriş için çok bilinen yerleri tercih ettiğini söylemiştir.

Televizyonu duvara monte etmek yerine neden bir televizyon sehpası ile kullandığı sorulduğunda televizyonun yerini değiştirmek isteyebilecekleri için duvara monte etmediklerini belirtmiştir ama yine de duvara sonradan da monte etmek isteyebileceklerini söylemiştir. Duvara monte ederlerse süs eşyalarını nereye koyacağı sorulduğunda ise aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır:

“yok, koyacak bir şey(alan) yok, ya da altına ünite gibi böyle bir ayriyeten bir şey almamız gerekiyordu. Orda da o yapayalnız kalsın istemem.....

..... Yani, bir fotoğraf değil ki, çerçeve değil.....

Yok, çok kabak gibi yani ne bileyim biraz da etrafında bir şeyler olsun, zengin görünsün hani gözüme hoş görünsün isterim ben yani.”

Neden daha büyük bir televizyon ünitesi almayı düşünmediği sorulduğunda ise aşağıdaki şekilde cevap vermiştir.

“Yaa ne bileyim, büyüklerden artık ben pek haz etmez oldum ya, hani dediğim gibi evin içi fazla büyük değil, çok böyle şey(kalabalık demek istemiş olabilir) gösteriyor, nasıl desem, gözümü yoruyor daha doğrusu, yani biraz küçük olsun istedim ben, yani istediğim zaman köşeye kaydırırım ya da başka bir yere alabileyim diye küçük istedim yani hep büyük kullandık ya, ondan küçük olsun istedim.”

Katılımcının bu kararında şu an kullanmakta olduğu televizyon sehpasından önce Televizyonu konsol üzerinde kullanması da etkili olmuş olabilir. Öncesinde kullanılan bu konsolu eskidiği için değiştiren katılımcı o zaman içine neler yerleştirdiği sorulduğunda ise tabakları, mutfak eşyaları, fazla kullanmadığı bardaklarını yerleştirdiğini ve bir bölmesine de oğullarının ansiklopedi gibi kitaplarını yerleştirdiğini belirtmiştir. Televizyon sehpası kullanmaya başlayıp, konsol atıldığında konsolun içerisindeki eşyaların ne olduğu sorulduğunda ise onları mutfığa yerleştirdiğini atması gerekenleri attığını, eskiyenleri elden çıkardığını, mutfığa koyduklarını ise şu ara günlük hayatta kullandığını belirtmiştir.

Televizyon sehпасının bulunduğu salonda televizyon sehпасından başka 2 tane kanepе ve 4 tane tekli koltuk ve yemek masasına da dönüşebilen bir orta sehpa bulunmaktadır. Salonunda bulunan mobilyalardan bahsedildiğinde katılımcı mobilyaları takım olarak almayı tercih ettiğini, takım eşya sevdiğini, değışiklik isterse takımın parçalarını farklı odalarda kullanabildiğini söylemiştir. Televizyon sehпасının şu anki bulunduğu yeri değıştirmek istemesine rağmen eşinin o yöne alıştığını değışmesini istemediğini belirtmesi üzerine değışiklik yapmamaktadır.

Televizyon sehпасını ne kadar süre ile kullanmayı planladığı sorulduğunda ise beş-on sene kullanmaya devam etme temennisinde olduğunu ifade etmiştir. Genel olarak mobilyalarını ne zaman değıştirdiğı sorulduğunda çok eskirse değıştirdiklerini belirtmiş, şu an salonda bulunan mobilyaların bir kısmının 10 senelik, bir kısmının ise 20 senelik olduğunu belirtmiştir. Bunları değıştirmeyi düşünüp düşünmedikleri sorulduğunda memnun olduğunu, modellerini beğendiğini, değıştirilerse bir kaç sene sonra kılıflarını değıştirebileceklerini ifade etmiştir.

Televizyon ünitesi alımında televizyon ünitesinin farklılığının etkili olduğunu belirten katılımcı **G3K**, aynı zamanda çok fazla rafının ve çok fazla süs eşyası koyacak alanının olmamasının onun için artı bir özellik olduğunu belirtmiştir. Televizyon ünitesinin kullanımıyla ilgili rahat ettiğı bir kullanıma sahip olduğunu belirten katılımcıya, rahat etmesinin nedenleri sorulduğunda çok büyük olmaması, çekmecesinin ıvır-zıvırının çok olmaması, süs eşyasını fazla sevmemesi nedeniyle onun konulabileceğı yerlerin fazla olmaması ve oturma odasına renk olarak uyması ve modernlik olarak da uymasından bahsetmiştir. En çok kullandıkları oda olan oturma odası için, bu odayı çok sevdiklerini, bu odadaki mobilyalarda rahat ettiklerini ifade etmiştir. Süs eşyasını sevmemesine rağmen, öncesinde yaşam ünitesinde süs eşyalarının bulunduğunu fakat artık, oğlunun güvenliği ve bu eşyaları kırma riski nedeniyle kaldırdığını belirtmiştir. Ünitenin üzerine Çizelge 5.7’te gözüktüğü gibi sadece onun oyuncaklarının ve uydu cihazı ve DVD oynatıcının da bulunduğunu belirten katılımcı DVD oynatıcının çalışmadığını, ünite üzerinde süs gibi durduğunu belirtmiştir. Kaldırmadan önce televizyon ünitesinde şövalye biblosu ve çiçek de bulunduğunu belirtmiştir.

Çizelge 5.7 : Katılımcı G3K ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	Yaşam Ünitesinin Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	Yaşam Ünitesinin Üzerindeki Ürünler	Yaşam Ünitesinin İçerisindeki Ürünler
G3K	Oturma Odası(Açık Mutfak İle Bir arada)/ Yaşam Ünitesi	Oturma Odası(Gündelik Hayat Burada Geçiyor), Televizyon İzlemek	Evlendikleri Dönemde Moda Olması, Televizyona Uygun Mobilya Seçimi	Çoğunlukla oğulları için çizgi film açık, akşamları belgesel, haber kanalları izleniyor	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı(Bozuk), Oyuncak Arabalar(Oğlu Aktif Olarak Oynuyor)	DVD'ler, Fotoğraf Albümleri, Katılımcının İvır-Zıvır şeyler olarak belirttikleri

Salonunda dantel kullanmasına rağmen oturma odasında, yaşam ünitesi üzerinde dantel kullanmadığını, yaşam ünitesinin daha modern gözüktüğünü bu yüzden danteli yakıştıramadığını ifade etmiştir. Şekil 5.8’de görülen duvarındaki raf sistemi içerisinde bulunan objeleri yaşam ünitesi üzerindeki rafa neden koymadığı sorulan katılımcı; oraya yakıştıramadığını, söz konusu objelerin küçük gözüktüğünü, yaşam ünitesine daha modernize edilmiş büyük objeler koymak istediğini ifade etmiştir. Oğlu için güvenlik tehdidi oluşturma büyük objeler koyup koymayacağı sorulduğunda, zaten oğlu biraz daha büyüdüğü zaman yaşam ünitesine büyük objeler yerleştirmeyi planladığını belirtmiştir. Yaşam ünitesinin bulunduğu odada (açık mutfakla bir arada) 3 kişilik bir koltuk, 2 tane tek kişilik koltuk, sehpa, mutfak tarafındaki masa ve onun hemen yanındaki kitaplık rafları ve oğullarının masa ve sandelyesi bulunmaktadır. Yaşam ünitesini, mutfakta bulundukları zaman televizyonun izlenebilmesini istedikleri için mutfağın karşısındaki duvara yerleştirmişlerdir. Yaşam ünitesinde değiştirmek istedikleri bir yer olup olmadığı sorulduğunda ise, alırken kendilerine o kadar büyük gözükmemesine rağmen şu an odaya yerleştğinde derinliğinin fazla geldiğini ifade edip, derinliğinin daha az olmasını isteyebileceklerini belirtmişlerdir.

Katılımcı **G4K** ve annesi, televizyon sehпасının bulunduğu salonu Çizelge 5.8’de de belirtildiği gibi misafir odası olarak kullanmaktadırlar. Gündelik hayatta pek vakit geçirilmeyen bu odanın mobilyaları, şu an oturmakta oldukları bu eve taşınırken TEPE Mobilya’dan aldıkları salon takımı ve yemek odası takımından oluşmaktadır. Televizyonun şu an bulunduğu duvarda önceden yeri olduğunu (muhtemelen merkezi sistem kablo girişi), odanın yerleşiminde de pek fazla değişiklik yapılmayacağını bir arada düşünerek televizyonu duvara monte ettiren katılımcı, evin annesinin olduğunu ve annesinin ev içerisinde oturma odasını kullandığını belirtmiştir. Eve mobilya ararken kullanışlılık ve pratiklik aradıklarını belirten katılımcının kız kardeşi, salon

takımı alımında ise bir şekilde heybetli mobilyalar tercih ettiklerini belirtmiş, bunun nedeninin ise aşağıda saydığı sebepler olabileceğini belirtmiştir:

“İşte yerimiz müsait olduğu için olabildiğince biraz daha büyük, biraz daha heybetli şeyler almayı planladık. Yer müsaitti, ha biz Türkler her boşluğu doldurma gibi bir şeyimiz vardır ya, işte biz de öyle doldurmaya çalıştık ama şimdi yaşayınca hata olduğunu anlayabiliyoruz. Yani onu kaldırıp koparmak, altından temizliğini yapmak şimdi zor geliyor. Alırken onu göz önünde bulundurmamışız demek ki. Ee şimdi yaşayınca, yaşadıkça anlaşılabilir.”

Yemek odası takımı alımı ile ilgili ise daha önceden oldukça büyük duvardan duvara bir vitrin kullandıkları, kaldırması, bir yerden bir yere taşımalarının çok zor olduğunu, o yüzden şu an ki yemek odası takımı içerisindeki konsol, vitrin, televizyon sehpa gibi parçaları daha küçük, kaldırması kolay olacak şekilde seçtiklerini belirtmişlerdir.

Salon takımının büyük ve heybetli olmasına karşın, yemek odası takımının daha kullanım düşünüldüğünün ifade edilmesi Ayata(1988)’nın evi doldurma yerleşiklik algısı yaratma arayışı olarak ifade ettiği yaklaşımla örtüşmekle birlikte, bu tutumdaki değişimlere de işaret etmektedir.

Çizelge 5.8 : Katılımcı G4K ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	TV Sehpasının Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	TV Sehpasının Üzerindeki Ürünler	TV Sehpasının İçerisindeki Ürünler
G4K	Salon/ TV Sehpa	Misafir Ağırlamak	Yemek Odası Takımının Bir Parçası Olarak Set Halinde Alınmış	Salondaki televizyon pek izlenmiyor. Oturma odasındaki televizyon gün içerisinde sürekli açık.	Uydu Cihazı, Müzik Seti, Fotoğraflar, Tül Bir Örtü, Kül Tablası	Müzik Kasetleri, Fotoğraf Albümleri, Katlanmış Örtü

Mobilyalarını eskime durumunda değiştirdiklerini belirten katılımcı, annesinin 38 yıl içinde sadece iki kez mobilya değiştirdiğini, sorulması üzerine ise bunun da ev değiştirdikleri dönemlerde olduğunu belirtmiştir. Çiçekleri ve fotoğrafları çok sevdiklerini belirten katılımcının çiçekleri televizyon sehpasının hemen yan tarafına yerleştirdikleri görülmektedir.

Salondaki mobilyaların seçiminde evin duvar kağıdının renginden perdesine kadar uyumlu olmasına dikkat ettiklerini, seçimi firmaların kataloglarına bakarak yaptıklarını belirten katılımcı, gelen misafirlerinin beğendiğini belirtiyor.

“Firmanın kataloglarına baktık, bir de evimizin şekline göre oluşabilecek, mesela duvar boyasına göre, perdesine göre, mesela önce perdeyi sipariş verdik, sonra mobilyayı seçtik. Yani

herbirisi, birbirini tamamlasın istedik işin açıkçası ve yani tamamlamıştır herhalde. Gelen de güzel olduğunu söylüyor.”

Bu noktada evin görüntüsüne dair misafirlerin fikrinin dikkate alınması önemli bir nokta olarak gözükmektedir.

Katılımcı **G5K** duvar ünitesinin bulunduğu oda için tam bir isimlendirmede bulunmasa da Çizelge 5.9’da belirtildiği gibi mekan oturma odası, misafir odası ve yatak odası işlevlerini bir arada yerine getirmektedir. Bu nedenle katılımcı özel olarak bu odaya ve beklentilerine uygun şekilde ürettirdiği bu mobilyada aşağıda belirttiği üzere bir çok fonksiyonu bir arada karşılamasına aynı zamanda görünmesini istemediği kısımları göstermeyecek bir tasarıma sahip olmasına televizyonla ilişkisini kurgulayarak karar vermiştir.

“E bir tarafını dedim hani yastıktır, yorgandır koymak için yüklük gibi olsun, bir tarafı da askı, giyim askılığı olarak, gardırop şeklinde çekmece bol olsun altları, sürgülü olsun görünmesin çekmeceleri istedim. Yani kullanışlı memnunum yani. Bir de ortada da televizyon ünitesi olsun istedim, yer kaplamıyor, kullanışlı, öyle...”

Çizelge 5.9 : Katılımcı G5K ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	Duvar Ünitesinin Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	Duvar Ünitesinin Üzerindeki Ürünler	Duvar Ünitesinin İçerisindeki Ürünler
G5K	Oturma Odası/ Duvar Ünitesi	Oturma Odası, Misafir Odası, Yatak Odası	Televizyona uygun mobilya seçimi, Oda Kullanımına Uygunluk Arayışı	Belgeseller, televizyon dizileri, akşamları haberler ve yarışma programları izleniyor. DVD oyuncu ile film izlenebiliyor.	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı, Fotoğraflar, Biblolar, Parfüm, Deodorant	Yastık, Yorgan, Kıyafetler,

Duvar ünitesini yaptırdığı mobilyacıdan kitaplık ve orta sehpa isteyen katılımcı nedenini aşağıdaki şekilde açıklıyor:

“Yaa takım olsun istedim. Kalan, biz kendimiz alıyoruz ya şeylerini, malzemelerini, kalanı varsa dedim sehpa takım olsun bir tane orta sehpa ediverin(yapın) bana dedim. Yapmışlar onlar da sağolsun, öyle yani takım olsun istedim.”

Kitaplığı ilk başta kapaklı yaptıklarını belirten katılımcı kapaklarını istemediğini, açık şekilde olmasını tercih ettiğini fotoğraf, çerçeve, biblo vs. koymak isteyebileceğini belirtmiştir. Şu an bu kitaplığın üzerine yerleştirdiklerini ise şöyle ifade etmiştir:

“Ordaki arkadaşlarımın nikah şekerleri var birkaç tane. Hediyeler var. O biblolar mesela benim doğum günümde beni seven manevi kızlarım diyim komşularımın kızları almıştır.”

Mobilyalarını hangi durumlarda yenilediği sorulan katılımcı aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır:

“Valla eskiyinceye kadar. Eskidikten sonra hatta öbür mobilyalar vardı, birkaç Salim(oğlu) doğdu, 90’dan düşün 2014 yılına kadar yenilememiştim.

Eskiyince yenilemek gerekiyor yani. Modası geçti diye bu devirde de yenilenmez.”

Doğum, evlilik, yeni bir eve taşınma gibi nedenlerle mobilya değiştirme kararı katılımcıların genelinde gözükmekle birlikte, ihtiyaçtan değiştirdiklerini ifade etmelerine karşın söz konusu durumlarda ev kutlaması, doğum için ziyaret, yeni evlilerin akrabalarını ağırlaması gibi eve daha çok misafir gelmesi Anadolu kültüründe görülebilen davranışlardır. Mobilya değiştirme tutumunda bunun etkisi olup olmadığı başka bir araştırmada detaylı olarak incelenebilecek bir konu olarak dikkat çekmektedir.

Katılımcı **G6K** Çizelge 5.10’da görülen televizyon ünitesinin içerisindeki eşyaları yerleştirirken nelere dikkat ettiği sorulduğunda aşağıdaki şekilde cevap veriyor ve katılımcıların pek çoğunun değindiği uyumlu gözükmeleri kaygısı üzerinde duruyor.

“Yerleştirirken (düşünüyorum) çok fazla dikkat ettim denilemez, yani çok çabuk alabileceğim şekilde olması ve her şeyin birbirleriyle uyumlu olmasına dikkat ettim sadece”

Çizelge 5.10 : Katılımcı G6K ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	Duvar Ünitesinin Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	TV Ünitesinin Üzerindeki Ürünler	TV Ünitesinin İçerisindeki Ürünler
G6K	Salon/ TV Ünitesi	Akşamları Televizyon İzlemek, Misafir Ağırlamak	Vitrin Özelliklerine Sahip Fakat Çok Yer Kaplamayan Mobilya İhtiyacı, Vitrin Eşyalarının Yerleştirilebileceği Alan, Tabak Yerleştirmek için Dolap İhtiyacı	Gün içerisinde mutfaktaki televizyon izleniyor, salondaki akşam izleniyor. Genellikle bilgisayar televizyon ünitesinin üzerine yerleştirilip, televizyona bağlanarak film izleniyor.	Uydu Cihazı, CD Player, Fotoğraflar, Biblolar, Boncuk İşlemeli Örtüler, Alkollü İçecek Kutusu, Eşinin yaptığı tablo, Plaket, Hoparlör, Modem, Telefon, Oda Kokusu	Hatırası Olan Bardaklar, Sürahiler(Koruma ve Sergileme Amaçlı), Misafir İçin Olan Yemek Takımları, Bardaklar, Pasta Tabakları

Televizyon ünitesinin üzerinde duran CD çaları kullanıp kullanmadıkları sorulduğunda katılımcı kullanmadıklarını belirterek Evde mevcut bulunan CD çaları kaldırmadığını, ünitenin üzerinde bulunan boşluk bir alana yerleştirerek değerlendirdiğini ifade etmiştir(Katılımcı G3K DVD Oynatıcısı ile aynı durum). Kızının fotoğrafını televizyonun üst kısmına yerleştiren katılımcıya neden oraya

yerleştirdiği sorulduğuunda televizyon ünitesini gözünün önü olarak aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

“Oraya neden her zaman gözümün önünde olsun diye çünkü uzak.”

Bu ifadesinden yola çıkarak, bu durumda televizyon ünitesinin bakış yönünü belirlediği sonucuna varılabileceği ifade edilen katılımcı bunu aşağıdaki şekilde onaylamıştır:

“kesinlikle, kesinlikle onu her zaman çok özliyorum çünkü, televizyon da her zaman izlendiği için onu her zaman orada görüyorum.”

Televizyon ünitesinin beğendiği tasarım özelliklerinden ve fonksiyonlarından bahsetmesi istenen katılımcı, üniteyi çok yönlü olarak beğendiğini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir:

“ne özellikleri var? yemek eşyalarım, meşrubat eşyalarım, alkollü içecekler hepsi burada mevcut. Salon masamı kullandığım zaman çok rahatlıkla açıp zorlanmadan alabiliyorum ayrıca çekmecelerin açıp kapanması çok rahat, dolaplarını açtığım zaman ittiğim zaman çarpmadan çok yavaş kapanabiliyor. Çarptığı zaman camlı olduğu için bu sorun olabilir daha sonra eşyalarım da zarar verebilir kendi camı da kırılabilir yavaşça kendisi kapanıyor. Eşyalarımı fazla fazla alıyor. O yüzden memnunum. İstedığım kızımın fotoğrafı karşımda onu koyabiliyorum en önemli. Biblolarım her şeyimi çok sağlıklı bir şekilde içinde barındırabiliyorum ayrıca camlı olan bölümlerde çok fazla toz almadığı için çok memnunum, güzel kamufle ediyor, koruyor tozdan.”

Önceki mobilyası üzerinde dantel kullandığını belirten katılımcı, televizyon ünitesi kullanmaya başlayınca ünitenin modern bir mobilya olması nedeniyle dantelleri kaldırmak durumunda kaldığını ifade etmiş, annesinin hediyesi olan boncuk işlemlerini uygun görmüş, hoşuna gittiği için bunları kullanmaya başlamıştır.

Televizyon ünitesinin konumuna pencerelerin, peteklerin yerine göre ve görüş mesafesinin yakın olmasının göz açısından sakıncalı olması nedeniyle dikdörtgen olan salona görüş mesafesi uzun olacak şekilde yerleştirilmiştir.

Mobilyalarını hangi sıklıkla ya da hangi durumlarda değiştirdiği sorulan katılımcı ilk evlendiklerinde kirada oturduklarını daha sonra kendi evlerine taşındıklarında değiştirdiklerini, şimdi de eskime durumunda değiştireceklerini belirtmiştir.

Görüşme sonunda eklemek istediği şeyler sorulan katılımcı aşağıdaki ifadeyle televizyon ünitesinin artılarını belirtmiştir:

“Valla hantal eski vitrinler hantal şeyler(mobilyalar) evi çok kaplıyor, tv üniteleri alanı daraltıyor eşyalarınızı daha rahat bir şekilde kullanmanızı sağlıyor, hantal değil tek bir yerde ve şık, spor.”

Katılımcı **G7K** Çizelge 5.11’de görüldüğü üzere televizyon ünitesinin üzerine elektronik cihazlara ek olarak saat ve torunlarının fotoğrafını yerleştirmiştir. Torunlarının Fotoğrafını neden oraya koymayı tercih ettiği sorulan katılımcı fotoğraflarının göz önünde olması isteğini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir:

“Çünkü çok göz önünde devamlı bakıyorum onlara bir gün görmüyorsun özlüyorsun.”

Çizelge 5.11 : Katılımcı G7K ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	Televizyon sehpasının Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	Televizyon Sehpasının Üzerindeki Ürünler	Televizyon Sehpasının İçerisindeki Ürünler
G7K	Oturma Odası/ Televizyon Sehpası	Oturma Odası	Televizyona Uygun Mobilya İhtiyacı, Çekmecelerinin Dağınıklığı Toparlaması İsteği, Kitapları Depolama İsteği	Açıp-kapatıp kanal değiştirme dışında farklı bir kullanımı olmadığı ifade edilmiş.	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı, Saat, Fotoğraf, Gözlük	Cep Telefonu Şarj Aletleri, CD’ler

Mobilyasının üstünde dantel kullanıp kullanmama nedeni sorulan katılımcı dantelin modasının olmadığını ifade ederek aşağıdaki şekilde durumu anlatmıştır:

“Dantelin modası yok, hep topladık çekmeceye. Yeni ünitelere uyum sağlamıyor, Sehparın üstü de artık istemiyor.”

Odanın yerleşiminde nelere dikkat ettiği sorulan katılımcı renk uyumu ve temizliğinin kolay yapılabilir olmasına dikkat ettiğini belirtmiştir. Koltuk takımlarını İSTİKBAL Mobilyadan almayı tercih ettiğini belirten katılımcıya mobilyalarını hangi durumda değiştirdiği sorulduğunda 10-12 yılda süngerlerinin yumuşaması nedeniyle değiştirmek gerektiğini ve yeni mobilya aldıklarını belirtmiştir. Katılımcı mobilyaları değiştirmeden önce kılıflarını değiştirme yoluna gitmeyi planlayan bir kaç katılımcıdan farklı bir tutum içerisinde. Televizyon sehpasını ne kadar süre kullanmayı düşündüğü sorulan katılımcı 5-10 yıl kullanabileceğini belirtmiştir.

Katılımcı **G8K**, Çizelge 5.12’de gösterildiği üzere televizyonun sehpasına yerleştirdiği kolonya şişeleri ile ilgili şöyle demiştir:

“...dükkan işletmiştik, Sagra, o zaman onları satıyorduk, elimize geliyordu, ordan birkaç hatıra diye aldım, oraya koydum öyle, biblo gibi hani bomboş durmasın hesabı, yoksa çok bir anlamı yok, öbür tarafta da fotoğraflar işte.”

Bomboş durmasını istemeyen katılımcı televizyon sehpası ile birlikte diğer mobilyalarda da kullandığı dantellerin, kızı tarafından toplanıp yerine boncuk işi

örtülerin serildiğini belirtmiştir. Bu noktada katılımcılar arasında dantelden ziyade benzer boncuk işlemeli örtülerin yaygın kullanımı olduğu görülmektedir.

Çizelge 5.12 : Katılımcı G8K ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	Televizyon Sehpasının Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	Televizyon Sehpasının Üzerindeki Ürünler	Televizyon Sehpasının İçerisindeki Ürünler
G8K	Salon/ Televizyon Sehpası	Oturma Odası, Misafir Ağırlamak	Mobilya Yenilerken Salon Takımının Bir Parçası Olarak, Tüm Takım; Eşyaları Uygun Şekilde Depolayabilmeye Yönelik Alınmış	Akaşamları eşiyle birlikte izliyorlar.	Uydu Cihazı, Kolonya Şişeleri, Fotoğraf, Kül Tablası, Aksesuar Objeler, Boncuk İşlemeli Örtüler,	Tablet Bilgisayarlar, 3 Boyutlu Görüntü Gözlükleri, Önemli Evraklar, Cep Telefonu Şarj Aletleri, CD'ler

Mobilya değiştirme aralıkları sorulan katılımcı, Muğla- Marmaris'te yaşayan kızının mobilyalarını değiştirdiğinde önceki mobilyalarını kendilerine getirdiğini, kendilerinin ise bir süre kullanıp köydeki evlerine götürdüklerini belirtmiştir. Genel anlamda eşyaları atmadığını, kızının eviyle kendi evleri arasında ve köydeki evlerine taşıma yoluyla farklı şekillerde değerlendirdiklerini “sakla samanı gelir zamanı” atasözünü kullanarak tekrar etmiştir.

Salondaki mobilyalarla ilgili kendisine zorluk çıkaran bir şey var mı diye sorulduğunda daha sade eşyalar istediğini aşağıdaki şekilde belirtmiştir:

“Biraz daha sadelik istiyorum hani benden az eşya istesin, artık yaşlandık, hani eskisi gibi böyle kalabalıkmış böyle gösterişli şeylermiş, şaşalı eşyalarmış onlarla hiç işimiz olmaz, böyle sakin, mütevazı hatta şurası, şu yaşadığım bina bile beni sıkıyo.”

Katılımcı **G9K**'ya televizyon ünitesinin hangi fonksiyonları yerine getirdiği sorulduğunda aşağıdaki ifadelerde belirttiği üzere ünitenin gündelik hayatta çabuk ulaşılabilir bir noktada olmasından kaynaklı pratiklik sağlaması üzerinde durmuş ve diğer katılımcılarında kaygısı olan oda içerisindeki uyumdan bahsetmiştir.

“TV ünitem şu anda bir grup yemek takımımı alıyor. Televizyonun kendisine ait detayları barındırıyor, başka odaya gitmesine gerek yok. Ayrıca günlük yaşam işte az önce dediğimiz kitapları sıralıyoruz bir de estetik olarak tabi o işte, perdeydi halıydı onların detaylarını da tamamlayıcı.”

Diğer katılımcılardan farklı olarak televizyon ünitesinde Çizelge 5.13'te de görüldüğü gibi kitap bulunan katılımcıya bu konuyla ilgili kitap yerleştirme nedeni sorulduğunda kitaplara hızlı ulaşım üzerinde durarak, televizyon ünitesini elimin altı ifadesiyle ifade etmiştir.

“günlük her akşam çünkü mutlaka hepimiz bir şeyler okuyoruz, hemen elimizin altında hani pratik, hadi gidelim gelelim gibi değil de, boş kaldık yapacak bir şey yok, ya da okuma saati, hani çocuklar da birşeyler yaparken televizyonu açmıyoruz açıkçası. Akılları kalmasın, şey yapmasın(konsantrasyonlarını bozmasın). Biz de hemen hani onu alalım okuyalım, bir iki de hani danıştığımız kitaplar diyeyim, sözlük gibi, işte bir takım ibadetlerle ilgili kitaplar da var. Onlar da hemen pratik elimizin altında olsun diye hem okumalık hem öyle kitaplarımız var üstünde, pratik kullanım için yani kısaca.”

Çizelge 5.13 : Katılımcı G9K ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	Televizyon Ünitesinin Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	Televizyon Ünitesinin Üzerindeki Ürünler	Televizyon Ünitesinin İçerisindeki Ürünler
G9K	Salon/ TV Ünitesi	Oturma Odası, Yemek, Film İzlemek, Misafir Ağırlamak	Televizyonu Uygun Görüş Açısıyla İzleme İhtiyacı, Mutfakta Çok Kullanılmayan Eşyaları Depolayabilme İsteği	Genellikle akşamları ya da haftasonu sabah film izleniyor.	Kitaplar, Oyun Konsolu, Ev Telefonu, Dekoratif Nesneler, Gümüş Şekerlik	3 Boyutlu Görüntü Gözlükleri, Oyun Konsolu Aparatları, CD’ler, DVD’ler, Televizyon ile ilişkili Eşyalar, Yemek Takımı

Katılımcıya mobilyaları değiştirme durumları sorulduğunda diğer katılımcılara benzer şekilde ev değiştirme durumunda mobilya değiştirdikleri aşağıdaki ifadesinde görülmektedir:

“çok sık değiştirmem. İhtiyaç olduğunda hani bozulduğunda kırıldığında ya da iş görmez hale geldiğinde hani canım istemiyor hadi gidip değiştireyim gibi bir lüksüm yok açıkçası. Lojmana geçerken de artık çocuklar büyümüşü, diğer koltukların kırıkları ya da söküklükleri de vardı dolayısıyla öyle bir değişime gittik.”

Eklemek istediği bir konu olup olmadığı sorular katılımcı aşağıdaki ifadelerle önemli bulduğu noktalara değinmiştir:

“Aklıma gelen şu anda hemen, yok ama az önce de dedim ya eşya bana hizmet etsin, ben eşyaya hizmet etmeyeyim diyen bir çok insan için bence o gümüşlüktü, konsoldu vesaire, televizyon ünitesi onlara göre çok daha kullanışlı.”

Katılımcı **G10K**’ya kullandığı hatıra objeleri, küçük aksesuarlar olup olmadığı sorulduğunda, olduğunu, gümüşlüğün içerisinde yer aldığını belirtmiştir. Televizyonun etrafına yerleştirmeyi ise tercih etmediğini, televizyonun etrafında çok fazla şey olmasını sevmediğini belirterek bunun nedenini aşağıdaki şekilde açıklamıştır:

“Gözümde kalabalık oluşturuyor, o yüzden hani sadelikten yanayım, çok fazla bir böyle ıngıl cıngıl bir şeylerim çok olmaz yani. Hem işi çok oluyor o tür şeylerin, hani zamanım yok onları temizleyip tozunu almak için, çok fazla yoktur yani.”

Dantel yerine kolay ütülenen örtülerden kullanan katılımcı aslında onları da kullanmak istemediğini fakat eve gelenlerin tepkisini dikkate aldığı için örttüğünü şu şekilde belirtmiştir:

“Aslında onları bile koymama taraftarıyım ama bir çok yere gittiğin zaman görüyorsun hadi bak bak bom boş demesinler diye konuluyor yoksa ben hiç...(Arkadan görüşmeyi evinde yaptığımız katılımcı G9K sesleniyor 'el alem ne der' diye) Evet el alem ne der! Kendimin dantelle pek alakam yoktur yani.”

Çizelge 5.14'te de görüldüğü üzere televizyon sehpasına kızının ayakkabısını koyan katılımcıya nedeni sorulduğunda ise; çok hoşlarına gittiğini, kızının ilk ayakkabısı olduğunu, orda durduğunu belirtiyor.

Çizelge 5.14 : Katılımcı G10K ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	Televizyon Sehpasının Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	Televizyon Sehpasının Üzerindeki Ürünler	Televizyon Sehpasının İçerisindeki Ürünler
G10K	Salon/ TV Sehpası(Yemek Odası Takımının Bir Parçası)	Oturma Odası, Yemek, Televizyon İzlemek, Misafir Ağırlamak	Mobilya Yenileme İhtiyacı, Yemek Odası Takımlarının O Dönem Moda Olması	Eşi haber ve spor programlarını izliyor. Ortak beğendikleri dizileri izliyorlar. Bilgisayarı televizyona bağlayıp film izliyorlar.	Uydu Cihazı, Ev Telefonu, Defter, Şamdan, Kızlarının Çocukluk Ayakkabısı	İlaç Kutuları, Telefonların Şarj Aletleri, Yemek Masası Örtüleri

Şu an kullandıkları yemek odası takımından önce büyük vitrin kullandıklarını belirten katılımcı, bu mobilyaları kullanmaya başlayınca vitrindeki eşyaları ne yaptığı sorulduğunda bir çok şeyi kaldırdığını ve bunun kendisi için iyi olduğunu aşağıdaki şekilde ifade etmiştir:

“E işte buna geçince dediğim gibi bir çok şeyi kaldırdığımdan dolayı da gözüm de yorulmadı çok fazla da işim olmadı hani bu biraz daha hafifletti yükümü.”

Lojmanda yaşadıkları için duvarlara müdahale edemediklerini belirten katılımcı, duvarlara müdahale edilebilse televizyonu duvara monte etmeyi tercih edebileceğini, şu an kullandığı televizyon sehpasının bile kendisine fazla geldiğini belirtmiştir.

Katılımcı **G11K**'ya televizyon sehpasından memnun olup olmadığı sorulduğunda, daha büyük bir ünite isteyebileceğini aşağıdaki şekilde ifade ediyor:

“Tabi insan kullandıkça istiyor , kadın olarak dersiniz ya dolap çekmece o şekil istiyoruz biraz daha büyük yaptırsaydım mesela bu eve geleceğimi düşünseydim daha büyük yaptırıp kullanım açısını daha rahat isteyebilirdim. Biraz daha büyük biraz yüksek olurdu çekmeceleri fazla olurdu yan taraftaki dolapları rafları biraz daha fazla olurdu. Mesela mutfagımız çok küçük olduğu için bu evde mutfak eşyalarından, yemek takımından, şeyinden kaselerinden mutfak eşyası olarak kullanırdım dolap kenarlarını o şekil isterdim yani.”

Çizelge 5.15’te görüldüğü üzere televizyon sehpasının bulunduğu oda olan salonda yemek de yediklerini belirten katılımcı, daha büyük bir televizyon sehpasına sahip olmaları durumunda tabak vb eşyaları salona yerleştirebileceğini ifade etmiştir. Televizyon sehpasıyla birlikte gümüşlük te yaptıran katılımcı bu gümüşlüğe ise daha çok çay takımları, çeşitli bardaklar, süs eşyaları, biblolar gibi eşyaları yerleştirmeyi tercih etmiştir.

Çizelge 5.15 : Katılımcı G11K ve kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	Televizyon Sehpasının Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	Televizyon Sehpasının Üzerindeki Ürünler	Televizyon Sehpasının İçerisindeki Ürünler
G11K	Salon/ TV Sehpa(Yemek Odası Takımının Bir Parçası)	Oturma Odası, Yemek, Film İzlemek, Misafir Ağırlamak	Yeni Televizyon Alımı ve Mobilya Yenileme İhtiyacı	Eşi televizyonu bilgisayara bağlayarak film izliyor, kendisi bebekle ilgilendiği için izlemiyor.	Uydu Cihazı, Kumandalar, Modem	Elektronik Aletler, Şarj Aletleri, İvrir Zıvır Eşyalar

5.1.5.3 Katılımcıların televizyon merkezli mobilyaları ile ilgili kullanım kararlarının analizi

Şekil 5.16’da ve Şekil 5.17’de görüldüğü üzere: Televizyon sehpa, televizyon ünitesi, duvar ünitesi gibi televizyon merkezli tasarlanan mobilyaların kullanım amaçları, yapılan araştırma kapsamında görüşülen katılımcılardan elde edilen verilerle kısıtlı olmak üzere şunlardır:

- Evin içerisini süslemeye yönelik bir takım objelerin yerleştirilmesi,
- Hatırası olan nesne, eşya, hediye, fotoğraf gibi şeylerin ve saat gibi eşyaların görünebilirlik amacıyla ünite üzerine yerleştirilmesi,
- İşlevsel eşyalara ulaşımı kolaylaştıran konumu nedeniyle (evin en çok kullanılan odasında bulunması ve mobilyaların, odanın kurgusunun ona dönük olması), gün içinde kullanımı gerekli olan ve hızlı ulaşılması gereken nesnelerin konulması (örnek olarak; evtelefonu, gözlük, cep telefonu şarj

aletleri, peçete, deodorant). Bu eşyaların bir kısmı kapalı bölmelerde bir kısmı ise görünen yüzeylerde tutulmaktadır. (Ayrıntılı bilgi için bkz. Çizelge 5.17)

- Televizyon ile bağlantılı elektronik aletlerin yerleştirilmesi, ünite üzerinde bulunan teknolojik aletler ile ilgili kullanım aparatlarının, teknolojik aletlere ait aksesuarların (3 boyutlu gözlük, oyun konsolu kolları... vb.) yerleştirilmesi.
- Günlük rutinlerinin bir parçası olan davranışlarla ilgili şeylerin (örneğin: kitap, ilaç kutuları) yerleştirilmesi
- Ünitenin bulunduğu odanın fonksiyonlarından kaynaklı kullanım eşyalarının yerleştirilmesi (Ünitenin bulunduğu odada; yemek yeniyorsa, misafir ağırlanıyorsa yemek takımlarının üniteye yerleştirilmesi, televizyonun bulunduğu odada yatılması halinde yastık, yorgan gibi eşyalar, gerektiğinde kullanılmak üzere ünitenin kapalı bölmelerine yerleştirilebiliyor, bkz. Çizelge 5.9)
- Kaybedilmemesi gereken önemli evrakların (garanti belgesi... vb.), arşiv niteliğindeki şeylerin (eski kasetler, CD'ler, DVD'ler, fotoğraf albümleri... vb.) saklanması
- Depolanan (katılımcılar tarafından ifade edildiği şekliyle) ıvır- zıvır eşyalar.

Çizelge 5.16 : Tüm katılımcıların kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	TV Ünitesinin Tercih Sebebi	Televizyonun Kullanım Biçimi	TV Ünitesinin Üzerindeki Ürünler	TV Ünitesinin İçerisindeki Ürünler
G1E	Salon/ TV Ünitesi	Oturma Odası(Gündelik Hayat Burada Geçiyor), Televizyon İzlemek, Misafir Ağırlamak, Yemek	Evlendikleri dönemde popüler olması Konsol, Vitrin Yerine Kullanım	Evdeki Tek Televizyon, Yoğun Olarak İzleniyor, Harici Bellekten Film ve Dizi İzlemek İçin de Kullanılıyor	Biblo, hediye nesneler, fotoğraflar, vazo, peçetelik	Uydu alıcı, DVD Oynatıcı, 3 Boyutlu Görüntü Gözlükleri
G2K	Salon	Oturma Odası, Televizyon İzlemek, Misafir Ağırlamak	Evin görüntüsünü Değiştirme İsteği, Odayı ferahlatma İsteği, Modern Görüntü Beklentisi	Gün içerisinde evde ses olması için açık tutuluyor. akşamları katılımcı ve eşi birlikte televizyon izliyor. Eşi ve oğlu spor kanallarını izliyor.	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı, Saat, Plaket, mum, Nikâh şekeri	Fotoğraf Albümü, Peçete, TV Sehpasının evrakları(garanti belgesi vb.), Telefonlarının Şarj Aletleri

Çizelge 5.16 (devam): Tüm katılımcıların kullanım kararları.

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	TV Ünitesinin Tercih Sebebi	Televizyonu n Kullanım Biçimi	TV Ünitesinin Üzerindeki Ürünler	TV Ünitesinin İçerisindeki Ürünler
G3K	Oturma Odası(Açık Mutfak İle Bir arada)/ Yaşam Ünitesi	Oturma Odası(Gündelik Hayat Burada Geçiyor), Televizyon İzlemek	Evlendikleri Dönemde Moda Olması, Televizyona Uygun Mobilya Seçimi	Çoğunlukla oğulları için çizgi film açık, akşamları belgesel, haber kanalları izleniyor	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı(Bozuk), Oyuncak Arabalar(Oğlu Aktif Olarak Oynuyor)	DVD'ler, Fotoğraf Albümleri, Katılımcının İvır-Zıvır şeyler olarak belirttiikleri
G4K	Salon/ TV Sehpa	Misafir Ağdırlamak	Yemek Odası Takımının Bir Parçası Olarak Set Halinde Alınmış	Salondaki televizyon pek izlenmiyor. Oturma odasındaki televizyon gün içerisinde sürekli açık.	Uydu Cihazı, Müzik Seti, Fotoğraflar, Tül Bir Örtü, Kül Tablası	Müzik Kasetleri, Fotoğraf Albümleri, Katlanmış Örtü
G5K	Oturma Odası/ Duvar Ünitesi	Oturma Odası, Misafir Odası, Yatak Odası	Televizyona uygun mobilya seçimi, Oda Kullanımına Uygunluk Arayışı	Belgeseller, televizyon dizileri, akşamları haberler ve yarışma programları izleniyor. DVD oynatıcı ile film izlenebiliyor.	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı, Fotoğraflar, Biblolar, Parfüm, Deodarat	Yastık, Yorgan, Kıyafetler,
G6K	Salon/ TV Ünitesi	Akşamları Televizyon İzlemek, Misafir Ağdırlamak	Vitrin Özelliklerine Sahip Fakat Çok Yer Kaplamayan Mobilya İhtiyacı, Vitrin Eşyalarının Yerleştirilebileceği Alan, Tabak Yerleştirmek için Dolap İhtiyacı	Gün içerisinde mutfaktaki televizyon izleniyor, salondaki akşam izleniyor. Genellikle bilgisayar televizyon ünitesinin üzerine yerleştirilip, televizyona bağlanarak film izleniyor.	Uydu Cihazı, CD Player, Fotoğraflar, Biblolar, Boncuk İşlemeli Örtüler, Alkollü İçecek Kutusu, Tablo, Plaket, Hoparlör, Modem, Telefon, Oda Kokusu	Hatırası Olan Bardaklar, Sürahiler(Korum a ve Sergileme Amaçlı), Misafir İçin Olan Yemek Takımları, Bardaklar, Pasta Tabakları
G7K	Oturma Odası/ Televizyon Sehpa	Oturma Odası	Televizyona Uygun Mobilya İhtiyacı, Çekmecelerini n Dağınmıklığı Toparlaması İsteği, Kitapları Depolama İsteği	Açıp-kapatıp kanal değıştirme dışında farklı bir kullanımı olmadığı ifade edilmiş.	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı, Saat, Fotoğraf, Gözlük	Cep Telefonu Şarj Aletleri, CD'ler

Çizelge 5.16 (devam): Tüm katılımcıların kullanım kararları

Katılımcı	Mekânın İsmi/ Televizyon Merkezli Mobilyanın İsmi	Mekânın İşlevi	TV Ünitesinin Tercih Sebebi	Televizyonu n Kullanım Biçimi	TV Ünitesinin Üzerindeki Ürünler	TV Ünitesinin İçerisindeki Ürünler
G8K	Salon/ Televizyon Sehpa	Oturma Odası, Misafir Ağırlamak	Mobilya Yenilerken Salon Takımının Bir Parçası Olarak, Tüm Takım; Eşyaları Uygun Şekilde Depolayabilm eye Yönelik Alınmış	Akaşamları eşiyle birlikte izliyorlar.	Uydu Cihazı, Kolonya Şişeleri, Fotoğraf, Kül Tablası, Aksesuar Objeler, Boncuk İşlemeli Örtüler	Tablet Bilgisayarlar, 3 Boyutlu Görüntü Gözlükleri, Önemli Evraklar, Cep Telefonu Şarj Aletleri, CD'ler
G9K	Salon/ TV Ünitesi	Oturma Odası, Yemek, Film İzlemek, Misafir Ağırlamak	Televizyonu Uygun Görüş Açısıyla İzleme İhtiyacı, Mutfakta Çok Kullanılmaya n Eşyaları Depolayabilm e İsteği	Genellikle akşamları ya da haftasonu sabah film izleniyor.	Kitaplar, Oyun Konsolu, Ev Telefonu, Dekoratif Nesneler, Gümüş Şekerlik	3 Boyutlu Görüntü Gözlükleri, Oyun Konsolu Aparatları, CD'ler, DVD'ler, Televizyon ile ilişkili Eşyalar, Yemek Takımı
G10K	Salon/ TV Sehpa(Yem ek Odası Takımının Bir Parçası)	Oturma Odası, Yemek, Televizyon İzlemek, Misafir Ağırlamak	Mobilya Yenileme İhtiyacı, Yemek Odası Takımlarının O Dönem Moda Olması	Eşi haber ve spor programların ı izliyor. Ortak beğendikleri dizileri izliyorlar. Bilgisayarı televizyona bağlayıp film izliyorlar.	Uydu Cihazı, Ev Telefonu, Defter, Şamdan, Kızlarının Çocukluk Ayakkabısı	İlaç Kutuları, Telefonların Şarj Aletleri, Yemek Masası Örtüleri
G11K	Salon/ TV Sehpa(Yem ek Odası Takımının Bir Parçası)	Oturma Odası, Yemek, Film İzlemek, Misafir Ağırlamak	Yeni Televizyon Alımı ve Mobilya Yenileme İhtiyacı	Eşi televizyonu bilgisayara bağlayarak film izliyor, kendisi bebekle ilgilendiği için izlemiyor.	Uydu Cihazı, Kumandalar, Modem	Elektronik Aletler, Şarj Aletleri, İvır Zıvır Eşyalar

Ayrıca Çizelge 5.17'de Şekil 5.16'daki verilerden yola çıkarak, televizyon merkezli mobilyalar ile birlikte kullanılan eşyalar üst başlıklar altında kategorize edilmiş ve envanteri çıkarılmıştır. Çizelgede sunulan kategorizasyondan yola çıkarak söylenebilir ki televizyon merkezli mobilyalar hatırası olan eşya ve nesnelerin sadece sergilendiği değil, saklandığı da bir mobilyadır.

Çizelge 5.17 : Katılımcıların televizyon merkezli mobilyalarındaki eşyaların envanteri.

Katılımcı	Elektronik Cihazlar	Süs Eşyaları	Sergilenen Hatıra Nesneler	İşlevsel Eşyalar	Depolanan Eşyalar	Diğer
G1E		Biblo, vazo	Hediye nesneler, Fotoğraflar	Uydu alıcı, DVD Oynatıcı, 3 Boyutlu Görüntü Gözlükleri, Peçetelik,		
G2K		Mum	Plaket, Nikâh şekeri	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı, Telefonların Şarj Aletleri, Peçete,	TV Sehpasının evrakları (garanti belgesi vb.)	Fotoğraf Albümü, Saat
G3K		DVD Oynatıcı (Bozuk)		Uydu Cihazı, Oyuncak Arabalar (Oğlu Aktif Olarak Oynuyor)	DVD'ler, Katılımcının İvır-Zıvır şeyler olarak belirttikleri	Fotoğraf Albümleri
G4K		Tül Bir Örtü	Fotoğraflar	Uydu Cihazı, Müzik Seti, Kül Tablası	Müzik Kasetleri, Katlanmış Örtü,	Fotoğraf Albümleri
G5K		Biblolar	Fotoğraflar	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı, Parfüm, Deodorant, Yastık, Yorgan, Kıyafetler,		
G6K		Biblolar, Boncuk İşlemeli Örtüler, CD Player	Fotoğraflar, Tablo, Plaket, Hatırası Olan Bardaklar, Sürahiler (Koruma ve Sergileme Amaçlı)	Uydu Cihazı, Hoparlör, Modem, Telefon, Oda Kokusu, Kutuda Alkollü İçecek, Misafir İçin Olan Yemek Takımları, Bardaklar, Pasta Tabakları		
G7K			Fotoğraf	Uydu Cihazı, DVD Oynatıcı, Cep Telefonu Şarj Aletleri,	CD'ler	Saat, Gözlük

Çizelge 5.17 (devam): Katılımcıların televizyon merkezli mobilyalarındaki eşyaların envanteri.

.Katılımcı	Elektronik Cihazlar	Süs Eşyaları	Sergilenen Hatıra Nesneler	İşlevsel Eşyalar	Depolanan Eşyalar	Diğer
G8K		Kolonya Şişeleri, Aksesuar Objeler, Boncuk İşlemeli Örtüler	Fotoğraf	Uydu Cihazı, Tablet Bilgisayarlar, 3 Boyutlu Görüntü Gözlükleri, Cep Telefonu Şarj Aletleri, Kül Tablası,	Önemli Evraklar, CD'ler	
G9K		Dekoratif Nesneler, Gümüş Şekerlik,		Kitaplar, Oyun Konsolu, Oyun Konsolu Aparatları, Ev Telefonu, 3 Boyutlu Görüntü Gözlükleri, Yemek Takımı	CD'ler, DVD'ler, Televizyon ile ilişkili Eşyalar,	
G10K		Şamdan	Kızlarının Çocukluk Ayakkabısı	Uydu Cihazı, Ev Telefonu, Defter, İlaç Kutuları, Telefonların Şarj Aletleri, Yemek Masası Örtüleri		
G11K				Uydu Cihazı, Kumandalar, Modem, Elektronik Aletler, Şarj Aletleri,	İvır Zıvır Eşyalar	

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER

6.1 Çalışmaya Genel Bakış

Bu tez çalışmasında öncelikle belirlenen kapsam ile ilgili literatürde öne çıkan metinler taranarak, araştırmanın temelleneceği zemin hazırlanmıştır. Bu zeminin devamında televizyon ve mobilya ile ilgili değişimlerin üzerinden geçilmiş, ardından araştırmanın yöntemi ve bu yöntem kapsamında yürütülen çalışmalar anlatılmıştır. Araştırma bulguları dahilindeki katılımcı ifadeleri, tez metni içerisinde alıntılanarak, nitel araştırmanın müsaade ettiği ölçüde tarafsızlık korunarak, bulgular ortaya dökülmüş ardından araştırma kapsamında öne çıkan noktalara değinilmiştir. Araştırma bulguları her ne kadar olabildiğince tarafsızca yansıtılmaya çalışıldığı ifade edilse de araştırmacının filtresinden geçtiği unutulmamalıdır.

Elde edilen bulguların bir kısmı tablolaştırılarak katılımcıların oturduğu genel çerçeve ve ortaklıklar, farklılıklar gösterilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulguların analizinden yola çıkarak kısıtlı bir katılımcı sayısına rağmen katılımcıların çoğu, önemli ve gündelik hayatta sık sık lazım olabilecek, hızlı ulaşmak istedikleri şeyleri evin en çok kullanılan odasında bir arada depolamaya eğilimlidir. Diğer taraftan kendilerine belirli anıları, sevdiği kişileri hatırlatan çeşitli süs eşyası, fotoğraf gibi şeyleri ise televizyonun etrafına yerleştirerek hem bu kişilere değer verdiklerini göstermek istediklerini hem de devamlı görerek özledikleri kişilerin özlemine gidermeye çalıştıkları söylenebilir. Bu bağlamda görüşülen kişilerde hatıra objelerinin hala önemli olması ile ilgili olarak, Ayata(2005)'nin kentlerde yaşayan üst orta sınıfların evlerinde hatıra nesnelerine rastlanmaması tespitinden farklı bulgular ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca, katılımcılar evlerine yeni mobilya alırken o dönemin popüler ürünlerini tercih edebilmektedirler. Fakat mobilya alım veya değiştirme kararları hayatlarındaki evlenme, çocuklarının doğması, yeni bir eve taşınma gibi değişimlerle kesiştiği takdirde yeni mobilya alımı tercih edilmektedir. Hayatlarında bir değişiklik yaşanmadan sadece mobilya değiştirmek maksadıyla alım tespit edilmemiştir.

Teknolojik aletleri değiştirme kararı, mobilyaları değiştirme kararına nazaran; teknolojinin gelişim hızı ve kullanım standartlarında yarattığı pozitif anlamdaki farklılıklara bağlı olarak daha kolay verilebilmektedir. Mobilyalar ise mümkün olması durumunda önce onarılmakta, daha sonra ise köy evi, balkon, evin iç kısımları gibi alanlarda değerlendirilebilmektedir. Benzer şekilde teknolojik aletler için daha kolay yenileme kararı alınabilmesine karşın eskileri atılmamakta, evin farklı odalarında kullanılabilmekte ya da sadece saklanabilmektedir. Salon mobilyalarının, perdeler, aydınlatmalar, halı, duvar rengi gibi bileşenlerle uyumu ve kendi içlerindeki uyumu katılımcıların çoğu tarafından, ifadelerinden yola çıkarak, oldukça önemli gözükmeğdir. Bir diğer sonuç ise salonlarda yer alan eski vitrin, gümüşlük, konsol gibi mobilyaların fazla yer işgal etmesi gerekçe gösterilerek salondan kaldırılması, onun yerine derinliği daha az olan ve isteğe bağlı bir depolama sağlayan televizyon ünitesi gibi mobilyalar tercih edilmesi sözkonusudur. Katılımcıların odalar ile ilgili kullanım analizleri göstermiştir ki, televizyonun bulunduğu odayı yaşam alanına dönüştürmesinin yanısıra, tersinden baktığımızda da gündelik hayatın en yoğun kullanılan odalarında televizyon bulunmaktadır.

Katılımcılar; televizyon ünitesi, televizyon sehpaşı gibi yeni mobilyaları sıklıkla modernlikle ilişkilendirilmekte, bu nedenle dantel örtü kullanımından, yakışmadığı gerekçesiyle birlikte çevrelerinde kimsenin dantel kullanmaması gibi nedenlerle, uzak durulmaktadır.

Televizyon merkezli mobilya kullanımında ana etken; dekoratif görüntünün yanı sıra katılımcıların konutlarının duvarına delik açmak istememeleri de olabilir. Sadece televizyonu yerleştirmek maksadıyla değil, diğer fotoğraf çerçeveleri, saat,...vb aksesuarlar televizyon ünitesi veya sehpaşı üzerine konumlandırılarak duvara çivi deliği açmaktan sakınılmış da olunmaktadır. Diğer taraftan oda içerisinde televizyon merkezli mobilyanın ve katılımcıların isteğine rağmen yerinin değiştirilememesinin nedenleri arasında; konut içerisindeki pencere, petek, kapının bulunduğu konuma göre çok fazla seçenek olmaması da belirtilebilir.

Katılımcılar mobilyalarını genellikle takım almaktadır, fakat televizyon ünitelerinin diğer mobilyalarla uyumuna dikkat edilmesinin yanında, tasarımıyla farklılık sağlaması da istenebilmektedir. Evin ferah ama zengin, dolu, uyumlu gözükmesi katılımcılar arasında istenen bir durum olarak görülebilir. Mobilya alımlarına bakıldığında; yerel mağazalardan rüştünü ispatlayanlardan alışverişe ve ulusal markalardan alışverişe rastlanmıştır. Katılımcıların çoğunda televizyon merkezli

mobilyalarına özgü aksesuar alımı yoktur, hediye veya var olan süs eşyaları yerleştirdikleri gözlenmiştir. Katılımcıların televizyon merkezli mobilyalarına yerleştirdiği süs eşyalarında fonksiyonel anlamda atıl fakat belirli bir görsel boşluğu doldurma vurgusuyla yerleşim yapmaları söz konusudur.

Salonların misafir odası olmaktan uzaklaştığı, gündelik hayatın geçtiği oturma odası ve misafir ağırlama işlevini aynı odanın yerine getirdiği örnekler görülmekle birlikte, salonu sadece misafirler geldiğinde kullanma davranışı da devam etmektedir. Katılımcılar üzerinden konuşacak olursak evin küçük olması durumunda salon çok fonksiyonlu olarak kullanılmakta, büyük evlerde ise salon ve oturma odası ayrı olmakla birlikte, ayrıca çalışma odası veya bilgisayar odası gibi bir oda kullanımı daha görülebilmektedir.

Televizyon merkezli tasarlanan mobilyaların kullanımıyla ilgili verilerin analizinden ortaya çıkan sonuçlar şunlardır:

Ünitenin kullanımında öne çıkan ana kullanım amaçları: “görme ve gösterme”, “depolama ve saklama”, “saklama ve sergileme”, “sergileme ve kolay erişim”, “saklama ve kolay erişim” işlevlerinin bir arada yerine getirilmesidir. Bu işlevler; televizyon merkezli tasarlanan mobilyalarda, televizyonun durduğu yüzeyin boş kalan kısımları, açık raflar, cam kapaklı dolaplar, çekmeceler, kapaklı raf modülleri gibi tasarım bileşenlerinin kombinasyonları ile karşılanmaktadır.

Teknolojinin çok hızlı gelişip, değiştiğine şahit olduğumuz şu yıllarda, televizyon ünitesinin varoluş koşullarının yakın bir tarihte yokolabileceği eleştirileri yapılabilir, fakat araştırma süresince kaynak taramalarından ve görüşmelerden yola çıkılarak gözlemlenen durum şudur: Hediyeler digital ortama taşınmadığı, insanlar kişisel geçmişlerine ve atalarına dair anıları saklamak istediği sürece konutlarının en çok zaman geçirdikleri odasında bir alan ayırmak isteyebileceklerdir. Diğer taraftan hiçbir anı değeri taşımasalar bile, vazo, saat gibi nesneler televizyon etrafında konumlandırılabilir.

6.2 Kısıtlar ve İleride Yapılabilecek Çalışmalar

Araştırma kapsamında yapılan görüşmelerde, görüşme sorularının çok detaylı hazırlanması, zaman zaman araştırmanın odağının dağılmasına neden olabilmektedir, bu anlamda görüşme kayıtlarının deşifrelerinden çok fazla veri elde edilmesiyle birlikte, bu bilgi kümesi, bulguları hantallaştırarak zaman zaman konunun dağılmasına neden

olabilmiştir. Ayrıca araştırma kısıtlı bir katılımcı sayısı ve nispeten küçük bir şehirde yürütülmüştür. Bu anlamda, araştırmanın bir benzeri metropollerde yürütülürse farklılıklar ve benzerlikler araştırılarak daha zengin bir bilgiye ulaşılabilir. Bununla birlikte, araştırma kapsamında yapılan yüzyüze görüşmelerden elde edilen bulguların ve yorumların kısıtlı kaldığı, fakat araştırmacının dikkatini çeken bir kaç nokta üzerinde durmak ileriki araştırmalar için faydalı olabilir. Bu noktalardan biri katılımcıların kullandıkları eşyalar ile ilgili sıklıkla “farklılık”, “modernlik”, “uyumluluk” gibi vurgular yapmakla birlikte bu kavramların altını ne ile doldurduklarının araştırmacı tarafından ürünlerin tasarımı ile özdeşleştirilmesi, fakat bu durum ile ilgili sadece biçimsel olmayan, katılımcıların güncel gelişmelere yönelik tutumlarıyla ilintili farklı bulgular ortaya çıkabilmesi ihtimal dahilindedir. Bu noktalardan bir diğeri ise, katılımcılar ifadelerinde sık sık odalarındaki eşyaların yerlerini değiştirdiklerini belirtmişlerdir, bu durumun nedeni detaylı olarak analiz edilebilir. Mobilya kullanımında ve üretiminde kullanıcının güvenliğinin ne kadar dikkate alındığı, mobilyanın tasarımında hangi oranda belirleyici olduğu ile ilgili özellikle çocukların güvenliğine odaklanılarak da bir araştırma yürütülebilir.

KAYNAKLAR

- Archer, B.** (1999). On the Methods of Research, Ankara: METU Faculty of Architecture Press.
- Arslan, Z.** (2011). *Urban middle class, lifestyle and tastes in Keçiören and Çankaya, Ankara: Distinction through home furniture, furnishing and decoration*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, M.E.T.U., Ankara, Turkey.
- Attfield, J.** (2000). *Wild Things: The Material Culture of Everyday Life*. Oxford, Berg Publishing.
- Ayata, S.** (1988). Kentsel Orta Sınıf Ailelerde Statü Yarışması ve Salon Kullanımı. *Toplum ve Bilim*, 42, (5-25).
- Ayata, S. & G. Ayata, A.** (1996). *Konut, Komşuluk ve Kent Kültürü*. Ankara: ODTÜ Basım İşliği.
- Ayata, S.** (2005). Yeni Orta Sınıf ve Uydu Kent Yaşamı. In Kandiyoti, D. & Saktanber, A. (Eds.), *Kültür Fragmanları: Türkiye’ de Gündelik Hayat*. (ss. 37-56). İstanbul, Metis.
- Baudrillard, J.** (2014). *Nesneler Sistemi*. İstanbul, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
- Bilgin, N.** (1986). Çeşitli Sosyo-Kültürel Gruplarda Eşya Sistemleri ve İnsan Eşya İlişkileri. Ankara, Teknografik Matbaası.
- Bilgin, N.** (1991). *Eşya ve İnsan*. Ankara, Gündoğan Yayınları.
- Bourdieu, P.** (1984). *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*. Erişim Adresi ve Tarihi: http://books.google.com.tr/books?id=nVaS6gS9Jz4C&hl=tr&source=gbs_navlinks_s 05. 01. 2013
- Chaney, D.** (1999). *Yaşam Tarzları*. Ankara, Dost Kitabevi Yayınları.
- Csikszentmihalyi, M. and Rochberg-Halton, E.** (1981). *The meaning of things: Domestic Symbols and the Self*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Çelikoğlu, Ö.** (2011). *Çekyatın Öyküsü: Türkiye’de toplumsal değişime tanıklık eden bir mobilya*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.
- Dant, T.** (1999). *Material Culture: In the Social World*. Buckingham, Open University Press.
- Eriç, M., Ersoy, H. Y. & Yener, N.** (1986). *Günümüz konutunda rasyonel donatım*. İstanbul: Teknografik Matbaası.
- Gottdiener, M.** (1995). *Postmodern Göstergeler: Maddi Kültür ve Postmodern Yaşam Biçimleri*. Ankara, İmge Kitabevi.

- Kandiyoti, S. & Saktanber, A.** (2005). *Kültür Fragmanları: Türkiye’de Gündelik Hayat*. İstanbul, Metis Yayıncılık.
- Kandiyoti, D.** (1977). Some Implications of Social Change for Housing Design. *Middle East Technical University Journal of Faculty of Architecture* (3) pp. 101-117.
- Kavalcı, G.** (2011). *Zigon, Orta Sehpa, Fiskos: Bir Tasarım Ürünü Olarak Sehpalar Üzerinde Kullanıcı Odaklı Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Technical University, İstanbul, Türkiye.
- Money, A.** (2007). Material Culture and Living Room: The Appropriation and Use of Goods in Everyday Life. *Journal of Consumer Culture*, 7/3, pp. 355-377. Londra, Sage Pub.
- Mutlu, E.** (1999). *Televizyon ve Toplum*. Ankara, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Sekreterlik Basım ve Yayın Müdürlüğü Ofset Tesisleri.
- Bayram, N.** (2002). *Toplum ve İletişim*. Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları. bayram
- Öncü, A.** (1999). İdeal Ev Mitolojisi Sınırları Aşarak İstanbul’a Ulaştı. *Birikim*, 123, (26- 34).
- Özsoy, A.** (2011). *Televizyon ve İzleyici: Türkiye’de Dönüşen Televizyon Kültürü ve İzleyici*. Ankara, Ütopya Yayınevi.
- Punch, K.** (1998). *Introduction to Social Research: Quantitative & Qualitative Approaches*, London, Sage Publications.
- Ruppert, W.** (1996). *Bisiklet, Otomobil, Televizyon: Gündelik Eşyaların Kültür Tarihi*. İstanbul, Kabalcı Yayınevi.
- Schlereth, T. (Ed.).** (1985). *Material Culture: A research Guide*. Lawrence, University Press of Kansas.
- Schwartz Cowan, R.** (1976). The “Industrial Revolution” in the Home: Household Technology and Social Change in the 20th Century. *Technology and Culture Magazine*.
(Erişim adres ve tarihi: http://xroads.virginia.edu/~drbr/r_uth.html 05.01. 2013)
- Serim, Ö.** (2007), *Türk Televizyon Tarihi 1952-2006*, İstanbul, Epsilon Yayınları.
- Shove, E., Watson, M., Hand, M. & Ingram, J.** (2007). *The Design of Everyday Life*. Oxford, Berg Publishing.
- Tanrıöver, H. U.** (2015), Diziler: Türkiye’nin En Sevdiği Alışkanlık. *National Geographic Türkiye*, Nisan, 64-81.
- Veblen, T.** (2005). *Aylak Sınıfın Teorisi*. İstanbul, Babil.
- Uluslan, U.** (2007) *Endüstri Ürünleri Tasarımında Sosyal Statü- Ürün Etkileşimi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara University, İstanbul, Turkey.
- Yıldırım, A. and Şimşek, H.** (2011) *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Url-1**<<http://objectier.tumblr.com/page/6>>, alındığı tarih: 10.04.2015

Url-2<https://mrtplus.wordpress.com/2011/09/07/a-history-of-tv-tech-innovation/>
alındığı tarih: 10.10.2015

Url-3<http://tv.toptenreviews.com/flat-panel/>> alındığı tarih: 10.10.2015

Url-4<http://www.teknokulis.com/dosyalar/digerdosyalar/2013/05/20/smart-tv-akilli-tv-nedir?paging=1>> alındığı tarih: 10.10.2015

Url-5<http://www.istikbal.com.tr/panel-mobilya/tv-sehpalari/diva-plazma-tv-sehpasi>> alındığı tarih: 10.09.2015

Url-6<http://www.istikbal.com.tr/panel-mobilya/compact-tv-uniteleri/caprice-duvar-unitesi>> alındığı tarih: 10.09.2015

Url-7<http://www.istikbal.com.tr/panel-mobilya/compact-tv-uniteleri/caprice-duvar-unitesi>> alındığı tarih: 10.09.2015

EKLER

EK A.1: İlk Görüşme Formu

EK A.2: Düzenlenmiş Nihai Görüşme Formu

EK A.3: Örnek Görüşme Deşifresi

EK A.1: İlk Görüşme Formu

GÖRÜŞME FORMU

GİRİŞ

Merhaba benim adım Nesrin Türer ve İstanbul Teknik Üniversitesi'nde Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü yüksek lisans öğrencisiyim. "Televizyon Sehpasından Yaşam Ünitesine: Sosyal ve Kültürel Değişimlerin Televizyon Merkezli Tasarlanan Mobilyalar Üzerinden İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezim kapsamında araştırma yapıyorum. Bu kapsamda sizinle gündelik hayatınız, eviniz ile ilgili kararlarınız, televizyon ve televizyon üniteniz hakkında görüşmek istiyorum.

- Araştırma sonuçlarını yazarken görüştüğüm bireylerin isimlerini kesinlikle rapora yansıtmayacağım.
- Başlamadan önce, bu söylediklerimle ilgili belirtmek istediğiniz bir düşünce ya da sormak istediğiniz bir soru var mı?

Görüşme Başlık ve Soruları

Kişisel Bilgiler

- Adı- Soyadı
- Cinsiyet / Doğum Yılı
- Eğitim Düzeyi/ Meslek/ Çalışma gün ve Saatleri

Aile (Hane Halkı) Bilgileri

- Konutta daimi olarak kim/kimler yaşıyor?
- Yaşları kaç?
- Eğitim durumları/ Meslekleri nedir?
- İş veya okulda geçirdikleri zaman hangi günlerde ve hangi saat aralıklarındadır?
- Sizin ve hane halkının toplam yıllık geliri ne kadar? (İsteğe bağlı)

Konut Bilgileri

- Konutun türü nedir? (Apartman dairesi, müstakil ev, site içerisinde daire)
- Konutta kaç oda var? Kullanım amaçları nelerdir?
- Genel hatlarıyla konutun planı nasıl?
- Konut kaç m²,en geniş odanız/odalarınız hangisi?

Konut ve Hane Halkı Etkileşimi

- Konutunuz kiralık mı?
- Ne kadar süredir bu evde yaşıyorsunuz?
- Ev içerisinde geçirdiğiniz zaman hangi günlerde ve hangi saat aralıklarındadır?
- Ev içerisinde en uzun süreyi hangi oda ya da odalarda geçirirsiniz?
- Evdeki bir gününüzü anlatabilir misiniz?
- Evde veya işte olmadığınız zamanlarda neler yaparsınız?

Televizyon, TV Sehpa/ Ünitesi, Odalar ve Kullanım Kararları

- Evinizde kaç tane televizyonunuz var? Özellikleri nelerdir? Ne zaman almıştınız?
- Televizyon alımınızı etkileyen faktörler nelerdir? Televizyonunuzu alırken nelere (hangi özelliklerin olmasına) dikkat ettiniz?
- Televizyon ya da televizyonlarınızı hangi odalara yerleştirdiniz? Kimler tarafından hangi zamanlarda izleniyorlar?
- TV Sehpanız/ünitenizi hangi odada kullanmayı tercih ettiniz?
- TV sehpa/ünitenizin olduğu odada başka hangi eşyalar var? Odanın dekorasyonu nasıl?
- Bu odadaki eşya yerleşiminde nelere dikkat ediyorsunuz?
- Eve aldığınız eşyaları nerelerden almayı tercih ediyorsunuz?(marka, ulaşma kanalı, fiyat)
- TV Sehpanızı/ünitenizi alırken nelere dikkat ettiniz? Hangi kaynaklardan örnekler incelediniz? (Dergi, firmaların internet siteleri, bloglar, arkadaşların tavsiyesi, arkadaşların evindeki örnekler, reklamlar, ölçüye özel tasarım yapan firmaların örnekleri)
- TV sehpanızı/ünitenizi ne zaman aldınız? Nereden aldınız? Fiyatı ne kadar?
- TV sehpa/ünitesi eve ve kişisel tercihlere göre özel tasarım olarak mı üretilmiş? Neden özel tasarım tercih edilmiş?
- TV sehpa/ünitesinin tasarımı nasıl? Fonksiyonel anlamda hangi işlevleri yerine getiriyor?
- Televizyonunuzun özellikleri ile TV sehpanız/ünitenizin biçimi arasında ilişki var mı?

- Eğer ürünün bir ya da birkaç parçasını ya da özelliğini değıştirebilecek olsanız neyi/neleri değıştirirdiniz? Neden?

TV Sehpaşı/ Ünitesinin Kullanım Süreci

- TV Sehpaşı/ Ünitesinin yerleşimini kim/kimler yapıyor?
- Temizlik ve bakımıyla kim ilgileniyor?
- TV Sehpaşına/ Ünitesine neler yerleştirilmiş? Nasıl konumlandırılmış? Neden? Televizyonun ve Sehpanın/ Ünitenin bulunduğu duvarda neler var?
- TV Sehpanızdaki/ Ünitenizdeki objelerin hikâyesi var mı? Buradaki objeleri nerelerden aldınız?
- Mobilyalarınızı hangi durumlarda ve ne kadar zaman aralıklarıyla yenilersiniz? Neden?
- TV sehpanızı/ünitenizi ne kadar süreyle kullanmaya devam etmeyi planlıyorsunuz?
- Televizyon değıştirmeyi planlıyor musunuz?
- Televizyonunuzu değıştirirseniz TV sehpanızı/ünitenizi yeniler misiniz?
- Televizyonunuzu duvara monte etmek yerine neden TV sehpaşı/ünitesi almayı tercih ettiniz?
- Son olarak buraya kadar sorduklarıma ya da sizin anlattıklarınıza eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Görüşmeyi kabul ettiğiniz ve sorularıma cevap verdiğiniz için teşekkür ederim.

EK A.2: Düzenlenmiş Nihai Görüşme Formu

GÖRÜŞME FORMU

GİRİŞ

Merhaba benim adım Nesrin Türer ve İstanbul Teknik Üniversitesi'nde Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü yüksek lisans öğrencisiyim. "Televizyon Sehпасından Yaşam Ünitesine: Sosyal ve Kültürel Değişimlerin Televizyon Merkezli Tasarlanan Mobilyalar Üzerinden İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezim kapsamında araştırma yapıyorum. Bu kapsamda sizinle gündelik hayatınız, eviniz ile ilgili kararlarınız, televizyon ve televizyonunuzun üzerinde yer aldığı mobilyanız hakkında görüşmek istiyorum. Görüşme süresinin yaklaşık olarak 45 dakika sürmesini planlıyorum.

- Araştırma sonuçlarını yazarken görüştüğüm bireylerin isimlerini kesinlikle rapora yansıtmayacağım.
- Başlamadan önce, bu söylediklerimle ilgili belirtmek istediğiniz bir düşünce ya da sormak istediğiniz bir soru var mı?

Görüşme Başlık ve Soruları

Kişisel Bilgiler

- Adı- Soyadı
- Cinsiyet / Doğum Yılı
- Telefon Numaranız (İsteğe Bağlı)
- Eğitim Düzeyi/ Meslek/ Çalışma gün ve Saatleri

Aile (Hane Halkı) Bilgileri

- Konutta daimi olarak kim/kimler yaşıyor? (Daimi olarak konutta yaşamayan fakat belirli zaman aralıklarında düzenli olarak kalan birisi/ birileri var mı? Var ise onların bilgilerini de verir misiniz?)
- Yaşları kaç?
- Eğitim durumları/ Meslekleri nedir?
- İş veya okulda geçirdikleri zaman hangi günlerde ve hangi saat aralıklarındadır?
- Sizin ve hane halkının toplam yıllık geliri ne kadar? (İsteğe bağlı)

Konut Bilgileri

- Konutun türü nedir? (Apartman dairesi, müstakil ev, site içerisinde daire)
- Konutta kaç oda var? Kullanım amaçları nelerdir?
- Genel hatlarıyla konutun planı nasıl?
- Konut kaç m²,en geniş odanız/odalarınız hangisi?

Konut ve Hane Halkı Etkileşimi

- Konutunuz kiralık mı, ev sahibi misiniz? Başka ev ya da evleriniz var mı?
- Ne kadar süredir bu evde yaşıyorsunuz?
- Ev içerisinde geçirdiğiniz zaman hangi günlerde ve hangi saat aralıklarındadır?
- Ev içerisinde en uzun süreyi hangi oda ya da odalarda geçirirsiniz?
- Evdeki bir gününüzü anlatabilir misiniz?(İş günlerinde ve tatil günlerinde)
- Evde veya işte olmadığınız zamanlarda neler yaparsınız?

Televizyon, TV Sehпасı/ Ünitesi, Odalar ve Kullanım Kararları

- Evinizde kaç tane televizyonunuz var? Özellikleri nelerdir? Ne zaman almıştınız?
- Televizyon seçimini kim ya da kimler yaptı? Televizyon alımınızı etkileyen faktörler nelerdir? Televizyonunuzu alırken nelere (hangi özelliklerin olmasına) dikkat ettiniz?
- Televizyon ya da televizyonlarınızı hangi oda ya da odalara nasıl yerleştirdiniz?(Duvara monte, TV sehпасı üzerinde, TV ünitesi, Duvar Ünitesi, Yaşam Ünitesi ile)
- Televizyon kimler tarafından hangi zamanlarda izleniyorlar?
- Televizyonunuzun en çok kullandığınız özellikleri hangileri?
- Televizyonunuz ile birlikte kullandığınız elektronik alet var mı? Var ise hangileri?
- (En çok izlenen) Televizyonunuzu ne tip bir mobilya üzerine yerleştirdiniz? Hangi odada kullanmayı tercih ediyorsunuz?
- TV sehпасı/ünitenizin olduğu odada başka hangi eşyalar var? Odanın dekorasyonu nasıl?
- Bu odadaki eşya yerleşiminde nelere dikkat ediyorsunuz? TV sehпасınızı/ ünitenizi oda içerisine hangi kaygılarla, nasıl konumlandırıdınız? Gerekli görürseniz yerini değiştirir misiniz?
- Eve aldığınız eşyaları nerelerden almayı tercih ediyorsunuz?(marka, ulaşma kanalı, fiyat)

- TV Sehpanızı/ünitenizi alırken nelere dikkat ettiniz? Hangi kaynaklardan örnekler incelediniz? (Dergi, firmaların internet siteleri, bloglar, arkadaşların tavsiyesi, arkadaşların evindeki örnekler, reklamlar, ölçüye özel tasarım yapan firmaların örnekleri)
- TV sehpanızı/ünitenizi ne zaman aldınız? Nereden aldınız? Fiyatı ne kadar?
- TV sehpaı/ünitesi eve ve kişisel tercihlere göre özel tasarım olarak mı ürettilirilmiş? Neden özel tasarım tercih edilmiş?
- TV sehpaı/ünitesinin tasarımı nasıl? Fonksiyonel anlamda hangi işlevleri yerine getiriyor?
- Televizyonunuzun özellikleri ile TV sehpanız/ünitenizin biçimi arasında ilişki var mı?
- Eğer ürünün bir ya da birkaç parçasını ya da özelliğini değiştirebilecek olsanız neyi/neleri değiştirdiniz? Neden?

TV Sehpaı/ Ünitesinin Kullanım Süreci

- TV Sehpaına/ Ünitesine neler yerleştirilmiş? Nasıl konumlandırılmış? Neden?
- Televizyonun ve Sehpanın/ Ünitenin bulunduğu duvarda neler var? Diğer duvarlarda neler var?
- TV Sehpanıdaki/ Ünitenizdeki objelerin hikâyesi var mı? Buradaki objeleri nerelerden aldınız? Neden TV sehpaı üzerine yerleştirdiniz?
- TV Sehpaı/ Ünitesinin yerleşimini kim/kimler yapıyor?
- Temizlik ve bakımıyla kim ya da kimler ilgileniyor?
- TV sehpanızı/ünitenizi ne kadar süreyle kullanmaya devam etmeyi planlıyorsunuz?
- Mobilyalarınızı hangi durumlarda ve ne kadar zaman aralıklarıyla yenilersiniz? Neden?
- Televizyon değiştirmeyi planlıyor musunuz?
- Televizyonunuzu değiştirirseniz TV sehpanızı/ünitenizi yeniler misiniz?
- Televizyonunuzu duvara monte etmek yerine neden TV sehpaı/ünitesi almayı tercih ettiniz?
- Son olarak buraya kadar sorduklarıma ya da sizin anlattıklarınıza eklemek istediğiniz bir şey var mı?
- Sizin ya da anne-babanızın geçmişteki salon ya da oturma odasının gözüktüğü fotoğrafınız var mı? Var ise görebilir miyim?

Görüşmeyi kabul ettiğiniz ve sorularıma cevap verdiğiniz için teşekkür ederim.

EK A.3: Örnek Görüşme Deşifresi

Görüşme Tarih ve Süresi: 16.01.2015 14:46 19dk 25sn

Öğretmen olan [REDACTED] Hanım ile çok yoğun olduğu için okulunda öğretmenler odasında görüştük. Daha sonra, sanırım ertesi gün evine gidip salonun fotoğraflarını çektim, Türk kahvesi ikram etti, fotoğraf çekmeye gittiğim gün diğer komşularıyla da tanıştırmak, görüşme yapmamı sağladı. [REDACTED] Hanım ile annemin bir arkadaşı vesilesiyle iletişime geçip, görüşme öncesinde tanıştık. Annemin aynı arkadaşı vesilesiyle komşusu olan [REDACTED] Hanım ile de görüşmüştüm.

N: Giriş

Başlamadan önce sizin sormak istediğiniz bir şey varsa cevaplayabilirim.

S: Şu anda yok.

N: Tamam, isim soy isim?

S: [REDACTED]

N: hı hı, doğum yılınız?

S: 1976

N: Telefon numaranız bende var ama burada kayıtlı olması için söyleyebilir misiniz?

S: tamam. [REDACTED]

N: Eğitim düzeyiniz?

S: Lisans

N: Mesleğiniz?

S: Öğretmen.

N: hı hı, çalışma gün ve saatleriniz hangi aralıklar?

S: 5 tam gün.

N: Sabahtan akşama kadar mı?

S: Evet, 8:20-3:40

N: peki, oturduğunuz, şu an ikamet ettiğiniz evde kimler yaşıyor daimi olarak?

S: Çekirdek aileyiz, iki çocuğum, eşim ve ben.

N: Yaşları kaç, yani eşiniz ve çocuklarınızın yaşları kaç?

S: hı hı, 42 yaşında eşim, oğlum 15 yaşında ve kızım 9 yaşında.

N: hı hı, onların eğitim durumları, meslekleri ya da hangi okullara gidiyorlar anlatabilir misiniz?

S: hı hı, eşim lisans mezunu. Oğlum lise 1'de, kızım 3. Sınıfta.

N: hı hı, eşinizin mesleği nedir?

S: Kütüphaneci. [REDACTED]

N: hı hı, hangi günlerde gidiyor o?

S: o da yine 5 tam gün çalışıyor. 8 buçuk- 5 buçuk.

N: hı hı hı hı, ı peki bu biraz kişisel bir soru ama isterseniz cevap verebilirsiniz?

S: Tamam.

N: Toplam hane geliri ne kadar diye sorucam?

S: 5000 civarı.

N: hı hı, çocuklar okula tüm günler gidiyor mu haftaiçi?

S: evet, evet.

N: Peki oturduğunuz konutun türü nedir? Hani apartman mı...

S: Lojman. Hı hı apartman, lojman.

N: ama birkaç bloktan oluşan bir lojman mı?

S: Evet, evet evet evet.

N: immm konutta peki kaç oda var?

S: 3 oda, salon, mutfak ve koridor.

N: Odaları hangi amaçlarla kullanıyorsunuz?

S: 11 oğlumun odası ve kızımın odası ayrı, iki oda onlara ait, bir oda yatak odamız, salon; oturma odası ve salon, günlük yaşamımızı salonda sürdürüyoruz.

N: eee en geniş odası salon mu?

S: Evet, evet.

N: Toplam kaç metrekare konut?

S: ee 110.

N: 110?

S: hı hı.

N: Genel hatlarıyla planını anlatabilir misiniz, hangi oda nerde?

S: hı hı tamam. Kare şeklinde bir koridorumuz var giriş kapısının hemen karşısında salon, solda mutfak, sağda iki oda hemen yine koridorla birleşiyor çocuk odaları, içeriye dönen L koridorda da banyo ve yatak odası var.

N: ee peki konutunuz lojman olunca kısmi olarak kirada sayılabilirsiniz. Şey üniversitenin lojmanı mı yoksa burasının mı?

S: Üniversitenin lojmanı, hı hı, eşimden dolayı ordayız. Milli Eğitim'in değil.

N: Ne kadar süredir kalıyorsunuz?

S: 3 yıl.

N: 3 yıl?

S: hı hı.

N: Ne kadar daha kalıcaksınız?

S: Görev tahsisli şu anda...

N: Belli değil.

S: Belli değil, sınırlama yok, eşimin görevine ait bir lojman.

N: Yani görevine devam ettiği sürece...

S: Evet orada kalıcaz.

N: hı hı başka eviniz var mı?

S: Hayır.

N: 3 senedir yaşıyoruz demiştiniz.

S: Evet.

N: Peki ev içerisinde geçirdiğiniz sürede neler yapıyorsunuz? Hangi odada vakit geçiriyorsunuz?

S: 11 genellikle salon, 11 çocuklar çalışırken odalarına çekilirler, 11 ama salon.

N: Salon?

S: Salon evet genel olarak salon.

N: Peki 1 gününüzü, rutin bir gününüzü anlatır mısınız? Hafta içi ve hafta sonu olarak ayırarak anlatır mısınız?

S: Ayrıalım, hı hı. Ortalama 6buçuk 7'e doğru kalkılır. Kahvaltı yapılır, 8-8'i on geçe arası evden çıkılır. Çocuklar okullarına, biz okullarımıza. Aa 5 gibi herkes eve döner, çocuklar da etüde kalıyor, kursları var. 6-6buçuklarda yemek yenir. Çocuklar ödev yapmaya geçerler bu arada biz hani evin ihtiyaçlarınızı gideririz ebeveynler olarak 11 ardından, yemek saatini söyledim mi?

N: imm 6...

S: yemek yedik, hı hı 6buçuk-7 çocuklar ödevlerini yaptı. 9 gibi bir çay saati, o çay saatinde sinema varsa bir sinema koyarız, değilse işte televizyonda izleyebileceğimiz bir dizi bir şey varsa yaklaşık 1 saat 1buçuk saat, 10buçuğa kadar diyim ortalama, ailecek salonda vakit geçiririz. Sonra çocuklar yatar, biz de günün devamında işimizle ya da yine serbest vakit kullanır bitiririz.

N: hı hı televizyon bu saydığınız 1-1buçuk saatte mi açık oluyor yoksa gün içinde...

S: Genelde evet, genelde.

N: Hafta sonu peki nasıl oluyor bu rutin gün?

S: hı hı, hafta sonu kahvaltı saatinde açılır, yine dediğim gibi televizyon programlarından ziyade şey sinema.

N: Kendiniz açıp DVD ya da..

S: hı hı evet, eşim genelde şeyden internet ortamından indirdiği filimler vardır, başlarız bitiririz hani reklam telaşı olmadan, şey yapmadan, gerilmeden, sinirlenmeden öyle diyim, 11 bir film izlenir. 11 günün devamında yine çocuklar ödevlerini yaparlar. Hafta sonu mutlaka bir çarşı Pazar hani kaç arası diyim, 2-5 arası ya da 3-6 arası gün içinde mutlaka bir çarşı Pazar çıkılır, dışarıda vakit geçirilir, sonra akşam ev ziyareti, arkadaş vesaire bir şey yapılacaksa yine ailecek onları yaparız.

N: Yani yoğun olarak öğleden önce televizyonu kullanıyorsunuz.

S: Evet hafta sonu öğleden önce, 1 hafta içi akşam.

N: Peki filmi televizyona entegre ederek mi, bilgisayardan mı izliyorsunuz?

S: Hayır televizyonda, çünkü televizyonumuz şey direkt internet bağlantılı.

N: hımm anladım.

S: Evet direkt.

N: Ordan internete bağlanarak izleyebiliyorsunuz.

S: hı hı internetten izliyoruz.

N: Peki şey evde olmadığınız zamanlarda hafta sonu, biraz konuştuk ama ne gibi etkinlikler ya da neler yaparsınız?

S: Evde olmadığımız zamanlarda 11 kızımın voleybol kursu var. Oğlum gitar çalar. İmm eşimin arkadaşları ya da benim arkadaşlarım bazen birlikte bazen ayrı ayrı toplantı mı dersin artık hani çay saati mi dersin o tür etkinliklerimiz olur. Eğer çocuklar uygunsa götürürüz değilse çocuklar kalır, biz hani ebeveynler olarak gider geliriz. Dışardaki etkinliklerimiz bunlar.

N: Peki evde kaç tane televizyon var?

S: Tek. Ha yok pardon, kızımın odasında küçük var ama genelde kullanmıyoruz.

N: O şey gibi mi eski televizyonu değerlendirmek...

S: Evet evet eski televizyon. Bir televizyon ünitesiyle orada şeyde.

N: Yeni televizyonunuzu peki ne zaman aldınız, şu an kullandığınızı?

S: bi 8 ay kadar önce.

N: Özelliklerinde nelere dikkat ettiniz?

S: Özelliklerinde nelere dikkat ettikkk, o HD görüntü kalite, hani görüntü kalitesi, işte bu internete bağlanma, doğrudan DVD ya da işte arada bir şey olmadan bir cihaz daha kullanmadan televizyon...

N: Hangi marka peki?

S: LG

N: 3 boyutlu görüntü teknolojisi?

S: hı hı var.

N: Kullanıyor musunuz?

S: Kullanıyoruz, kullanıyoruz.

N: hı hı, gözlükleri nereye yerleştiriyorsunuz?

S: Hemen şeyi var zaten, altındaki çekmecesini var televizyon ünitesinin, işte Playstation ayakları var çocukların, 11 şey

N: oyun konsolu var.

S: Oyun konsolu var, onlar gözlükler ya da işte CD'ler, DVD'ler. Televizyona ait eşyalar hemen televizyonun altındaki çekmecedeki duruyor.

N: Peki televizyonunuzu ne kadara almıştınız?

S: 2300 mü, şu anda sanırım öyle bişiydi. bir kampanya olmuştuuu...

N: Yani yaklaşık 2-2,5

S: Evet evet, 2700'dü sanırım, kampanyayla 2300'e mi inmişti hani o arada bir indirim olmuştu.

N: Nerden almıştınız peki?

S: Mediamarkt'dan.

N: Muğla'da var mı, ben...

S: Hayır internet üzerinden aldık onu da(gülüyor), biraz interaktif yaşıyoruz öyle diyim. Eşim çok meraklı çünkü teknolojiye.

N: Peki immm bir süredir mi almak istiyordunuz, neyle, nasıl karar vererek aldınız diyelim televizyonu?

S: 3 boyutlu görüntü bizim için hani önemliydi, bir de o aradaki cihazlar, kablolar, yayıntılar onlar bir ev hanımı olarak beni rahatsız ediyordu, eşimin 3 boyutlu isteği, çocukların konsol isteği, benim temizlik isteğim hepsi bir araya gelince ı böyle bir karar verdik.

N: Pekii şimdii televizyonun kimler tarafından izlendiğinden genel hatlarıyla bahsettik,

S: hı h.

N: en çok kullandığınız özellikleri, biraz konuştuk ama detaylandırmak isterseniz...

S: hı hı Youtube'dan kısa filmler izliyoruz ya da işte bellekten sinema izliyoruz, onun dışında konsoldan oyunlar oynanıyor.

N: Hangi oyun konsolunuz var, yoksa şey mi direkt televizyonun oyun fonksiyonunu mu kullanıyorsunuz? Yani Xbox ya da PlayStation...

S: Var var hı hı var. Aşağıda bir kutu daha var, ben onların adını çok bilmiyorum ama çocuklar CD'yi takıp hani onun üzerine

N: Ben de oynamıyorum ama dışarıdan bildiğim kadarıyla.

S: hı hı evet, tam adını bilmiyorum ama şeyden ordaki cihaza yerleştirilen CD üzerinden konsollarla oynuyorlar.

N: oyun konsolu dışında uydu cihazı gerek var mı, kullanıyor musunuz?

S: Şey kullanmıyoruz, ne o Digitürk, şu bu yok, hayır uydu kutusu, uydu özelliği de kendi üzerinde televizyonun.

N: Televizyona entegre, ünitenizin üzerinde sadece şey, oyun konsolu var.

S: Evet, evet.o kadar hı hı o kadar.

N: Peki şimdi televizyon yerleştirdiğiniz, televizyon ünitenizi yerleştirdiğiniz odanın dekorasyonundan genel hatlarıyla bahsedebilir misiniz, neler yerleştirdiniz, nasıl yerleştirdiniz?

S: hı h, televizyon konsolu duvara yaslanmış olarak düşünün, ı tam karşısında oturma grubum var ve L kalan tarafında yemek masası, yemek takımı var.

N: TV üniteniz dışında herhangi bir vitrin vesaire gibi...

S: Hayır, hayır hiçbir şey yok.

N: Üniteyi görmedim ama ünitenin üzerine neler yerleştirdiniz?

S: Ünitenin üzerinde kitaplar var, onun dışında bir iki dekoratif eşya var, çok dolu bişiy diil.

N: Dekoratif eşyalarınız hani hatıra için mi, özel bir anlamı mı var, neden üniteye yerleştiriyorsunuz?

S: ı zevkim diyeyim, bazen çünkü cam eşya koyuyorum, bazen mum koyuyorum, bazen işte atıyorum çocuklu aile bişiy gelicek ve hepsini kaldırıyorum, sadece bir peçetelik koyuyorum yani çok sınırlı düşünmedim açıkçası.

N: Fotoğraf çerçeve gibi şeyler koyuyor musunuz?

S: Hayır, hayır.

N: Pekii immm dantel kullanır mısınız?

S: Hayır, hayır.

N: Neden peki?

S: ı 11 çalışan olduğum için çok pratik bulmuyorum, temizliği ütüsü vesaire, hani eşya bana hizmet etsin biraz öyle düşünüyorum.

N: bu durumda yerleşimine ve temizliğine, bakımına siz bakıyorsunuz.

S: Evet, evet.

N: Yani ünitenin her türlü şeyiyle siz ilgileniyorsunuz.

S: hı hı evet.

N: Alım kararını da televizyonun ve ya ünitenin alım kararını birlikte mi verdiniz?

S: hı hı evet.

N: Peki nelere dikkat ettiniz üniteyi alırken?

S: Üniteyi alırken televizyonun boyutuna göre hani televizyon çok yukarda kalmasın, görüş açımıza uygun olsun ya da bir yandan da hani bir iki tane de çekmecesini de olsun ı 11 çünkü lojmanın mutfığı çok küçük mutfaktan arta kalan çok da kullanmadığım eşyaları koyabileceğim iki de kapaklı bölümü var. ı 11 biraz ihtiyacımızı görsün, biraz hani göze hitap edecek şekilde televizyonu doğru kullanabileceğimiz, doğru görebileceğimiz yükseklikte olması için televizyon ünitesi tercih ettik.

N: Anladım pekii ı 11 alırken hangi kaynaklardan örnekleri incelediniz hani neler var diyerek?

S: Anladım, hı hı, önce şeye, yine internet üzerinden birkaç model baktık, sonra tabi Muğla'da az önce de dediğimiz hesap her şey yok. Birkaç mağaza gezdik, daha sonra hani hem kaliteli hem kullanışlı olabileceğine güvendiğimiz, esnaflığına da tabi ki, yarın öbür gün garantisi herhangi bir sıkıntı yaşadığımızda tekrar müracaat edebileceğimiz şekilde.

N: Nerden aldınız peki?

S: Seba Mobilya var burada biliyor musunuz bilmiyorum, onun kızı da iç mimar, evet çok zevkli çok güzel ürünleri var onların da.

N: İçine girip gezmedim ben ama gördüm.

S: Çok keyifli, çok güzel ürünleri var, yine yemek masası, koltuk takımım da oradan. Farklı yerleri dolaştım ama farklı dediğim gibi güzel, hem kaliteli hem sıra dışı tasarımları var.

N: Peki renginde ya da görüntüsünde bir uyum kaygısı güttünüz mü, nasıl bir ton nasıl bir renk aldınız?

S: gütmedim, niye gütmedim, çünkü şey sadece koltuk takımlarım vardı. Az önce dedin ya büfe, vitrin, gümüşlük hiçbir şey yok. dolayısıyla hani salonu ferah gösterecek, kullanışlı olacak, rengi çok önemli değildi benim için yalnız yemek masamı da televizyon ünitemle birlikte aldım, ikisi uyumlu olsun yeter diye düşündüm o anda.

N: Sadece yemek masasıyla...

S: Evet sadece yemek masasıyla uyumunu düşündük. Koltuk, halı ya da perde, avize gibi bir uyum düşünmedik açıkçası.

N: Ne kadara almıştınız TV ünitenizi?

S: ahhh geçmiş gün, hadi hatırla! yemek masasıyla birlikte 3500 mü, yemek takımıyla birlikte o civarda.

N: Yemek takımı sandalye ve masa takımı ve ünite?

S: Evet masa ve sandalye, yemek ünitesi evet. 3'ünü birlikte 3500 civarıydı.

N: Peki mobilyalarınızı nerden almayı tercih ediyorsunuz ya da ne aralıkla değiştiriyorsunuz genel anlamda?

S: çok sık değiştirmem. İhtiyaç olduğunda hani bozulduğunda kırıldığında ya da iş görmez hale geldiğinde hani canım istemiyor hadi gidip değiştireyim gibi bir lüksüm

yok açıkçası. II lojmana geçerken de artık çocuklar büyümüşü, diğer koltukların kırıkları ya da söküklükleri de vardı dolayısıyla öyle bir değişime gittik.

N: Mobilya aldınız.

S: Evet.

N: Peki eskilerini attınız mı yaptınız?

S: Hayır şu anda balkonda erzak dolabı olarak kullanıyorum(gülüyor).

N: Koltuk takımınızı da yenilediniz, yani bir set mobilyayı yenilediniz.

S: Evet salon takımını tamamen yenilemiş olduk.

N: Anladım, koltuk takımınızı nerden aldınız?

S: Yine Seba Mobilya'dan aldık, hı hı.

N: Yani oradan, girip bir salonu dolduracak şekilde...

S: Evet, evet, evet. Aynen, aynen.

N: Pekii kitap da yerleştiriyorum dediniz, TV ünitenize kitap yerleştirmek neden istediniz, nasıl oldu?

S: günlük her akşam çünkü mutlaka hepimiz bir şeyler okuyoruz, hemen elimizin altında hani pratik, hadi gidelim gelelim gibi değil de, boş kaldık yapacak bir şey yok, ya da okuma saati, hani çocuklar da birşeyler yaparken televizyonu açmıyoruz açıkçası. Akılları kalmasın, şey yapmasın. Biz de hemen hani onu alalım okuyalım, bir iki de danışşş hani danıştığımız kitaplar diyeyim, sözlük gibi, işte bir takım ibadetlerle ilgili kitaplar da var. Onlar da hemen pratik elimizin altında olsun diye hem okumalık hem öyle kitaplarımız var üstünde, pratik kullanım için yani kısaca.

N: Fonksiyonel anlamda tek tek bahsettik ama, bütün olarak söz etmek gerekirse hangi fonksiyonlarını yerine getiriyor TV üniteniz?

S: TV ünitem şu anda ıı bir grup yemek takımımı alıyor. ıı televizyonun kendisine ait detayları barındırıyor, başka odaya gitmesine gerek yok. Ayrıca günlük yaşam işte az önce dediğimiz kitapları sıralıyoruz bir de estetik olarak tabi o işte, perdeydi halıydı onların detaylarını da tamamlayıcı. (? Perdeyle halıyla uyuma dikkat etmedik demişti ama yine de bir kaygı gütmüş olabilirler gibi anlaşıyor.)

N: Peki alırken yaşam ünitesi olarak mı aldınız, TV ünitesi olarak mı aldınız?

S: TV ünitesi olarak aldık.

N: ıı peki bir süredir kullanıyorsunuz, bir parçasını ya da fonksiyonunu değiştirmek isterseniz ne olurdu değiştirmek ister misiniz ya da bir şey eklemek ister misiniz?

S: Yoo çok memnunum, yok.(Gülüyor)İyi gidiyor. Şu anda iyi gidiyor. Sıkıntı yok.

N: Peki televizyon ünitenizin bulunduğu duvarda başka şeyler var mı?

S: Hayır sadece televizyon ünitesi var.

N: Yani şu an göremiyoruz ama sonra fotoğraflarını çekerken eklerim ben.

S: hı hı, evet.

N: Neye göre yerleştirdiniz TV ünitenizin konumunu?

S: Zorunlu olarak şu andaki duvarına yerleştirdim. Pencere, iki çok büyük pencere var ve balkon kapısı var salonda. Duvarın biri tamamen pencere. Bir duvarda balkon kapısı var, dolayısıyla öbür taraftan da koridora çıkılıyor. Bütün bunları bir araya getirdiğimizde bir tek şu andaki duvar kalıyor, evet. Bir de şey de orda, elektrik aksamı da orda televizyonun hani arada kablolar dolaşıp da başka bir yere ıı koymadık.

N: Pekiii değiştirmeyi düşünmüyorsunuz...

S: Düşünemiyorum.(Gülüyor, gülüyoruz) Hep orda.

N: ıı hemen bakalım sorulara, peki ne kadar süreyle kullanmaya devam etmeyi düşünüyorsunuz hem televizyonunuzu hem televizyon ünitenizi?

S: Yani bir sıkıntı çıkmadığı sürece devam ederiz. Ömürlük olabilir(Gülüyor, ben de gülüyorum) Ömürlük olabilir. İşlevsel olduğu için çok da hem.

N: Belirli bir durumda, teknoloji çok hızlı ilerliyor malum, televizyonunuzu değiştirmeyii..

S: Televizyonumuzu işte yeni değiştirdik. Yıl olmadı, aslında daha önceki de ince ekrandı ama 3 boyutlu değildi. Artı işte uydu ekstradan bağlanıyordu. Konsollar için kablolar dolaşıyordu. Önceki de ince ekran olmasına rağmen şu anda böyle bir değişim yaptık yani. Yakın zaman da bir daha yapmayız artık(Gülüyor).

N: Oldu ki birkaç yıl sonra değiştirdiniz, ünitenizde değişikliğe mi gidersiniz yoksa buna uygun bir şeye mi bakarsınız?

S: Yok, yok, yok, üniteye uygun bir şey alırım.

N: Şu anki televizyonunuz monte mi üniteye?

S: Hayır. Ayaklı, iki tarafta ayakları var onun üzerinde duruyor.

N: TV üniteniz duvara monte mi?

S: Hayır değil, hemen arkasından kalorifer boruları geçiyor, onları izolasyon malzemeleri kapladık zarar vermesin diye. Değil, öyle seyyar duruyor.

N: Immm, şöyle tarıyım unuttuğum bir şey var mı?

S: Tamam, atlamayalım.

N: Tamam sanırım bu şekilde. Son olarak benim sorduğum sorulara eklemek istediğiniz ya da özel olarak üzerinde durulmasını istediğiniz birşey var mı?

S: Aklıma gelen şu anda hemen, yokk ama şey az önce de dedim ya eşya bana hizmet etsin, ben eşyaya hizmet etmeyeyim diyen bir çok insan için bence o gümüşlüktü, konsoldu vesaire, televizyon ünitesi onlara göre çok daha kullanışlı.

N: Peki, mesela konu açılmışken hatıra olan ürünleri, atıyorum hani babaanneden nineden bizde bir şeyler kalır ya hep o tarz şeyler var mı?

S: Ben çok incik cıncık şeyleri sevmiyorum hani net, az, öyle.

N: Daha çok fonksiyon ağırlıklı ürünler...

S: Evet evet.

N: peki teşekkür ediyorum zaman ayırdığınız, cevap verdiğiniz için.

S: Ben teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad : Nesrin Türer
Doğum Yeri ve Tarihi : Muğla 25.08.1982
E-Posta : nesrinturer@gmail.com

ÖĞRENİM DURUMU:

- **Lisans** :2009, Anadolu Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Endüstriyel Tasarım

MESLEKİ DENEYİM VE ÖDÜLLER:

Endüstri Ürünleri Tasarımcısı, CAPPAC Firması (Hakan Mobilya) (ESKİŞEHİR)
(04/2009-10/2009)

Araştırma Görevlisi, Namık Kemal Üniversitesi (ÖYP) (TEKİRDAĞ),
Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi,
Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü
(09/2012 -04/2013)

Araştırma Görevlisi, İstanbul Teknik Üniversitesi (ÖYP)
Fen Bilimleri Enstitüsü,
Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilimdalı,
(04/2013-Devam)

TEZDEN TÜRETİLEN YAYINLAR, SUNUMLAR VE PATENTLER:

- Türer, N., Timur Öğüt, Ş., 2015. From “Television Stand” to “Entertainment Unit”: Tracing the social and cultural change through the design of TV centered furniture in the living room. *iaSU Archi-Cultural Interactions through the Silkroad. International Conference - Objects of Cultural Practices*, March 25-27, 2015İstanbul, Turkey.